

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 37 / Hejmar 436 / Nîsan 2018

Zaman, Rêber Apo'nun 'üçüncü doğuş' bilinciyle zaferi yaratma zamanıdır

İmralı esaretine son vermek, üçüncü doğuşun esaslarını doğru ve yetkin bir biçimde hayata geçirmemizle bağlantılıdır. Devletsiz, iktidarsız, egemensiz, kölesiz zihniyeti özümsemek, toplumun yapısallığını bu zihniyete göre geliştirebilmek, özgür kurumlaşmaların gelişmesini sağlayabilmek, her açıdan yetkin bir siyaset ve gerilla mücadele tarzını geliştirmek, örgütlenmeyi hem derinleştirmek ve hem de yaygın hale getirmek, yerelden evrensele alabildiğine genişlemek gibi daha da sayabileceğimiz görevlerimiz vardır. Buna kilitlenen bir yaşam tarzı, örgütlenme ve eylem tarzı mutlaka sonuç alan, zafer yaratan, nerede olursa olsun kazandıran bir tarz olacaktır. Her yerde böyle bir yoğunluk yarattığımızda ise her yer bir üçüncü doğuş alanı olacaktır, Rêber Apo'nun zafer yaratan tarzı olacaktır. Bu nedenle de giderek de İmralı'nın kapılarını açtıracaktır. Üçüncü doğuş İmralı'da gerçekleşti, zihniyet olarak İmralı'yı aştı ancak, fiziki olarak da İmralı'yı aşma zamanı gelmiştir.

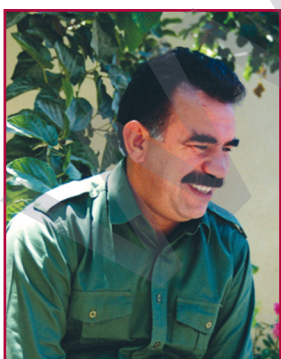
Soykırımcılığın, kendi farkına varan ve kendi özgür yaşam sistemini kuran Kürt'e ve kadına tahammülü yoktur. Bu nedenle 21. yüzyılda da soykırımcılığı derinleştirmekte, Rêber Apo'nun da belirttiği gibi tam da bir kısıp almaya çalışmaktadır. Rêber Apo'nun öğretisi ve mücadele tarzı ile bu soykırımcılığı aşabilir ve halklara, kadınlara, ezilenlere layık onurlu ve güzel yaşamı inşa edebiliriz.

> 5-6

Devrimci Halk Savaşı ittifaklar ve enternasyonalist mücadele

Rêber Apo'nun Demokratik Uygurluk Manifestosu'ndan derleme

Kürdistan Devrimi'nin evrenselliğe giden yolu Ortadoğu Demokratik Uluslar Birliği'nden geçecektir. Kapitalist modernitenin ulus devlet birimlerine dayalı birçok bölgesel birlik (Avrupa, Asya, Amerika ve Afrika'daki ulus devlet birlikleri) ve BM, kurulduklarından beri hiçbir küresel ve bölgesel soruna çözüm bulamışlardır. Çünkü, ulus devletin bünyesel olarak yaşadığı çözümsüzlük, sorun geliştirme ve erteleme kapasitesi bu tür bölgesel birlikler ve BM birimleri için de fazlasıyla geçerlidir. Bu başarısız örneklerin yerine ulus devlet birimlerini aşan birimlerle yeni birliklerin oluşturulması ertelenemez bir ihtiyaçtır.

> 14-17

Efrîn direniş ruhuyla Apocu çizgide 40. Parti yılını zafer yılı haline getirelim

Efrîn ve Rojava'daki savaş durumu, küresel ve bölgesel olarak yeni bazı ilişkilerin geliştiğini gösterdi. Bir eksen biçiminde Rusya-İran-Türkiye ittifakı daha ciddi değerlendirilmeyi gerektiren bir düzey kazandı. Bazıları bunu stratejik bir ittifak olarak değerlendiriyor. Ama böyle bir stratejik ittifakın oluşması çok zor gibidir. Siyasi ilişkilerde ne Rusya'yla Türkiye böyle bir stratejik düzey kazanabilir, ne İran'la Türkiye böyle bir stratejik birlik sağlayabilirler.

Tarihsel olarak iktidarcı-devletçi uygarlığın yapılanışı buna terstir. Bu güçler karşıt konumdalar. Fakat şimdilerde geçmişte olduğu gibi çelişki ve çatışmalarını çok öne çıkartmıyorlar. İçten içe bazı alanlarda çelişir ve çatışır olsalar da bazı alanlarda ilişki ve ittifak geliştiriyorlar. Taktik ilişki ve ittifaklarını, çıkar birliklerini geçmişe göre daha ileri düzeyde geliştirmiş durumdadır.

> 7-10

Üçüncü Dünya Savaşı derinleşirken özgürlük ve demokrasi mücadelesi yükseliyor

Evindar Cûdi

Eski dengelerin yıkıldığı yeni dengelerin kurulma süreci olan Üçüncü Dünya Savaşı'nda Kürtlerin özgürlük ve demokrasi mücadelesinin daha zorlu geçtiği, geçeceği açıktır. Yeni dengelerin ve statükoların ancak mücadeleyle belli olacağı bir dönemden, süreçten geçiyoruz. Böyle bir dönemde mücadele sert olacaktır, şiddetli olacaktır, saldırılar ağır ve yoğun olacaktır.

Bunu Kürt halkının özgürlük mücadelesinin gerçekliği ve kanunu olarak görmek lazım. Çünkü, Kürt halkının mücadelesi dünya dengelerinin kurulduğu Ortadoğu'da gerçekleşiyor.

Üçüncü Dünya Savaşı koşullarının sürdüğü Ortadoğu'da soykırımcı sömürgecilerin saldırıları şiddetli olduğu gibi, buna karşı direniş de, mücadele de koşullar ne kadar zor olursa olsun büyük bir kararlılıkla en yüksek düzeyde sürdürülecektir.

> 2-4

Şengal'de gelişen özsavunma özyönetim deneyimi ve geleceği

Piroz Nûda

Çiyayê Sipî'den Zap'a

Abdullah Bayık

Kadroda zihniyet dönüşümü ve eski kalıntıların etkisi

Yılmaz Baran

Üçüncü Dünya Savaşı derinleşirken özgürlük ve demokrasi mücadelesi yükseliyor

Geçen yüzyılda Kürtlerin inkarı üzerinden kurulan bir Ortadoğu gerçekliği mevcut. Bu sadece İran Irak, Suriye ve Türkiye ile izah edilemez. Bu dünya sisteminin gerekliliği. Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'yla oluşturuldu. Bu durum İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'yla pekiştirildi. Kısacası kurgulanıp, oluşturulan dünyada Kürtlere yer yoktu. Fakat PKK'nin ortaya çıkması ve Önderlik gerçeği, Kürtlerin kaderini değiştirdi. PKK amansız bir mücadele verdi ve büyük toplumsal altüst oluşlar sonucu sosyal ve zihinsel değişimler yaşattı.

Evindar Cûdi

Hiyerarşik ve devletçi uygarlık karakteristik krizlerini ve buhranlarını, kapitalist moderniteye devrederek, yapısal bunalmımlar biçiminde sürmektedir. Bundan kurtulmak için bir yandan finans-kapital çağına sığınmış, diğer yandan YDD projesine sarılmıştır. Ve YDD ekseninde küreselleşen finans-kapitalin çıkarına, neo-liberal yapılanmaların oldukça geliştiği ve geliştirildiği bir dönemi yaşıyoruz. Ve Latin Amerika'daki sol iktidarlar birer birer mevzileri kaybediyor. ABD bölge üzerindeki etkisini yeniden oluşturuyor. Var olan kimi boşlukları da Çin, ekonomik açılımlarla değerlendirmeye çalışıyor. İran'ın bölge üzerinde ABD karşıtlığı temelinde var olan ilişkileri ve etkisi bu gelişmeler bağlamında daralma ve pasifleşme sürecine akış gösteriyor. Rusya ise söz konusu bölgeler üzerinde geçmişten kalan kimi ilişkileri ve sarsılmış saygınlığı koruma peşindedir. Bütünlüklü olarak etkili ve etkin bir siyaset yürütememektedir.

ABD'nin seferberlik halinde Çin'e dönük açmış olduğu ekonomik savaşa karşı Çin ise; Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde pazar paylarını artırıp, genişleterek ve ABD mallarına karşı vergi hamleleri yapıp, pazar payını zorlayarak cevap oluyor. Ayrıca Çin, ABD'nin sürekli gündeme taşıdığı Kuzey Kore'nin nükleer silah üretimi sorununun çözümüne dair etkin ve yetkin bir arabuluculuk rolü üslendi. Ve ABD ile ilişkilerini karşılıklı temelinde geliştirmeyerek, gerginleştirmek istemediğini sürdürdüğü diyaloglarla gösterdi. Nisan ayı sonlarında Kuzey-Kore nükleer silah denemelerini durdurduğunu açıkladı. Ardından devlet başkanı düzeyinde Güney-Kore ziyareti yaptı ve çatışmazlık kararıyla birlikte, barış antlaşması imzaladıklarını açıkladılar. Bu gelişmeler, ABD karşısında Çin'in elini güçlendirdi.

Üçüncü Dünya Savaşı'nın en önemli merkezi konumunda bulunan Ortadoğu hem zorlu hem de oldukça hassas bir

bölgedir. ABD, AB ve İsrail bir yandan Suriye üzerinde hakimiyet savaşı verirken diğer yandan da Rusya ve İran'ın projelerini ve politikalarını engellemeye çalışıyor.

Geçmişin Yeşil Kuşak ve günümüzün YDD eksenli BOP/GOP çerçevesinde misyon yüklenip rol alan Türk devletinin, Ortadoğu karmaşasından yararlanma yaklaşımı ve yürüttüğü politikalar, mevcut güçleri rahatsız ediyor. Ancak NATO üyesi olan Türkiye'yi her zaman olduğu gibi amaçları uğruna kullanabildiği kadar kullanmak ve sonunda güçten düşürüp, hegemonyası çerçevesinde yeniden şekillendirmek istemektedirler.

Fransa ve İngiltere bölgede çok aktif olarak devreye girdi

Yaşanan krizi, kapitalist modernite içinde genel bir durum olarak ele almak daha yerinde olacaktır. Ama bölgesel karakteri de vardır. ABD, Yeni Dünya Düzeni (YDD) temelinde dünyaya yeni bir biçim vermenin öncülüğünü yaparken, krizin Ortadoğu'da çıkması temelinde bir şekil verme gücüdür. Ve bütün dünyayı hemen hemen arkasına alıp, bölgesel devletleri de yanına alarak ya da rejim değişiklikleri öngörerek yol almak istiyor.

Bu güçlerin kendilerini yeniden biçimlendirdiği görülmektedir. ABD kendisi uluslararası güçlerin temsilcisi olarak Suriye ve Irak'ta yer alıyor. Fransa ve İngiltere çok aktif olarak devreye girdi. Nedeni, Rusya'nın Türkiye ilişkileri ve onun getirdiği politikalar çok zorlayıcı. Bu ABD'nin tek başına kaldıracağı boyutları aştı. Kendi müttefiklerini çok aktif olarak devreye koyma aşamasına girdi. Bunun için de Fransa devreye girerek, ABD kadar müdahil olacağını söyledi. İngiltere ABD'den daha radikal söylemler ile sürece müdahil olacağını söylüyor. Hatta meclis onayı olmadan, hava saldırıları yapma aşamasına geldi. Bu uluslararası güçler açısından önemli ama bununla da sınırlı kalmıyor. Bölge güçlerinin de artık Ortadoğu da konumlan-

masının ifadeleri de ortaya çıkıyor. Mısır ve Suudi'nin "Biz Kuzey Suriye'ye girebiliriz" söylemleri dikkate alındığında devletlerin Ortadoğu çelişkinin merkezi olan Suriye'de yeniden siyasi ve askeri konum alacakları açıktır.

Kriz ve çatışma daha fazla derinleşecek. ABD, Fransa ve İngiltere aktif olarak yeniden rol alırken, İtalya ve Almanya gibi ülkeler de bunların tamamlayıcıları olarak misyon yüklenceklerini söylediler. Bunların bağlaşıkları da yer almak istediklerini belirttiler. Bunlar kimlerdir? Birinci derecede İsrail ve oluşturmak istedikleri Arap Birliği'nin öncülükleri olan Mısır ve Suudiler oluyor. Bunların karşısında ise Suriye, Türkiye, Rusya ve İran bulunmaktadır. Bu devletlerin birbirleriyle olan ilişki ve ittifaklarının içeriği ve biçimi yeniden bir boyut kazanacak. Bunun sonucunda oluşacak biçim, uluslararası koalisyon ve bağlaşıklarının politikalarını belirleyecektir.

AKP-MHP faşizmi, Türkiye ve bölgenin geleceği için ciddi bir tehdittir

Ayrıca bir çelişki gibi görünse de işin esasına uygunluk ekseninde, Türk devletinin Efrin işgaline, uluslararası ve bölgesel güçler destek sunup onay verdiler. Bununla faşist Türk devletinin Kürt düşmanlığı daha da azgınlaştırmak sürdürülmek isteniliyor. Bu nedenle Efrin'den sonra Faşist Türk devleti Başurê Kurdistan'a saldırtıldı. Aslında Uluslararası Komplo'nun derinleştirmek istediği Kürt-Türk düşmanlığı, etkin bir biçimde tekrar devreye konulmuş bulunuyor. Erdoğan-Bahçeli liderliğindeki AKP-MHP faşizmi, Kürt inkarı ve demokrasi karşıtlığı temelindeki son hamleleri ile Türkiye ve bölgenin geleceği için ciddi bir tehdittir. Bölge devletleri kendileri için de tehlikeli olan bu gücün, Kürtler üzerinden etkisizleştirilmesi politikasına direkt ve dolaylı destek sunuyorlar. Bu durum, Rêber Apo'nun İmralı direnişi ekseninde geliştirdiği paradigma ile başlatmış ol-

duğu demokratik merkezli süreç, önemli bir tehdit ve tehlikeyle karşı karşıyadır. Önderliğin boşa çıkardığı Uluslararası Komplo, tekrardan revize edilerek yeni isimler, değişik biçimler, farklı gerekçeler altında yüzyıllara sarkacak olan kanlı ve kırımlı bir Kürt-Türk savaşı yürütülmek isteniliyor.

Başta Kürtler olmak üzere, Ortadoğu toplumları ve devletleri, Avrupa emperyalizminin medaniiftiharı olan ve yüzyılı geride bırakan Sykes-Picot Anlaşması'nın, yeniden revize edilerek güncelleştirilmiş haliyle karşı karşıyadırlar.

Rusya, çarlık döneminden beri stratejik amaç olarak belirleyip hedeflediği, sıcak denizlere açılma ve Akdeniz üzerinde etkili olabilme hayallerini, hegemonik çıkarları için mutlaka gerçekleştirmek istiyor. Bu nedenle Rus yönetimi bir yandan Suriye üzerinde ağırlığını korurken diğer yandan Türk devletiyle çeşitli minvalerde ilişkiler geliştirip, çeşitli antlaşmalar yapıyor.

Bunların sonucu olarak birincisi; Karadeniz, Ege ve boğazları istediği ölçüde kullanabilme fırsatını yakalamış bulunmaktadır. Böylece de Asya ve Avrupa hatları üzerinde, özellikle de enerji akışında belli bir kontrol sağlamış oluyor. İkincisi; Türkiye üzerinde kapsamlı ve yoğunluklu durarak, NATO'nun önemli bir etkinlik sahasını daraltarak, ciddi bir kolunu yanına çekmeye gayret ediyor. Bununla da NATO'nun daha önce yapmış olduğu (Ukrayna vb) hamlelere dönük, karşı hamle geliştirerek, kendi hakimiyet alanlarına uzanımları engellemek ya da sınırlamak istiyor. Üçüncüsü ise; geçmişe dayanan Suriye ilişkilerini pekiştirmek, hakimiyet alanını güçlendirmek, İran ile olan ilişkilerine dönük olası karşılıkları eritmek için yeni manevra alanları elde etmek istemektedir.

14 Nisan saldırısı ile bölge savaşı yeni bir evreye geçiş yaptı

Bu gelişmeler çerçevesindeki ilişkileri, politikaları ve ittifakları, kendi çıkarlarına aykırı ve zorlayıcı bulan ABD

öncülüğündeki Batı dünyası kendini yeniden revize etti. İngiltere ve Fransa'nın aktif sıcak savaş konumları ve Almanya ile İtalya'nın ekonomik, lojistik vb destekleriyle blok hareketi tamamlandı. 14 Nisan gecesi ABD, Fransa ve İngiltere'nin Suriye'ye dönük yaşanan üçlü saldırısı ile bölge savaşı yeni bir evreye geçiş yaptı. Ve bölgeyle alakalı olanlara mesaj sundu. Birincisi; bu saldırı ile ABD ve müttefikleri kendilerini yeniden konumlandırarak daha aktif ve etkin bir şekilde savaş alanlarında varlık göstereceklerini ilan etmişlerdir. İkincisi; vekaletler üzerinden yürütülen savaş değişik bir aşamaya, bloklar merhalesine geçiş yapmıştır. Üçüncüsü; yapılan blok saldırısıyla yürütülen hegemonya savaşında ister ilgili ister ilgisiz tüm devletlere ve yapılarla uyarı yapılmıştır. Yürütülen hegemonya savaşında herkes tavrını ve tutumunu netleştirmeli, safını belirlemelidir. Dördüncüsü; Özellikle Rusya ve İran'ın Suriye ve bölge üzerinde giderek artan etkisine ve ağırlığına işaret ederek, çeki düzen vermek istemişlerdir.

Ayrıca Ortadoğu'daki mevcut gidişattan rahatsız olan ABD ve AB, Suudi-Mısır eksenli ve İsrail destekli yeni bir bölgesel alt blok (bağlantılı blok) arayışına yönelmiş bulunuyor. Fransa, İngiltere ve ABD küresel üçlüsü bu blokun arkasında etkin olarak duruyor. En son gelişmelere bakıldığında Katar'ın da bu bloka yaklaştığı ayrıca BAE ve Ürdün'ünde yakın durduğu görülüyor. Ve bu bloklaşma üzerinden çok yoğun ve kapsamlı bir silahlanma yarışı devam ediyor. Bu yarışa bloklar üstü bir siyasetle Rusya'da katılmış bulunuyor. Rusya hem Suriye hem İran hem de TC'ye silah satarken aynı zamanda Mısır ve Suudilerle de silah antlaşması yapıyor. Rusya bir taraftan önüne gelen her devlet ve oluşuma silah satmak için çırpınırken, diğer taraftan da bu yolla kuracağı ilişki ve antlaşmalarla etkisini ve hegemonyasını oluşturmak peşindedir. Bunun için de her türlü pragmatist yaklaşımı sergilemektedir. Konuları biraz irdeleyerek değerlen-

dirmeye çalışalım. Çünkü, Üçüncü Dünya Savaşı'nın merkezi Ortadoğu'dur. Ortadoğu'nun ortası da Kürdistan'dır. Başlatılan bu kıyametin en aktif gücü ve aktörü de Kürtlerdir. Kürt sorunu söz konusu olduğunda hem bölgesel hem de uluslararası devletlerin hiçbirinin politikaları tutarlı değildir. Sürekli çelişkili ve paradokslarla yüklüdür. İran Türkiye'nin Efrîn işgaline karşı olduğunu belirtiyor, Türkiye'nin Suriye'ye yönelik politikalarından duyduğu rahatsızlığı dile getiriyor ancak açık ve net bir tutum almıyor, ciddi bir tavır geliştirmiyor. Üstelik Kürtler konusunda ortaklaşa, çeşitli ittifaklar geliştirebiliyor.

Rusya, Ortadoğu Kürtsüz olmaz diyor ama Kürt soykırımına destek veriyor. Hatta organize ediyor. Sömürgeci Türk devletini bu doğrultuda kendi amaç ve siyaseti uğruna kullanmaya çalışıyor.

Söz düzeyinde Kürtleri kimse karşısına almak istemiyor

ABD DAİŞ'e karşı Kürtlerle ittifak yapıyor fakat Kürtlere yönelik saldırılar karşısında tutum almıyor. Türkiye'nin Efrîn'i işgaline karşı tavır belirlemiyor. Hatta bir yanıyla yeşil ışık yakıyor.

Irak merkezi hükümeti ise zaman zaman vurgu düzeyinde bazı sözler sarfetsede esasta sessiz ve örtülü ittifaklar geliştiriyor. Bu açıdan devletlerin Kürt politikalarında dönem dönem dile getirdiklerinden çok, pratik tutumlarına ve tavırlarına bakmak gerekir. Söz düzeyinde Kürtleri kimse karşısına almak istemiyor. Bu hususta birçok sebep sıralanabilir. Birincisi; Kürtler bölgenin kadim ve mazlum bir halkıdır. İkincisi; haklı ve meşru bir dava yürütüyorlar. Üçüncüsü; demokratik ve özgürlükçü bir zihniyete sahiptirler. Dördüncüsü; Ortadoğu'nun yeniden dizaynında önemli bir faktördürler. Beşincisi; savaşı ve direnişçi yanları, bilinç ve örgütlü düzeyleriyle bağlantılı olarak güçlüdür.

Bu ve benzeri nedenlerle özellikle de Suriye rejimi Kürtleri açıktan karşısına almıyor. Son zamanlarda açıktan aktifleşen Fransa da kimi girişimleriyle birlikte Kürtleri dikkate alan görünüm ve ilişkiler sergiliyor. Tüm bunlar ne kadar gerçekçidir? Bilinen ve görünen gelişmeleri, perde arkasında yürütülen ilişki ve ittifaklarla bütünlük içinde ele alıp, değerlendirmek gerekiyor.

Suriye söz konusu olduğunda Fransa'nın durumu, konumu ve tarihsel ilişkileri ABD'den farklıdır. Yine Rusya, İran ve Türkiye'nin yaklaşımlarından, ilişkilerinin derinliğinden çok farklıdır. Çünkü; son iki yüzyılda, hatta Napolyon'dan bu yana Fransa'nın Suriye'ye ilgisi bilinmektedir. Suriye üzerinde Fransa'nın etkisi çok fazladır. Birinci Dünya Savaşı'nda bir dönem Suriye ve Lübnan Fransa'nın mandasıydı. Her iki ülke üzerinde etkisi vardır. Suriye'de her zaman bir Fransa siyasi zihniyeti ve kligi varlığını ve etkisini korumuştur. Bu açıdan diğer devletlerin Suriye ile ilişkisi günlüktür. Fakat Fransa'nın Suriye ile ilişkisi farklı ve uzun vadeli stratejiktir. Ekonomik alanda da ilişkileri güçlüdür. Bu açıdan Fransa'nın Suriye politikasını dikkatle izlemek, takip etmek gerekiyor. ABD Suriye ile ilgilenirken, Rusya, Türkiye ve İran Suriye ile ilgili politikalar belirleyip, ilişkiler kurarken, Fransa'nın ilgisiz kalmasını düşünmek mümkün değildir. Bu yönüyle herkesten daha fazla Suriye politikasının içindeydi. Belki çok öne çıkmıyor ama her zaman Suriye politikasının içinde olan bir Fransa gerçeğini bilmek önemlidir. Suriye'de Fransa'nın konumunu değerlendirirken böyle bir arka planı ve tarihi gerçekliği görmek gerekir.

Bu yönüyle Fransa Suriye'de özellikle

Türkiye'nin çok fazla etkisinin olmasını istemez. Suriye'de bir siyasal düzen olacaksa kendisi etkili olmak ister. Bu açıdan Fransa hem Araplarla hem Kürtlerle hem de Süryanilerle ilişkilidir. Bu ilişkiler üzerinden Suriye'de politika üretmek istiyor. Türkiye'nin Suriye politikalarını, Fransa'nın tümünden kabul etmesi mümkün değildir. Bir dönem Esad'ın gitmesi konusunda belirli bir

Suriye rejiminin Türk devletinin yarattığı işgal nedeniyle durumu kritiktir. Suriye gafil olmamalıdır. Rejim açısından doğru olan, Kürtlerle uzlaşmasıdır. Kürtlerin böyle bir yaklaşımı ve politikası var. Ama Suriye rejiminin bilinen klasik anlayışıyla olmaz. Özellikle her şeyden önce demokrasiyi esas alan, saygılı bir duruş sergileyen bir tutum içine girmelidir. Kürtlerin varlığını, kültürünü, özyönetimini ve özgürlüğünü kabul eden, bu doğrultuda demokratik yasal ve anayasal düzenlemeler içine giren bir Suriye'nin olması gerekiyor.

yakınlaşmaları oldu ama şimdi politikaları farklılaşmıştır. Bir yönüyle de Suriye'yi en iyi Fransa bildiği için Avrupa ve ABD Suriye politikasında Fransa'nın biraz öne çıkmasını istiyorlar. Ya da Fransa'ya böyle bir rol verilmiştir. Örneğin; Avrupa Birliği içinde Fransa etkilidir. Dolayısıyla Avrupa Birliği'nin Suriye politikasını tarihsel ilişkilerinden dolayı en iyi biçimde Fransa temsil edebilir. Bu bakımdan Avrupa Birliği de Fransa'ya Suriye'de rol alması, Avrupa'nın etkinliğini biraz Fransa üzerinden yürütmesi biçiminde bir yaklaşım benimsemiştir.

Fransızların Kürtlerle ilişki kurması anlaşılır bir durumdur. Ama tutarsızlık da mevcuttur. Efrîn işgalinden önce de Fransa Kürtlere güvence vermiş; "Efrîn işgaline karşı çıkıp, kabul etmeyeceklerini" söylemişlerdir. Ama sonradan Efrîn işgale uğradı. Gerçi Fransa bir tepki gösterdi fakat bu tepkisini iletmedi. Birleşmiş Milletler'e taşıdı ama orada bile Efrîn işgaline karşı güçlü bir çıkış yapamadı. Bu bakımdan tutarsız ve ikircikli bir politik yaklaşım sergiledi.

Fransa'nın tutumu sadece "Kürtlere karşı değil" demek, Kürt karşıtı olmadığını göstermek gibi pratik değeri ve sonucu olmayan bir yaklaşım olarak mı kalacak? Bunu zaman içinde göreceğiz. Fransa bir nevi Suriye'nin benimsenmiş hatta kısmen özümsemiş bir gücüdür. Sadece bir dış güç değil, içselleşmiş bir güç gibidir. İçeride etkisi ve hizbi olan, taraftarı ve lobisi olan, askeri ve siyasi işbirliği yapacak ilişkileri olan bir ülkedir. Fakat Kürtler söz konusu olduğunda açıklamalardan çok, pratiğe bakmak gerekmektedir.

Suriye'de hiç birşey eskisi gibi olamaz

Suriye'de hala rejim ayakta. Bir dönem açıkça gitmesi isteniyordu ama şimdi Esad rejiminin gitmesi hiç kimsenin önceliği değil. Türkiye bile öncelikleri

arasından çıkardı.

Suriye rejiminin Kürtlerle ilişkisi önemli ancak Suriye'de rejimin zihniyeti henüz bir değişime uğramadı. Kuşkusuz hiçbir şey eskisi gibi olamaz. Suriye rejimi düşüncede bazı rötuşlar yapmış fakat Kürt sorununu köklü temelde çözecek bir anlayış ve yaklaşım içine girmiş değildir. Esas itibarıyla Kürtlerin tutumu ve davranışı, sorunların çözümünde kolaylaştırıcı konumdadır. Kürtler Suriye'nin bölünmesinden yana olmayıp, kesinlikle birliğinden yanadır. Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu çalışmaları bile esas olarak Suriye'nin birliğini güçlendirme çalışmalarıdır. Çünkü, Kürtler Kürt bölgeleriyle sınırlı kalmadılar, Araplarla Süryanilerle ilişki kurdular. Suriye'nin bütünlüğünü esas alan ortak bir siyasi proje içine girdiler. Sadece Kürtlerin özgürlüğüne dayanan değil, Suriye'nin demokratikleşmesini isteyen, demokratik Suriye içinde yaşamayı hedefleyen bir proje ortaya koydular. Bu bakımdan Kürtler Suriye'nin birliğinden yanadırlar. Suriye'de bölünmeyi, ayrılmayı düşünen hiçbir yaklaşımı, düşüncüyü ve siyasi bir projeyi teşvik etmedik, bundan sonra da etmeyeceğiz. Ama mevcut rejimin anlayışı ve yaklaşımı yanlış. 'Kürtler bölücülük yapıyor' gibi bir önyargı içinde. Bölücü olan Kürtler değil, Suriye'nin politikalarıdır. Ayrıca Türk işgaline karşı tepkileri çok yetersiz. Ciddi bir refleks göstermedi. Anlamlı bir tavır geliştirmediler. Halbuki Kürtler birlikten yana olan, bir iç güçtür. Türk devleti ise bir dış güç konumundadır.

Mevcut rejim diyor ki, ben Suriye'nin 'meşru' iktidarıyım. 'Meşru' hükümetse o zaman Efrîn işgaline karşı açık tutum alacaktı, tavrını berrak ve net bir şekilde ortaya koyacaktı. Ayrıca Rusya'nın Türkiye'nin önünü açan politikasına karşı çıkacaktı. Bu yönüyle Suriye politikalarında hala ciddi bir demokratikleşme yaklaşımı görülüyor, Kürt çözüm projesi de yoktur. Mevcut statükoyu sürdürme emelini hala canlı tutmak istiyor. İçinde bulunduğumuz aşama itibarıyla Suriye'nin durumu çok kritik. Şu anda Cerablus, Bab ve Efrîn işgal edilmiş. İdlib işgal edilmiş. Doğu Guta vb yerlerden çeteler çekiliyor ancak bu kez daha tehlikeli olacak biçimde Türk egemenliğinin etkisinde olan çetelerin yoğunlaştığı bir bölge ortaya çıkıyor. Türkiye kendi hükümrânlığında, kendi etkisinde bir bölge oluşturuyor. Bu bir bölünmeyi ifade ediyor. Bu defakto durum çok ciddi anlamda Suriye'yi rahatsız etmelidir. Suriye rejiminin Türk devletinin yarattığı işgal nedeniyle durumu kritiktir. Suriye gafil olmamalıdır. Rejim açısından doğru olan, Kürtlerle uzlaşmasıdır. Kürtlerin böyle bir yaklaşımı ve politikası var. Ama Suriye rejiminin bilinen klasik anlayışıyla olmaz. Özellikle her şeyden önce demokrasiyi esas alan, saygılı bir duruş sergileyen bir tutum içine girmelidir. Kürtlerin varlığını, kültürünü, özyönetimini ve özgürlüğünü kabul eden, bu doğrultuda demokratik yasal ve anayasal düzenlemeler içine giren bir Suriye'nin olması gerekiyor. Bu temelde Kürtlerin sorunlarını Suriye'nin içinde çözmesinden yanayız. Her şeyden önce Kürtleri Suriye'yi bölecekmiş gibi ayrılıkçı bir unsur olarak görmemesi lazım. Suriye'de doğru bir yaklaşım olursa, Kürtlerle birlikte ortak hareket ederse, Suriye'nin diğer alanlardaki sorunları da çözülür. Suriye'deki siyasi güçler Kürtlerle sorunlarını çözdüklerinde hiçbir güç Suriye üzerinde etkili olamaz. Aksine Suriye'den çıkarmak zorunda kalırlar. Ama Suriye rejimi bu gerçekliği görmüyor; o halen klasik, dar, milliyetçi, BAAS'çı yaklaşımlar içindedir. Kürtlerin bir halk olarak, hak sahibi olmasını ya da özgürlük ve demokrasi elde etmesini,

bölücülük olarak görüyor. Bu kompleksiten, bu yaklaşımdan çıkmaları gerekiyor. Mevcut duruma objektif yaklaşımları gerekiyor. Kaygılarla, kuşkuyla, başkalarının kışkırtmasıyla, milliyetçi anlayışın yarattığı reflekslerle yaklaşmaması gerekiyor. Belki önümüzdeki dönemde Suriye'de rejimle Kürtler, Türk işgaline karşı ortak davranıp ortak tutum içine girebilirler. Hem Efrîn'de işgali kırmak, hem de İdlib, Bab, Cerablus ve diğer yerlerden bu çeteleri söküp atmak, Türkiye'yi çıkarmak konusunda ortak politika yürütebilirler. Zaten başka şansları da yok. Hem Kürtler açısından hem Suriye açısından Türk işgaline karşı ortak mücadele etmeleri gerekiyor. Daha doğrusu Şehba'daki bütün halkların, Türkmenlerin, Çeçenlerin, Ermenilerin, Süryanilerin, Sünni ve Alevi Arapların da birlikte bu çetelere ve çetelerin arkasındaki Türk devletine karşı ortak mücadele etmeleri gerekiyor. Koşullar Suriye'yi bu noktaya götürecektir. Yoksa Suriye parçalanır, bölünür. Suriye kendini ayakta tutamaz. Böyle bir Türkiye o rejimi de yıkar; oradaki siyasi güçleri de etkisizleştirir.

Rusya, Türkiye'nin Kürt düşmanlığına destek veriyor

Kürtlerin zararına olacak görüşmeler dizisi yapıldı ve halen sürmektedir. Rusya-İran-Türkiye diğer güçlerle bir araya geldiler. Tartışmalarının temel konusu Kürtlerdi. Bu diyaloglar serisi sonucunda Türkiye, Efrîn'i işgal etti. Ve Suriye'de ya da başka yerlerde bu güçleri, Kürt düşmanlığı doğrultusunda kullanmak istiyor. Türkiye'nin bu görüşmelerden elde etmek istediği tek sonuç budur. Kürt düşmanlığı, Kürtleri soykırıma uğratma politikası. Türkiye'nin Rusya'yla

Türk devleti herhangi bir devlet değil; soykırımcı bir devlettir. Birinci Dünya Savaşı'nda Ermenileri soykırıma uğratmıştı, İkinci Dünya Savaşı'na girmede, Üçüncü Dünya Savaşı'nda da Kürtleri soykırıma uğratmak istiyor. Türk devletiyle ilişki herhangi bir devletle ilişki değildir. Türk devletiyle kurulan ilişki, Kürtleri soykırıma uğratan, soykırımcı bir devletle kurulan ilişkidir. TC ile kurulan her türlü ilişki soykırım suçuna ortak olmaktır, kirli ilişkidir. TC kirli bir devlettir.

ilişkileri karşılıklı çıkar temelinde kirli ve çirkin bir politika eksenlidir. Rusya Suriye'de de İran'la ortak hareket ediyor. Bu açıdan Astana süreci ortaya çıktı. Fakat İran'la Türkiye politikaları arasında çelişkiler var. Zaten görüşmeden sonra basına yansıdı. Kim terörist, kim terörist değil konularında uzlaşmadılar, uzlaşmıyorlar. Bu şu anlama geliyor; Türkiye Kürtleri 'terörist' olarak görüyor, tamamen Kürt düşmanlığına dayalı bir görüşme yürütmek istiyor ve görüşmeleri böyle ele almak istiyor. Rusya da Kürtler konusunda Türklerle bazı konularda ortak işler yapıyorlar; Rusya Türkiye'nin

Kürt düşmanlığına destek veriyor. İran da belli düzeyde Türkiye'nin Kürt politikasına destek veriyor fakat Türkiye'nin Kürt politikalarının tümünü benimsemiyor, desteklemiyor. Çünkü; Türkiye Kürt düşmanlığı derken, Kürt düşmanlığına destek ararken sadece Kürt düşmanlığı yapmak istemiyor, Kürt düşmanlığı üzerinden alacağı desteklerle Ortadoğu'da etkili olmak istiyor. Bu, İran'ı da Rusya'yı da rahatsız edecek düzeydedir. Kürt düşmanlığı üzerinden Rusya'yı ve İran'ı kullanmak istiyor. Aslında kimin kimi kullanmak istediği, çıkarları ve hedefleri doğrultusunda koşturmak istediği girift bir durumdur. Bu bakımdan ciddi anlamda ortaklaşmıyorlar. Bu yönüyle bu görüşmelerde tümüyle ortaklaştıkları söylenemez. Ancak Türk devleti Astana'yı da böyle ele alıyor. Türkiye Suriye'ye, Irak'a, İran'a ben Kürt karşıtıyım diyor. Rusya zaten Türk devletinin Kürt soykırımına dönük İran'la birlikte belirli düzeyde destek vermiş durumda. Ama İran Türkiye'nin Suriye ve Ortadoğu politikasından rahatsızdır. Bütün Ortadoğu politikalarında etkin olmak istediği için, Kürt karşıtlığı üzerinden bunları kullanmak gayesi de açıktır. İran, Irak ve Suriye Türkiye'nin bu politikalarına kuşkuyla yaklaşıyorlar. Bu görüşmelerde en fazla anlaşan Türkiye ve Rusya olmuştur. Yoğun olarak sürdürülen bu görüşmelerde ekonomik ilişkiler de var. Rusya, Akkuyu Nükleer Termik Santrali başta olmak üzere, değişik konularda da ekonomik çıkar elde ediyor. Türkiye'deki ekonomik pastadan hem büyükçe bir dilim almak hem de emelleri ekseninde kullanmak istiyor. Türkiye de bu pastadan pay vererek kendince Rusya'yı siyasal anlamda dayanak yapmak, Kürt karşıtlığı temelinde kullanmak istiyor. Ayrıca Rusya'nın Türkiye'yle birlikte ABD ve Kürtlere karşı ortak hareket etme yaklaşımları var. Yapılan görüşmelerde en fazla dile gelen, Suriye'nin toprak bütünlüğüdür. Rusya ve İran Suriye'nin toprak bütünlüğü derken Türkiye'nin işgalinin de son bulmasını ifade ediyorlar. Toprak bütünlüğünü kullanmalarını ve buna Türkiye'yi ortak etmelerinin bir yönü de budur. Türkiye ise, Kürtlerin hak kazanmaması üzerinden sürekli ve ısrarla Suriye'nin toprak bütünlüğünü dillendiriyor. Kuşkusuz İran ve Rusya da Kürtlerin talepleri konusunda rejimi gözetiyorlar. Bu açıdan onlar da toprak bütünlüğü derken, bir yönüyle de bunu kastediyorlar. Diğer yandan ise bu söylev; Suriye'nin demokratikleşmesini istemeyen ifadenin dışı vuruşudur. Bu yönüyle Rusya, Türkiye ve İran'ın ortak yanları var. Her üçünün siyasi beklentileri ve arzuları Suriye'nin demokratikleşmemesidir. Bu nedenle demokratikleşme çerçevesinde Kürtlerin hak kazanmalarını bölücülük olarak ifade ediyorlar. Toprak bütünlüğü kavramı, her gücün kendine göre kullandığı bir kavram haline gelmiştir. Türkiye buna dayanarak Kürtlere saldırıyor. Özcesi bu görüşmelerde ortaya çıkan en temel uzlaşma noktası; demokrasi karşıtlığı temelinde Kürt düşmanlığı, Kürt karşıtlığı temelinde demokrasi düşmanlığı yapılmasıdır.

İşin diğer ilginç bir yönü ise, yapılan görüşmelerin görsel ve yazımsal medya üzerinden psikolojik (özel) savaşa destek verecek şekilde sunulmasıdır. AKP ve Erdoğan kendilerini etkili ve güçlü göstermek için bu görüşmeleri kullanıyorlar. Dikkat edilirse Erdoğan çok görüşme yapıyor, herkesle görüşüyor. Sanki büyük devlet adamı, herkesle görüşmüş, Türkiye'nin çıkarlarını koruyor algısı yaratmaya çalışıyor. Birçok görüşmenin boyutu da böyle özel savaş, psikolojik savaş ağırlıklı. Kendisini güçlü göstermek için kullanıyor. Ayrıca Minbic konusunu ısrarla gündeme taşıyarak

baskı malzemesi olarak kullandı ve Efrîn'i işgalde kendine araç yaptı.

Türk devleti herhangi bir devlet değil; soykırımcı bir devlettir. Birinci Dünya Savaşı'nda Ermenileri soykırıma uğratmıştı, İkinci Dünya Savaşı'na girmede, Üçüncü Dünya Savaşı'nda da Kürtleri soykırıma uğratmak istiyor. Türk devletiyle ilişki herhangi bir devletle ilişki değildir. Türk devletiyle kurulan ilişki, Kürtleri soykırıma uğratan, soykırımcı bir devletle kurulan ilişkidir. TC ile kurulan her türlü ilişki soykırım suçuna ortak olmaktır, kirli ilişkidir. TC kirli bir devlettir. Bunu dünya devletlerinin de halklarının da herkesin de bilmesi ve buna göre davranması gerekiyor. Efrîn'de yapılan; Kürt soykırımıdır. Demografik yapı değiştirilmektedir. Efrinlilerin yüzde 90'ı dışarıdadır. Rusya Suriye'de Türk devletine alan açıyor. Türk devleti Suriye'yi bölüyor. Rusya da bunun aracı oluyor, bu açıktır.

Türk devletinin Kürt politikaları kapsamlıdır, derindir. Tarihsel temelleri vardır. Cumhuriyetten bu yana bir yandan Kürt halkını yok ederek, Türkleştirerek diğer yandan Kürdistan'ı Kürtsüzleştirerek ve başka etnik toplulukları yerleştirerek Kürdistan'ı Türk uluslaşmasının yayılma alanı haline getiren bir politika izlenmiştir. Bu politika çerçevesinde Türk devleti Kürtlere karşı bir özel savaş devleti olarak şekillenmiştir. Eğitim, sosyal ve ekonomi politikasını, diplomasini, sanatını, kültürünü, basını, her şeyini buna göre şekillendirmiştir. Bugün Erdoğan'ın, AKP-MHP faşizminin yürüttüğü politikaların böyle tarihsel bir arka planı vardır. Türkiye'de iktidarda kalmanın kanununun Kürtler üzerinde inkara ve kültürel soykırıma dayalı egemenlik kurma kapasitesi olduğu, yüzyıllık tarihle sabittir. Türk devleti bu soykırım politikasını güncelleyerek sürdürüyor. Çünkü, dünya ve bölge koşulları değişiyor. Soykırım politikasında belirli rötüşler bu nedenle yapılıyor. Ama öz ve esas olarak Kürtleri yok etme siyaseti, Türk devletinin temel politikasıdır. İster fiziki imha olsun, ister kültürel soykırım-asimilasyon olsun, iç içe yürütülmektedir.

Suriye'deki katliamların en büyük sorumlusu Türkiye'dir

Rusya hava sahasını açmasıyla Türk ordusu karadan Efrîn'e giremezdi. Rusya şu anda Türk devletinin Kürt soykırımının destekçisi olmuş bulunmaktadır. Rusya taktik gereği çok çıkarıcı, bencil ve uzun vadeli olmayan, oldukça pragmatik bir siyaset izliyor. Politikanın bu kadar pragmatikleşmesi çok çirkincedir. Rusya hiçbir ilkesi, değeri, ölçüsü olmayan bir siyaset yürütmektedir.

Türk devleti DAİŞ'i ve El Nusra'yı destekliyordu. Türkiye hala Osmanlı imparatorluk kültürünü, alışkanlığını bırakmamıştır. Hala 'Osmanlı' olmak istiyor. Çünkü; devlet, egemenlerin hükmetme gücüdür. Demokrasi ise halkların siyasi gücüdür.

Suriye'deki katliamların, kırımın, çelişkilerin en büyük sorumlusu Türkiye'dir. Mevcut rejimi yıkıp kendisine yakın bir rejimi oluşturmak isteyen Türk devleti, 2011'den beri geliştirdiği 'eğit-donat' ile birlikte dış güçlerle ilişkilendirilerek mevcut çelişkileri derinleştirdi. Böyle bir ülkenin Suriye'deki soruna, barışçıl temelde çözüm geliştirmesini beklemek ve Astana ile Cenevre süreçlerine dahil etmek, hiçbir anlam ifade etmez.

Ayrıca İran başından beri rejimle birlikte hareket ediyor ve taraftır. Rusya ise uluslararası bir güçtür. Suriye'deki çıkarları temelinde rejime endekslenmiştir. Neticede Suriye'nin müttefikleri

sorunu çözmekten çok hegemonik bir yaklaşımı sergiliyorlar. Çok açık ve net olarak Türkiye, Rusya ve İran hegemonyasını görüyoruz. Bunlar Cenevre, Astana ve Soçi görüşmelerinde bileşenler olarak çözüme endekslenmiş değildiler. Sonuçsuz kaldılar fakat politik ilişkiye sahip oldular. Astana ve Soçi süreci Efrîn'in yolunu açarak, Türkiye'nin fiilen Efrîn'e girmesi süreci başlatıldı. Ve Kürt düşmanlığını bu kadar ileri düzeye taşımada Cenevre çanak tutarak, sessiz kaldı. Mevcut sorunu çözmekten ziyade kendi hegemonyalarını esas aldıkları için krizi derinleştirdiler. Mevcut haliyle Cenevre ve Astana süreci ilerleme gösteremez. Sorunların çözüm aşamasına gelemeyiz. Her biri bağımsız yürürse çatışmalar kaçınılmazdır. Bloklama besler ve bloklaşma kendi hegemonyasını esas alır ve bu hegemonya mutlak bir çatışmaya gider.

En sıkıntılı durumda olan Türk devletidir. Ve alacağı pozisyon önemlidir. Türk devleti eğer mevcut Rusya ilişkilerini temel alıp ve o ilişkileri derinleştirme boyutunda devam ederse, bu Türkiye'nin başta NATO olmak üzere Batı ile ilişkilerinin kopuşu anlamına gelecektir. Batı ve ABD ile olan ilişkilerinde de bir kırılmayı yaşayacaktır. Ayrıca ABD'nin Suriye'ye son saldırısı Türkiye'yi tutum belirlemeye zorlamıştır. ABD son saldırıyla Rusya, İran ve Türkiye'ye açık mesaj verdi. 'Bir noktaya kadar senin siyasetine göz yumabilirim ama bir noktadan sonra benim varlığımı tehlikeye soktuğun yerde seni reddetmemi de bilirim' demeye getirdi. Onun içinde Türkiye'nin NATO ile ilişkilerini bu şekilde sürdürmesi halinde Ortadoğu'daki Uluslararası Koalisyon'un ve onunla bağlantılı bölge güçlerinin hedefi haline gelir. Yaptırımlar gelişir ve tutumlar da netleşir. Aslında Fransa ve İngiltere'nin devreye girmesi, Macron'un konuşmaları, Fransa'nın güç getirmesi, ABD'nin kuvvetlerini geri çekme temelinde yeni bir pozisyona geçmesi bir güç göstergisidir. Ve müttefikleriyle beraber şimdiye kadar olduğundan daha fazla Ortadoğu'ya girmiş oluyor.

TC'nin son durumu her zamankinden daha fazla bir açmazı ifade ediyor. Faşist Türk devleti 'Ortadoğu'da var olmanın imkanını yakaladı' söylevinin esiri oldu. Halbuki Türk devleti bir biçimi ile çıkışı belirsiz, bataklık bir labirentin içine girdi. Ve tutunduğu pragmatist dayanaklar ve yürüdüğü zemin onu yutan bir girdaba dönüşmektedir. Rusya ile hareket etmeyi sürdürmesi halinde, içine girdiği girdabın derinliklerine daha da çekilmesi söz konusudur.

Zafer kazandığını zannedenler zafer içinde yaşadıkları yenilgiyi anlamazlar

Mısır ve Suudilerin oluşturacağı koalisyonun kuzey Suriye'de kendisini ifade etmesi İngiltere, Fransa ve ABD'nin bu alanda kendisini tahkim etmesi sonucunda oluşacak hegemonik durum Türkiye ile vuruşma anlamına geliyor. Ama eğer yok biraz da bu tarafa kayacaksa eski şımarıklıklarını bir yana bırakacaksa o zamanda Rusya ile karşı karşıya kalacak. Tabii bu öyle kolay değil. Çünkü; Cerablus, Bab, Efrîn, İdlib gibi uzun bir alana yayılmış durumdadır. Ayrıca bu alanda yüz binden fazla silahlı çete gücü var. Hamiliğini de faşist Türk devleti yapıyor. Aynı zamanda Türkiye'de üç milyon mülteci var. Bu tablo Rusya ile ilişkileri iyi olduğunda da çelişkili olduğunda da bir sorundur. Çelişkiye girdiğinde bu alanlardan çekilecek olan yüz bin kişilik silahlı güç ve o bölgede iki milyona ulaşmış mültecilerle birlikte Türkiye'ye gidilecek ve başına

bela olacaktır. Kısacası büyük bir çözümsüzlük içindedir. Fakat faşist TC'nin vitrinine baktığımızda zafer naraları atıyor. Çoğu zaman zafer kazandığını zannedenler, zafer içinde yaşadıkları yenilgiyi anlamazlar. O zafer tadı geçtikten sonra nasıl bir yenilgiye girdiklerini anlarlar. O zaman da iş isten geçer. Türk devleti Efrîn'de büyük bir zafer kazandığını var sayıyor. Kürt düşmanlığı temelinde yaklaştığında Kürtlere ait bir bölgeyi ele geçirdiğini düşünüyor. Öyle bir alana çekildi ki şu anda Efrîn gibi bir alana hatta daha da derinliklere çekilmesi durumunda ise, gerçekten gelecekte kaldıramayacağı bir pozisyona girecek. Bu gün kazandıklarının on katını da verse kendisini kurtaramayacak bir konumun içine dalmış bulunuyor.

Türkiye'nin 2000'lerdeki durumu başkayı şimdi ise çok farklı bir mecrada akıyor. O zamanlar Ortadoğu'ya müdahalenin yeni yapıldığı bir dönemdi. Hegemonik güçler kendi politikaları ve projeleri ekseninde bölge güçlerine bir rol biçmişlerdi. AKP'ye de bir misyon

Önder Apo çizgisine inananlar bu demokrasi ve Kürt düşmanlarına karşı mücadeleyi yükseltecektir. Hiç kimse bizden mücadeleyi gevşetmemizi bekleyemez. Mücadeleden geri duracağımızı hiç kimse umut etmesin. Bizim bir karakterimiz, tarzımız ve mücadele anlayışımız var. Apocu kişiliğimiz, PKK karakterimiz ve şehitler gerçeğimiz var. Fedai ve fedakar şehitlerimiz, mücadele anlayışımız var. Kürt Özgürlük Hareketi saldırılar ne kadar ağır olursa olsun bu doğrultuda mücadeleyi sürdürecektir.

biçmişlerdi ve oynayacağı roller vardı. Hem mevcut iktidar açısından hem toplumsal yapı açısından hem de İslam'a bakış açısından ayrıca Türkiye'nin demokratikleştirilmesi çerçevesinde ve sorunlarını ele alış şekli ekseninde AKP'ye bir misyon ve rol atfedilmişti. Fakat kendi gelişim seyrini açısından rayından çıktı. Çünkü, Türkiye'ye biçilen kaftan eşyanın tabiatına aykırıydı. Türk devlet geleneği ve karakterine tezatlık arz ediyordu. Şimdi öyle bir noktaya geldi ki Türkiye'de geleneksel ulus devlet biçimi ile yürümek mümkün değil. Darbelerle, teknokrat ve azınlık gibi geçici hükümetlerle yürümek de çözüm değil. Zira birikmiş sorunlar inkar temelinde faşistleşmeyle çözülemeyecek noktaya geldi. Önlerindeki tek seçenek demokrasiye evrilmeleridir. Ya da tekçiliğe, diktatörlüğe, faşistliğe devam etmektir. Bu da sadece AKP döneminin iflasi, diktatörün sonu ve iktidarın yıkılışıyla sınırlı olmayacak. TC şahsında şahsında bir bütün Türkiye'nin yeniden dizaynını getirecektir.

Geçen yüzyılda Kürtlerin inkarı üzerinden kurulan bir Ortadoğu gerçekliği mevcut. Bu sadece İran Irak, Suriye ve Türkiye ile izah edilemez. Bu dünya sisteminin gerekliliği idi. Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'yla oluşturuldu. Bu durum İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'yla pekiştirildi. Kısacası kurgulanıp, oluşturulan dünyada Kürtlere yer yoktu. Fakat PKK'nin ortaya çıkması

ve Önderlik gerçeği, Kürtlerin kaderini değiştirdi. PKK amansız bir mücadele verdi ve büyük toplumsal altüst oluşlar sonucu sosyal ve zihinsel değişimler yaşattı. Aynı zamanda Kürt çözümünü Ortadoğu'da olgunlaştırdı. Ortadoğu'da siyaset yapanlar, PKK'yi dikkate almadan politika yapamaz oldular. Ve Ortadoğu gerçekliğinde statüsü olmayan, adı bile konulmayan Kürtler, stratejik konuma geldiler.

Kürtler Astana, Soçi ve Cenevre süreçlerine çağırılmadılar. Siyasi alana alınmadılar. Kürtlerin kaderi tartışılıp belirlenirken, süreçlerin dışında bırakıldılar. Sadece askeri alanda tutuldular. Ve askeri alanda Kürtler üzerinde hegemonya uygulamaya çalıştılar. Bu durum Kürtlere biçilen misyon ve rolün göstergesiydi. Bu durumun kabul edilip hiçbir yanı yoktur. Bu Cenevre, Astana ve Soçi sahtekarlığıdır. Fakat uluslararası güçler dayandıkları ulus devletleri bütünlüklü aşmadılar. Onlara önem veren, rol biçen yaklaşımlarıyla tutarsızlığın gel-gitlerini yaşıyorlar. Halbuki bu güçler, kapitalist modernitenin yapısal olan krizinin derinleşmesini tetikliyorlar. Devlet ve iktidar yapılarıyla krizi derinleştirdiler. Kürt faktörü ise, gün geçtikçe örgütlü yapısı ve eylem gücüyle daha da güncellenen, çözüm noktasında ivme kazanan, temel konuma geldi. Bu durum Kürtlerin mücadelesi ile ortaya çıktı. Kürtler Ortadoğu'da stratejik konumuna geldiler. Özellikle Önderliğin Demokratik Ekolojik Kadın Özgürlükçü Paradigması temelinde çözüm olarak geliştirdiği sistemsel projenin kilit noktasındadırlar. Bu durum Kürtleri büyük bir zafer taşıyacaktır. Çünkü, Önderlik paradigması Kürtler ve diğer halklar tarafından da sahipleniliyor. Tüm toplumsal varlıkların kendini ifade ettiği özgürlükçü, eşitlikçi, demokratik toplum modelidir.

Yeni dengeleri yürütülen mücadele belirleyecek

Demokrasi ve özgürlükler temel alınmadığı sürece hiçbir sorun çözülemez, krizler aşılamaz. Çünkü, Ortadoğu'daki rejimler çürümüş, patır patır dökülüyorlar.

Özellikle eski dengelerin yıkıldığı yeni dengelerin kurulma süreci olan Üçüncü Dünya Savaşı'nda Kürtlerin özgürlük ve demokrasi mücadelesinin daha zorlu geçtiği, geçeceği açıktır. Yeni dengelerin ve statükoların ancak mücadeleyle belli olacağı bir dönemden süreçten geçiyoruz. Böyle bir dönemde mücadele sert olacaktır, şiddetli olacaktır, saldırılar ağır ve yoğun olacaktır. Bunu Kürt halkının özgürlük mücadelesinin gerçekliği ve kanunu olarak görmek lazım. Çünkü, Kürt halkının mücadelesi dünya dengelerinin kurulduğu Ortadoğu'da gerçekleşiyor. Üçüncü Dünya Savaşı koşullarının sürdüğü Ortadoğu'da soykırımcı sömürgecilerin saldırıları şiddetli olduğu gibi, buna karşı direniş de, mücadele de koşullar ne kadar zor olursa olsun büyük bir kararlılıkla en yüksek düzeyde sürdürülecektir. Kürt düşmanlığında öncü olan Türk devleti, AKP-MHP faşizmi Kürtler yeni dengelerin kuruluş sürecinde yararlanmasın diye, 20. yüzyıldaki gibi köle kalsın diye saldırılarını arttırmış bulunuyor. Kürtler nefes almasın diye tüm demokrasi güçlerine saldırıyor, Kürtlerin soluk bile alamayacağı bir siyasal ve toplumsal ortam yaratmak istiyorlar. Saldırıların düzeyi ne kadar ağır ve yoğunluklu olursa olsun, Kürt halkı onlarca yıldır mücadele ettiği gibi bundan sonra da mücadele edecek, zaferi ve başarıyı kazanacaktır.

Niye bu kadar saldırıyorlar? diye şikayet etmenin anlamı yoktur. Düşman gerçekliğidir, soykırım gerçekliğidir. Bize

düşen misyon, şikayet etme, yakınmak değil, buna karşı mücadele etmektir. Saldırıları da doğru ve sağlıklı anlamak gerekir. Mücadelemiz büyüdüğü, geliştiği için, Kürt halkı özgürlüğe yaklaştığı için saldırılar ardı ardına geliyor. Kürdistan'da çelişkiler çözüle çözüle, zorluklar aşıla aşıla gelişmeler yaratılıyor. Eğer gelişme yaratılmışsa, zorluklarla mücadele edildiği için yaratılmıştır. Önümüzde yine zorluklar var, yine sıkıntılar var, ağır saldırılar var, bunları da aşacağız. Büyük bir mücadele iradesiyle karşılaşmış bulunuyoruz. Mücadele kararlılığında bu bir tereddüt yoktur. Soykırımcı sömürgeciliğin yıkılışı yaklaştığı için saldırılar bu kadar artıyor. Bu yönüyle biz de direnişi, bu gerçekliği görerek büyüteceğiz ve daha büyük kazanacağız.

AKP ve MHP ittifakı kırılacaktır. Bu kadar Kürt düşmanlığı yapanların kırılması kaçınılmazdır. Kürtleri bitirmek isteyenlerin kendisi tükenecektir. Biz sadece mücadeleye kilitlemiş bulunuyoruz. Mücadele dışında başka bir gündemimiz yok. AKP-MHP faşizminin koşullarında hiç kimsenin başka türlü gündemi olamaz. Herkesin gündemi mücadeledir. Ama mücadele her siyasal gücün, her toplumsal gücün kendi koşullarında, kendi karakterinde yürütülür. Ama herkes mücadeleyi yürütecek. Kimse mücadelesiz kalmaz. Başka arayışlar ve beklentiler içine giremez.

Erdoğan, kendisini güçlü göstermek, Kürt halkının iradesini kırmak için bu kadar bağırıp çağırıyor. Her şeyi psikolojik savaş için kullanıyor ama gerçeklik böyle değildir, zayıf, güçsüz ve kırılan bir iktidardır. Zaten bu nedenle saldırganıdır, en küçük muhaliflerin bile üzerine gitmektedir. Korkuyor, korku paranoyasıyla yaşıyor. Korkusunu gidermek için bu kadar saldırganlık yapıyor. Mücadele edildiğinde kırılacak, yenilgiye uğratılacaktır. Faşist Türk devleti bütün realiteleri bir kenara bırakmış, adeta zar atıyor. İş şansla bırakmış, diğer yandan ülkenin tüm maddi imkanlarını ve kredilerini seferber etmiş. Ancak bunlar nafile çabalar ve beyhude çırpınışlardır. Adeta her şeyi kumar masasına sürdüğü için büyük kaybedecektir.

Bu nokta da Erdoğan'ın aldığı başkan seçim kararı bölgesel ve uluslararası gelişmelerle doğrudan bağlantılıdır. Bununla bağlantılı siyasal ve ekonomik krizden kurtulma amacı taşımaktadır. AKP-MHP faşist yönetimi, ayakta kalmak ve iktidarını sürdürmek için seçim kararı almıştır. Yaşadığı sıkışmayı bir nevi seçimler ile aşmayı düşünmektedir. Tayyip Erdoğan, seçimlerle içte ve dışta yaşadığı krizi gölgelemek, yeniden halka dayalı bir meşruiyeti yakalamak istemektedir. Bu seçimler Türkiye'yi uluslararası krizden muaf kılmayacağı gibi her halükarda Türkiye'nin bir tarafa savrulacağını tespit etmek mümkündür.

Önder Apo çizgisine inananlar bu demokrasi ve Kürt düşmanlarına karşı mücadeleyi yükseltecektir. Hiç kimse bizden mücadeleyi gevşetmemizi bekleyemez. Mücadeleden geri duracağımızı hiç kimse umut etmesin. Bizim bir karakterimiz, tarzımız ve mücadele anlayışımız var. Apocu kişiliğimiz, PKK karakterimiz ve şehitler gerçeğimiz var. Fedai ve fedakar şehitlerimiz, mücadele anlayışımız var. Kürt Özgürlük Hareketi saldırılar ne kadar ağır olursa olsun bu doğrultuda mücadeleyi sürdürecektir. Kuşkusuz yine bedeller ödeyeceğiz. Bedeller ödmeden on binlerce şehidimizin özlemini nasıl somutlaştırıp, gerçekleştireceğiz? Bu temelde kararlıyız, azimliyiz ve her türlü bedeli göze alarak özgürlüğü ve demokrasiyi kazanacağız.

Zaman, üçüncü doğuş bilinciyle zaferi yaratma zamanıdır

Birinci doğuş olan Üveys ananın bedeninden var oluş, iki yönlüdür. Birincisi; O'nu doğuran olarak, ikincisi ise; ana tanrıça kültüründen kalan özellikleriyle çocuğunu büyütme biçimi olarak. Böyle bir zamana ve mekana fiziki olarak doğuş, Üveys ananın kavgacı, güçlü ve çelişkili tarzda büyüten ocağından geçiş, ikinci ve üçüncü doğuşlara vesile olur. 4 Nisan'ın anlamlı ve kutlu yanı buradan ileri gelir. Çünkü, büyük çelişkilerin içine doğmuş ve bu büyük çelişkilere çözüm gücü olma savaşını geliştirerek ikinci ve üçüncü doğuşlara doğru yol almıştır.

Çiğdem Doğu

Üç yıldır Rêber Apo'dan tek bir bilgi alamaz iken, yeni bir doğum gününü daha yaşadık. Rêber Apo'nun doğuş günü, bizlere umut ve güç verirken, O'ndan bilgi, haber alamamak da son derece kaygılandırıcıdır. Tabii bu kaygı, bizlerin mücadelesinde bilincini daha da bilemekte, İmralı esaretine karşı öfke ve intikam duygumuzu büyütmedir.

20. yüzyılı aydınlatan, 21. yüzyıla damgasını vuran Rêber Apo, görülmemiş bir tecrit işkencesine maruz bırakılarak, aslında etki gücü sınırlandırılmak, mümkünse etkisizleştirilmek isteniyor. Üçüncü Dünya Savaşı koşulları içerisinde tamamen bir kaos ve kriz süreci yaşanırken, bu kaos ortamına tek çözüm üreten beyin ve yürek Rêber Apo'nun beyni ve yüreği olmuştur. Ki, bu kendi çağını da aşacak bir kudrete sahiptir. Özellikle de İmralı'da gerçekleşen üçüncü doğuşu ile Kürdistan'a, Ortadoğu'ya ve dünyaya, özellikle de kadınlara yepyeni bir yaşam seçeneği sunan, yaratan Rêber Apo ve paradigması, tam da bu dünya savaşının ortasında büyük bir çözümü ve umudu ifade etmiştir. Etkisi oldukça yoğun ve yaygın bir biçimde yaşanmış ve zaten bunun kendisi egemenler tarafından büyük bir tehlike olarak görülüp hemen gelişmelerin önü kesilmiştir. Bu süreç, İmralı'da 5 Nisan 2015 tarihinden itibaren görüşmelerin kesilmesiyle başlamıştır. Hemen 4 Nisan'ın ertesine denk gelmesi de manidardır. Doğuşun yarattığı etkiye bir tepki, karşılık olarak stratejik bir sınırlandırma ve etkisizleştirme politikası çok acımasız bir biçimde yürürlüğe konmuştur. Küresel güçler ve bölgesel sömürgeci güçler bu konuda yine ortaklaşmışlardır. Bu güçler, Rêber Apo'nun birinci, ikinci ve üçüncü doğuş gerçekliğine tümenden düşman olduklarını bir kez daha göstermişlerdir. Fakat doğuş ve doğuşlar bir kez gerçekleşmiştir, tarihin halklar ve kadınlar adına sıkılan mermisi nam-

1999 İmralı esareti üçüncü doğuş olarak; yeni yeni doğuşların gerçekleştiği süreçler olmuştur. Bizlerin de yeniden ve yeniden bu süreçleri anlamlandırma çabası, yeni doğuşların müjdecisi olmaktadır.

Bu bakış açısıyla birinci, ikinci ve üçüncü doğuşu değerlendirdiğimizde; Ortadoğu'nun kadim geleneğidir, kim veya ne toplumsallığa katkı sunmuşsa o gerçeklik kutsanmıştır, bir bayram gibi neşeyle, coşkuyla, içten kutlanmıştır. Bir hükme, kanuna, yasaya bağlı olarak değil, tamamen toplumun yüreğiyle, gönüllülüğüyle kabullenerek eylediği bir kutsama, kutlamadır. Bu kadim gelenek, insanlığın, toplumsallığın kuruluş özünü ve karakterini çok güzel anlatır bizlere.

İşte Rêber Apo'nun 4 Nisan doğum gününü de her şeyden önce böyle anlamlandırmakta fayda vardır. Bir halkın, bir ideolojinin önderinin doğuş gününü bu denli anlamlı ve kutlu kılan, o önderin toplumuna, toplumlara sunduğu çözüm gücüdür, toplumuna özgürce katılımıdır. Çelişkili bir gerçeklik olarak bir yandan sömürgeciliğin saldırıları sonucu Kürt toplumunun güçsüzlüğü, bir yandan da binlerce yıllık Kürt kültürünün, ana tanrıça kültürünün güçlülüğü Rêber Apo'da büyük bir güç ve güçsüzlük savaşımına dönüşmüştür. Kendisinden önceki çağları, yaşadığı çağı tüm güçlü ve güçsüz yanlarıyla özümseyen, hissedilen beyni ve yüreği ile yeni bir kimlik açığa çıkarmıştır. Ve işte 4 Nisan'ı, özellikle de bağrından çıkmış olduğu Kürt halk gerçekliği açısından büyük anlamlı kılan da bu olmaktadır.

4 Nisan doğuşu, çok çelişkili bir coğrafyaya ve çağa doğuştur

Ortadoğu'da, Kürdistan'da hakikati, varlığı, yaşam ve duygu gerçekliğini salt bilimsel ve felsefik bir dille anlatmak mümkün olmuyor. Ortadoğu zihniyeti doğuş karakterini hala yaşamaktadır.

ludan çıkmıştır bir kere, geri dönmezdir. 4 Nisan birinci doğuş olarak; PKK'nin kuruluş ve gelişim süreci, ikinci doğuş olarak;

Bu zihniyet mitolojik, masalsi, büyü, destansı, kutsallıkla dolu bir içeriğe sahiptir. Bir adım ötesi olan din de bu içeriği büyük oranda korumuştur. Felsefe ve bilim de bu topraklarda yeşermiş, büyümüştür, büyük bedeller de ödenmiştir. Ancak bunlar mitoloji ve din kadar ana gövdede yer bulamamıştır. Bu, salt bir düşünüş biçimi olmuyor tabii ki, aynı zamanda bir yaşam biçimi, dünyayı, hayatı, evreni, insanlığı anlama biçimi oluyor. İçinde kimi gerilikler olsa da, büyük oranda toplumsal ana gövdenin kendini koruduğu, direndiği bir merkez olmasına yol açıyor.

Rêber Apo ve doğuş gerçekliğini bu anlamda toplumun bu zihniyet biçimiyle de anlamlandırabilmek önemlidir. Rêber Apo'nun birinci doğuşu, 4 Nisan doğuşu çok çelişkili bir coğrafyaya ve çağa doğuştur. Toplumsallığın ana kucağında toplumsallığın bitirilmek istendiği bir zaman ve mekanda doğuştur. Büyüsünü korumak isteyen toplumsal zihniyet ile büyüyü yok etmek isteyen kapitalist canavarların Kürdistan zemininde büyük kapıştığı, birinin diğerini inkar ve yok etmek istediği bir zamana doğuştur ki, yaşam ve mücadele çizgisini belirleyen de bu olmuştur.

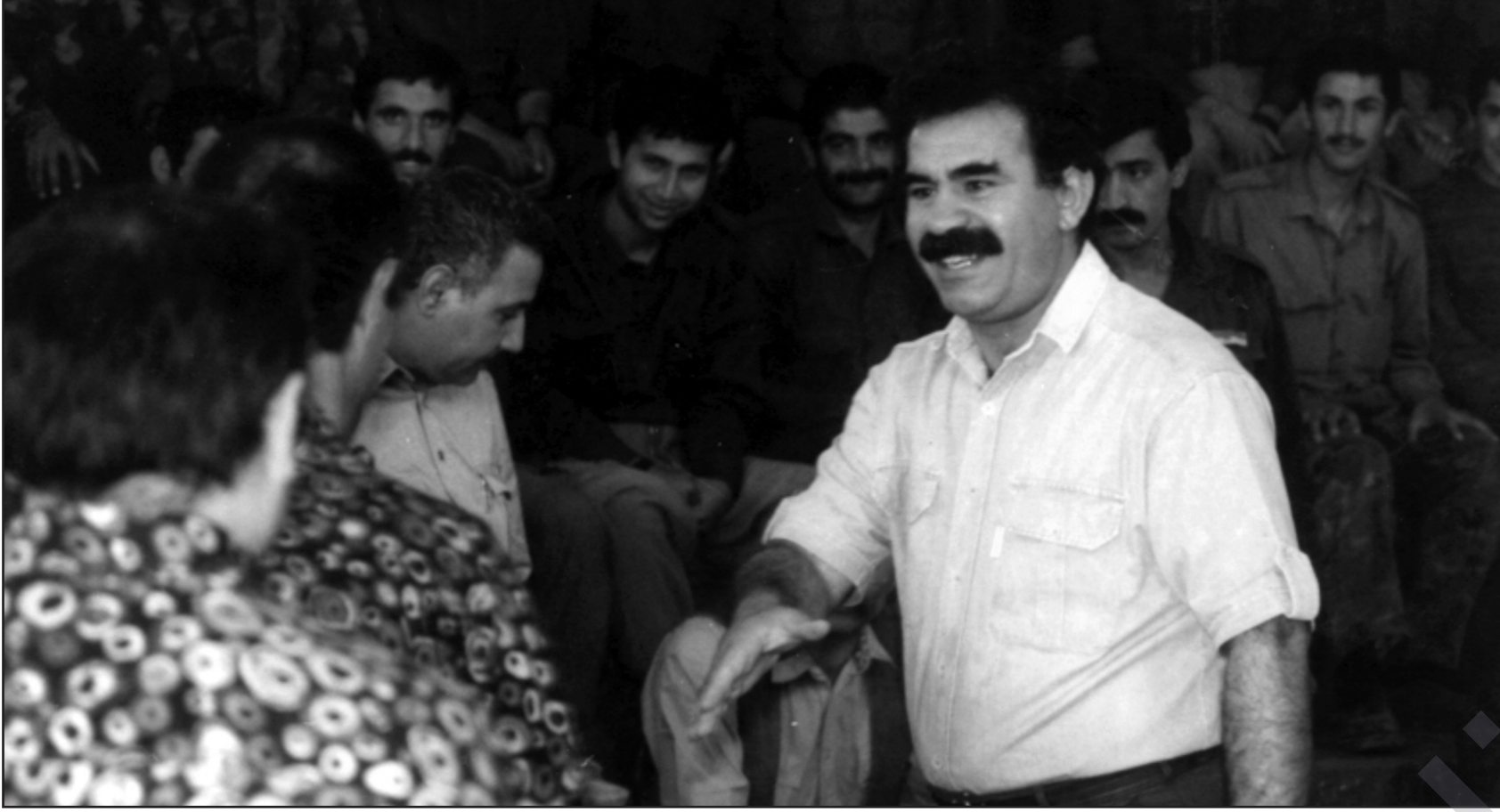
Birinci doğuş olan Üveys ananın bedeninden var oluş, iki yönlüdür. Birincisi; O'nu doğuran olarak, ikincisi

ise; ana tanrıça kültüründen kalan özellikleriyle çocuğunu büyütme biçimi olarak. Böyle bir zamana ve mekana fiziki olarak doğuş, Üveys ananın kavgacı, güçlü ve çelişkili tarzda büyüten ocağından geçiş, ikinci ve üçüncü doğuşlara vesile olur. 4 Nisan'ın anlamlı ve kutlu yanı buradan ileri gelir. Çünkü, büyük çelişkilerin içine doğmuş ve bu büyük çelişkilere çözüm gücü olma savaşını geliştirerek ikinci ve üçüncü doğuşlara doğru yol almıştır. Birinci doğuş fiziki olarak var oluş ve diğer doğuşlara gizli bir hazırlık olurken, ikinci ve üçüncü doğuşlar kendi iradesiyle yön verdiği ve ebeliğini yaptığı doğuşlar olmuştur. Birinci doğuşta doğuran Üveys ana, doğurulan Rêber Apo'dur. İkinci ve üçüncü doğuşlarda ise doğuran da doğan da kendisidir, tabii ki toplumsallığıyla birlikte. Bu, gerçekten de çok farklı bir var oluş biçimidir. Bunu salt bilimsel ve felsefik bir dille anlatmak hayli zor. Ancak şunu da mutlaka belirtmek gerekir ki, Rêber Apo'nun kendini yeniden ve yeniden doğuran tarzı, mitolojik, dinsel, felsefik ve bilimsel yöntemlerin sentezini kendi bilincinde en güçlü bir biçimde geliştirebilmesinden ileri gelmektedir. Yani temel bir yönü de bu olmaktadır. Yoksa çağı yakalayamazdı, hatta çağların ötesine ulaşamazdı.

Kavgasında Üveys ananın rolü çok belirleyicidir

Belirttiklerimizi daha somut ifadelendirecek; Rêber Apo, bir 4 Nisan gününde, Riha'nın Xelfetî ilçesinin Amara köyünde, 20. yüzyılın acımasız soykırım politikalarından geçirilen, inkar ve imha edilen, artık kendi kendisini bile tanıyamaz hale gelen bir Kürdistan ortamına doğmuştur. Soykırımın ağırlığı, acısı, köklerine yabancılaşan etkisi amansız bir biçimde yaşanmaktaydı. Her isyanında bastırılarak kurumuş bir ağaca dönüşmüş, varlığından şüpheye düşmüş, kimliğini bilmeyen bir halk gerçekliği. Bu kendine yabancılaşmış halkın daha da gerisinde kalmış kadın gerçekliği, erkek gerçekliği, bitmiş aile gerçekliği. Kürtlüğün yani kimliğin yani varlığın bitti, denildiği bir zamandır. Rêber Apo, köy ortamında zamanın tüm acımasız çelişkilerini, sorunlarını çocuk saflığıyla duyumsar ancak bir çocuk olarak güçsüzdür ve bu nedenle çözümü kendini hazırlayarak sonraya erteler. Modern kapitalist zaman, sömürgeci devlet, neolitiğin köy toplumunu, yaşam biçimini etkilemekte, aile içi, aşiretler arası çelişkileri körüklemektedir. Her geçen gün kimliği silikleştirmektedir. Çocuk sezgileriyle ve bakışı ile hakikati en saf ve bozulmamış

Üçüncü doğuş; Üçüncü Dünya Savaşı'nın kendisine de temel bir alternatiftir. Küresel ve bölgesel güçlerin yaşaması sürekli kriz ve kaos durumunu yaratmalarıyla bağlantılı gelişirken, PKK ve Rêber Apo paradigmasının yaşaması da sürekli çözüm üretmesi ile bağlantılıdır. Dünya savaşı, esasta bu iki esas üzerinden gelişmektedir. Diğer lokal, bölgesel çapta yaşanan kimi savaşlar, güncel savaşlar, bu esas savaşın yansıması, gölgesidir. Üçüncü doğuş, tüm sömürme biçimlerine alternatif olarak gelişmiştir. Toplum ve birey sömürüsüne, kadın sömürüsüne, doğa sömürüsüne en güçlü alternatifi teşkil etmiştir, etmektedir.

gözüyle gören Rêber Apo, haksızlıkları görmekte ve kabullenememektedir. Kız çocuklarına, kadınlara yapılan haksızlıklardan tutalım, emeğe karşı saygısızlığa, adaletsizliğe, aşiretler arası kavgalara vb toplum içinde yaşanan ve topluma, kadına kaybettiren her şeye öfkeli. Gücü yetiyorsa kavga eder, yetmiyorsa güçlenerek intikam alacağına yemin eder. Ve kendini büyük kavgalara hazırlar. İşte burada Üveys ananın rolü çok belirleyicidir. Başkan'ı hem kavgaya, intikamını almaya, kendi öz gücünü yaratmaya itme, teşvik etme anlamında ve hem de Üveys ananın kavga tarzından çıkardığı ders temelinde daha donanımlı ve sonuç alıcı kavga etme anlamında çok belirleyici olmuştur. Tanrıçalar zamanından bir damla olarak Üveys ana, erkek egemenlikli sistem karşısında kadın cinsinden bir birey olarak yeniktir, bu nedenle de hep hırçındır, kavgacıdır. Ruhunda kabullenmediği bu yenilgiye karşı sürekli bir kavgacılığı vardır, hep güç olmaya çalışır.

İşte Rêber Apo'ya Üveys anadan bulaşan temel bir özellik budur; mücadelecilik. Ama Üveys ana gibi değil, kazanan tarzda mücadelecilik. Yeni bir boyut kazandırarak. Tanrıçalar zamanının bir damlası, Rêber Apo'da Kürt toplumsallığının uyanışı, kadın özgürlüğünün çığılığı ve birey olmanın, dost olmanın büyük kavgasına yol açmıştır. Damla, deniz olmaya doğru gitmiştir. Ana tanrıçanın sevgili evladı olmak buydu. İşte, birinci doğuş böyle bir ortam hazırlamıştır diğer doğuşlara.

İkinci doğuş, kadın kimliğiyle birlikte doğuş olmuştur

İkinci doğuş; PKK doğuşudur. PKK, Kürt'ün özgürce, eşitçe, adaletle, sevgiyle ve saygıyla yeniden yaratılması, Kürtlüğün ve sosyalizmin bütünleşmesi, farklılıkların, halkların kardeşliğinden de öte birliği, kadınların aşkla uyanışa ve kalkışa geçmesidir. Kendini inkar

eden, kendinden utanır hale getirilen bir halkın, artık kendi kimliğini ölümüne savunması, dirilişe ve ayaklanışa geçmesidir. Öldü ve bitti denilenin ayağa kalkması ve düşmanına meydan okumasıdır. Rêber Apo'nun çocukluğunda ve gençlik yıllarında sezgi, his olarak yaşadıklarının, bir ideoloji, bir örgüt ve eylem gücü haline gelmesi yaşanmıştır. İkinci doğuş; toplumuyla birlikte, yok edilen kadın kimliğiyle birlikte doğuş olmuştur. Kürt kendi farkına varmıştır, kadın kendi farkına varmıştır, kimliği için örgütlenmeyi ve mücadele etmeyi öğrenmiştir, özgürlüğe ve eşitliğe cesaret etmiştir. Özgür birey olmanın tadına varılmıştır. Dağların saf ve engin coğrafyasında, PKK'nin arı bilinci ve gerilla yaşamı ile tertemiz insan ve toplum hakikatini yaratmanın büyük savaşımına girişilmiştir. Yoldaşlık, dostluk, arkadaşlık bilinci yeniden ve güçlü bir biçimde kök salmıştır. Rêber Apo'nun Ortadoğu'daki yirmi yıllık emeği, on binlerce şehit, yüzbinlerce halkın serhildanlara kalkışı, akın akın kadınların katılımı, dağların her karışında binlerce gerillanın büyük emeği, üçüncü doğuşa giden yolun taşlarını döşemiştir.

Toplumun ve bireyin, kadının ve erkeğin "Nasıl yaşamalı?" sorusuna aradığı cevap, PKK'yi bir hakikat haline getirmiştir. Her ne kadar iktidar, devlet hastalığı tam aşılammış olsa da, bu haliyle bile dürüst, fedakar, özgürlüğe cesaret etme, doğru bildiğini samimice uygulama, özgür düşünce ve eşit yaşam esaslarını hayata geçirme ciddiyeti, ezilenleri sahiplenme ve ezme-ezilme gerçeğini aşmadaki ısrarcılığı gibi toplumun temel ahlaki ölçülerini yaşatma kararlılığı PKK'yi hep parlayan ve yükselen bir yıldız haline getirmiştir. Bu olumlu özellikleri, zaten eksikliklerini de güçlü sorgulamaya, özellikle de devlet ve iktidara hep bir şüpheyle yaklaşımı da beraberinde getirmiştir. Özellikle Rêber Apo'nun yaklaşımı açısından bu böyle gelişmiştir. Sürekli bir sorgulama, şüphe etme, eleştiri-özeleştirici gerçeği, zamanla daha da netleştirmiştir. Özellikle de 1999 15 Şubat

Uluslararası Komplosu, öncesinden başlayan sorgulamayı tam bir netliğe kavuşturmuştur. Komployu sorgulama, aynı zamanda Rêber Apo'yu devlet ve iktidar hastalığını sorgulamaya, devletsiz ve iktidarsız bir sosyalizm, toplum ve Kürdistan gerçeğine doğru yöneltmiştir.

İşte üçüncü doğuş tam da bu noktada olmuştur. Artık açığa çıkmış Kürt kimliğinin, iradesinin, bilincinin nasıl bir yaşam sistemi ile kendini ifadedireceği sorusu, toplum hakikatinin, kadın hakikatinin ta kendisi olarak cevaplanacaktır. Yani toplum ve kadın iradesinin doğrudan ve özgürce, eşitçe katılım biçimlerini geliştirerek, devletsiz ve iktidarsız zihniyetleri ve kurumları yaratarak cevaplanacaktır. Rêber Apo'nun İmralı'da, "Daha da arındığım" dediği, "Üçüncü doğuşum" dediği boyut da burasıdır. Bu, gerçekten de haklar ve kadınlar adına muazzam bir devrimsel gelişmeyi ifade etmiştir. İnsanlığa, Ortadoğu'ya, Kürdistan'a ve yerelden evrensele tüm kadınlığa büyük bir soluk olmuştur. Umut ve cesaret olmuştur.

Birinci doğuşun damlası PKK'nin gelişimi ile derya olmuş, İmralı sürecindeki üçüncü doğuş ile birlikte de okyanuslaşmaya yönelmiştir. İmralı, Önderliğimizin yeni zihniyet ve kurumlaşmalara yol açan yoğunlaşma biçimi, siyaset ve taktik üretme biçimi ile okyanusa doğru giden yolun start noktası olmuştur. Üçüncü kez doğuş, evrenselliğe, hakikate daha da yakınlaştırmıştır.

Üçüncü doğuş İmralı'da gerçekleşti

Üçüncü doğuş; Üçüncü Dünya Savaşı'nın kendisine de temel bir alternatiftir. Küresel ve bölgesel güçlerin yaşaması sürekli kriz ve kaos durumunu yaratmalarıyla bağlantılı gelişirken, PKK ve Rêber Apo paradigmasının yaşaması da sürekli çözüm üretmesi ile bağlantılıdır. Dünya savaşı, esasta bu iki esas üzerinden gelişmektedir. Diğer lokal, bölgesel çapta yaşanan kimi savaşlar, güncel savaşlar, bu esas savaşın yansıması, gölgesidir. Üçüncü

doğuş, tüm sömürme biçimlerine alternatif olarak gelişmiştir. Toplum ve birey sömürüsüne, kadın sömürüsüne, doğa sömürüsüne en güçlü alternatifi teşkil etmiştir, etmektedir. Bu süreç devam eden bir süreçtir. Kıyasıya bir savaş olarak da devam edecektir. Özellikle de bu doğuşun sahibi Rêber Apo üzerinde odaklanarak bu savaş yürütülmektedir. Bu doğuşların anası olan Rêber Apo'nun İmralı esaretine son vermek bu açılardan da çok büyük bir anlama ve değere sahiptir. Hem bir borçtur ve hem de insanlık adına bir sorumluluk, görevdir.

İmralı esaretine son vermek, üçüncü doğuşun esaslarını doğru ve yetkin bir biçimde hayata geçirmemizle bağlantılıdır. Devletsiz, iktidarsız, egemensiz, kölesiz zihniyeti özümsemek, toplumun yapısallığını bu zihniyete göre geliştirebilmek, özgür kurumlaşmaların gelişmesini sağlayabilmek, her açıdan yetkin bir siyaset ve gerilla mücadele tarzını geliştirmek, örgütlenmeyi hem derinleştirmek ve hem de yaygın hale getirmek, yerelden evrensele alabildiğine genişlemek gibi daha da sayılabileceğimiz görevlerimiz vardır. Buna kilitlenen bir yaşam tarzı, örgütlenme ve eylem tarzı mutlaka sonuç alan, zafer yaratan, nerede olursa olsun kazandıran bir tarz olacaktır. Her yerde böyle bir yoğunluk yarattığımızda ise her yer bir üçüncü doğuş alanı olacaktır, Rêber Apo'nun zafer yaratan tarzı olacaktır. Bu nedenle de giderek de İmralı'nın kapılarını açtıracaktır. Üçüncü doğuş İmralı'da gerçekleşti, zihniyet olarak İmralı'yı aşta ancak, fiziki olarak da İmralı'yı aşma zamanı gelmiştir. Hatta gecikmiştir bile.

Her üç doğuşa anlam vermek, çözümlenmek, İmralı esaretine son verecek anahtar mücadele tarzını önümüze koymaktadır. Bu nedenle üçüncü doğuşla zirveleşen anlama erişmenin mücadelesini daha fazla vermeli, mutlaka kazanmanın amansız savaşını yükseltmeliyiz. Soykırımcılığın, kendi farkına varan ve kendi özgür yaşam sistemini kuran Kürt'e ve kadına tahammülü yoktur. Bu nedenle 21. yüzyılda da soykırımcılığı derinleştirmekte, Rêber Apo'nun da belirttiği gibi tam da bir kıskaca almaya çalışmaktadır. Rêber Apo'nun öğretisi ve mücadele tarzı ile bu soykırımcılığı aşabilir ve halklara, kadınlara, ezilenlere layık onurlu ve güzel yaşamı inşa edebiliriz. Bunun için de bu doğuşlara daha doğru anlam vermeli ve kendimizi bu doğuş esasları ile yeniden yaratmalı, yeniden doğurmalıyız. Zaman, yeni doğuşların zamanıdır. Zaman, özgür doğuşların zamanıdır. Zaman, Rêber Apo'nun üçüncü doğuşu ile zaferi yaratmanın zamanıdır.

PKK, Önderliksel kuruluşunun 46'ncı, resmi kuruluşunun ise 40'ncı yılında zafere yürüyor. Tayyip Erdoğan'ın psikolojik savaşı bunu karartamaz. PKK'nin hiçbir zaman bu kadar büyük gücü olmadı. PKK hiçbir zaman bu kadar geniş zeminde bütünlüklü ve derinlikli mücadele yürütür durumda değildi. Efrîn Direnişi, seferberlik çağrısı yaptı. Bu çağrı devam ediyor. Efrîn'de direniş yayılarak devam ediyor. Her yer Efrîn, her an direniş ve mücadeledir. Bu mücadeleyi Bakur'a, Başûr'a, Rojhilat'a ve Rojava'ya yayıyoruz. Her yerin koşullarına uygun olan doğru yöntemlerle mücadele geliştirerek Efrîn'de başlayan direnişi Kürdistan Devrimi'nin zaferi haline getirmeyi hedefliyoruz.

Efrîn direniş ruhuyla Apocu çizgide 40. Parti yılını zafer yılı haline getirelim

Partimizin 40. yıl müca-
delesinin ilk bölümü, kış
ortasında Efrîn Direnişi
biçiminde gerçekleşti.
Efrîn halkı, kadınları,
gençleri, yaşlıları ve çocukları fedace
direnenek; insanlığa onur verecek,
ibret olacak bir kahramanlık direnişini
ortaya çıkardılar. Rojava başta olmak
üzere tüm Kürdistan ve yurt dışındaki
halkımız ve dostlarımız böyle bir direniş
etrafında kenetlenerek yekvücut ol-
dular. 21. yüzyılın ilk çeyreğinde in-
sanlığın yeni bir soykırım yaşamaması,
alınına yeni bir soykırım lekesi vurul-
maması için tüm güçlerini ortaya koy-
dular. YPG, YPJ ve QSD'nin kahraman
komutanları ve savaşıları tüm dünya
gericiliğine karşı insanüstü bir direniş
gerçekleştirdiler. Dünyayı, Ortadoğu'yu,
Kürdistan'ı bir kez daha Efrîn direniş
gerçeği aydınlattı. Bu gerçek, en fazla
da bizim yolumuzu aydınlattı. Nasıl
bir dünyada yaşadığımızı ve böyle bir
dünyada nasıl yaşamamız gerektiğini
bir kez daha net bir biçimde öğretti.
Bu temelde Efrîn'de ortaya çıkmış
olan kahramanlığı kutluyor, direnen
Efrîn halkını, YPG, YPJ ve QSD ko-
mutan ve savaşılarını, bu direniş et-
rafında kenetlenen tüm demokratik
ve özgür insanlığı selamlıyor, Avesta
Xabûr şahsında tüm Efrîn direniş şe-
hitlerini saygı ve minnetle anıyoruz.

Bugün sömürgeci ve soykırımcı güç-
ler Efrîn'e girmiş olabilirler. Efrîn top-
raklarının geniş bir bölümünü işgal
etmiş bulunabilirler. Efrîn sokaklarında
gezebilirler. Yüzlerce yıldır Kürdistan'ın
birçok yerine girdiler. Fakat iktidarcı,
devletçi uygarlık işgal ve istilada, katliam
ve soykırımda ne kadar ısrarlı ve sal-
dırgan olduysa Kürdistan'da ne kadar
vahşet uygulamasında bulduysa Kürt
halkı da bütün bunlara özgürlük ve
demokrasi için, özgürce var olmak ve
yaşamak için her zaman büyük bir ce-

saret ve fedakarlıkla, kahramanlıkla
direndi. Hiçbir saldırıya boyun eğmedi,
teslim olmadı. Bedel ödedi, kan döktü.
Maddi yaşamda zayıf kaldı ama tarihin
hiçbir döneminde özgür toplum olarak
var olma ve yaşamadaki ısrar ve irade-
sinden vazgeçmedi. Son yüzyılda
dayatılan soykırımın başıyana götürül-
düğü sanıldığı ve hesap edildiği dö-
nemde de Kürdistan'dan doğan yeni
bir özgürlük güneşi olarak Önder
Apo'nun doğuşu gerçekleşti. Bu doğuş,
bütün Ortadoğu'yu ve insanlığı yeniden
aydınlatan, özgürlük ve demokrasi de-
ğerleriyle buluşturan tarihi bir özgürlük
yürüyüşünü ortaya çıkardı. Efrîn'e işgal
saldırıları bütün bu süreçlerin son hal-
kası olarak gerçekleşmiş bulunuyor.

İşgalciler Kürdistan'ın diğer kent ve
kasabalarına girdiklerinde neler yaptılar
Efrîn'e girdiklerinde de tarihlerine,
özelliklerine ve karakterlerine yakışır
bir biçimde aynısını yapıyorlar. Fakat
bilinmelidir ki, er veya geç bütün bu
yapılanların hesabı sorulacaktır. Kür-
distan halkı beş bin yıllık devletçi uy-
garlık saldırılarına, yüzyıllık sömürgeci
soykırımcı saldırıya karşı nasıl ki teslim
olmadan direniş, yapılanların hesabını
faşist soykırımcı güçlerden sormuşsa
Efrîn'de yapılanların hesabını da mut-
laka soracaktır. İşgalcilik Efrîn'de kırılıp,
işgalciler kovuluncaya, bütün Kürdis-
tan'da işgal ve soykırım uygulaması,
tehdidi ortadan kaldırılmadan hiç kuş-
kusuz bu özgürlük mücadelesi ve öz-
gürlük umudu yok olmayacak; özgürlük
ışığı sönmeyecek, özgürlük iradesi kı-
rılmayacak, özgürlük mücadelesi dur-
mayacaktır.

Hareketimiz ve halkımız Önder
Apo'nun açtığı ve aydınlattığı yolda
özgür Kürdistan ve Demokratik Orta-
doğu çizgisinde insanlığı yaşanılır bir
dünyaya taşımak için bedeli ne olursa
olsun göze alıp bu bedeli ödeyerek
büyük insanlık mücadelesini yürüte-

cektir. Bundan hiç kimsenin kuşkusu
ve tereddüdü olmamalıdır. Bu müca-
delenin zamanı uzun, bedeli ağır ola-
bilir. Zorluklarla gerçekleşebilir. Acısı
çok olabilir. Ama bütün bunların hiç
birisini nasıl Newroz'da temsil edilen
üç bin yıllık özgürlük ateşini söndür-
medyse bundan sonraki tarihi süreçte
de hiçbir zaman bu ateş söndürüle-
meyecektir. Özgürlük ruhu ve bilinci
karartılamayacaktır. Kürt halkı, kadın-
ları, gençleri özgürce var olmak ve
yaşamak için ne bedel gerekiyorsa
ödeyecek ama özgür var olup yaşa-
maktan asla vazgeçmeyecektir. Öz-
gürlük önündeki engeller ne olursa
olsun hepsine karşı soykırımcı rejimin
anladığı dilden mücadele edecek, sa-
vaşacak, özgürlük engeli kendisinden
kaynaklıyorsa Önder Apo'nun geli-
ştirdiği ideolojik-örgütsel mücadele
çizgisinde içindeki düşmana karşı da,
dıştaki düşmana karşı yürütülen mü-
cadele gibi, hatta daha keskin ve
amansız olarak yönelecektir. Fakat
bu mücadele durmayacak, ne gereki-
yorsa yapılacak, nerede nasıl yürü-
tülmesi gerekirse öyle olacak ve hiçbir
zaman zafer iddiasından ve iradesin-
den kopmayacaktır.

**Efrîn savaşını kararlaştıran
planlayan, onaylayan ve
destekleyen bir sistem var**

Efrîn savaşında sömürgeci soykı-
rımcı işgal saldırılarıyla buna karşı üç
ay aşan kahramanca direnişin ortaya
çıkardığı önemli gerçekler nelerdir?
Genel tarihsel dersleri, dünya gerçek-
liğini ve toplumsal duruşu bilmek kadar,
Efrîn Direnişi'nin ortaya çıkardığı, ay-
dınlattığı gerçekleri bir kere daha bilince
çıkartmak, görmek ve doğru anlamak
gerekir.

Efrîn'de somut olarak, filli bir şekilde
saldıran sömürgeci TC devleti, onun
faşist ordusu ve çete güçleriydi. Fiili
saldırısı yapan, saldırgan olan bunlardı.
Fakat iki ay boyunca göğüs göğüseye
yaşanan sert savaş gerçeği açıkça
gösterdi ki, fiili olarak saldıran faşist
TC gerçeği olsa da aslında bu saldırıyı
kararlaştıran, planlayan, onaylayan ve
destekleyen bir sistem var. Yerel, böl-
gesel ve küresel güçler var. Kürdis-
tan'daki sömürgeci soykırımcı sistemin
bunda önemli bir rolü var. Mevcut işgal
ve istila sadece TC'nin, İran'ın, Irak ve
Suriye'nin işi değildir. Tersine, bu sal-
dırganlık iktidarcı ve devletçi sistemin
Ortadoğu'yu yeniden fethettiği, kapitalist
modernite egemenliğinin hegemonik
yapılanışına dayanıyor. Bu gerçeği 45
yıllık insanüstü çabasıyla Önder Apo
tüm boyutlarıyla açığa çıkartmış, bilinç
ortaya çıkardığı görüşlerin doğruluğunu,
aydınlatıcılığını Efrîn savaşında bir
kere daha çıplak gözle görüp, somut
olarak yaşadık. Anlamak isteyenler aç-
ısından her şeyden daha fazla bir an-
laşılabilirlik ortaya çıktı.

“Erken çözüm hastalığı”

Mücadeleyle ortaya çıkan çeşitli
gelişmeler, özgürlükçü kazanımlar bu
konuda yanlış yaratmamalı, bizi bilinç
çarpıtmasına götürmemelidir. Düşman
gerçeğini anlama ve tanımadaki, tarihsel
ve güncel boyutlarını kavramada yan-
lıgıya düşmemeliyiz. Bakur'daki di-
reniş, Rojava'daki devrim, Başûr'da
ortaya çıkan sonuçlar ve Rojhilat'taki
mücadele kuşkusuz Ortadoğu'nun çeh-
resini değiştiren bir öneme sahiptir.
Tüm Kürdistan'da yaşananlar; kapitalist
modernite sisteminin Ortadoğu'ya ve
Kürdistan'a dayattığı statükoyu red-
deden ve parçalayan, Kürdistan'da
özgürlük ruhu, bilinci, iradesi ve ör-

gütlülüğü bakımından tarihi kazanımlar
ifade eden gelişmeler ortaya çıkardı.
Bunlar birer gerçek ve gözle görüle-
bilen doğrulardır. Ama bunların hepsi
henüz birer adım, birer kazanımdır.
Belli bir gelişme durumunu ifade ediyor.
Ondan öteye bir sonuç kesinlikle de-
ğildir. O nedenle de 90'larda Önder
Apo'nun, “Erken iktidar hastalığı” de-
diği, yeni paradigmayla tanımlayacak
olursak “Erken çözüm hastalığı” diye-
bileceğimiz bir hastalığa hiçbir zaman
düşmemeliyiz. Böyle bir hastalıklı dü-
şünce yapısı bizde zuhur etmemelidir.
Kazanımları da doğru anlamalı, inkarcı
ve reddedici olmamalıyız. Ama onları
ortaya çıkmış bir sonuç olarak, başta
Kürt sorunu diye ifade edilen sorunun
çözümü olmak üzere iktidarcı-devletçi
sistemin ortaya çıkardığı sorunların
çözümlemiş bir sonucu olarak ke-
sinlikle görmemeliyiz. Bu bir yanlışlı
olmaktadır.

İnsanlar özgürce yaşamak istiyor.
İnsan belleği erken değişim gösteriyor.
Dolayısıyla bazı gelişmeler olduğunda
sanki her şey bitmiş ve bir sonuca gi-
dilmiş gibi bir eğilim gösterebiliyor.
Ama Kürdistan koşullarında yaşanan-
ları böyle anlamamak, algılamamak
çok büyük bir önem taşıyor. TC'nin
Efrîn işgali karşısında kapitalist mo-
dernite sisteminin küresel, bölgesel
güçlerinin yanı sıra yerel işbirlikleriyle
oluşturduğu birlik bu durumu net bir
biçimde gösterdi. Bu nedenle Efrîn
işgal saldırılarından çıkartmamız ge-
reken önemli bir ders budur.

Düşmanı iyi tanımak, Kürt sorunu
denen sorunu iyi kavramak gerekir.
Kürt sorunu hangi koşullar altında,
hangi amaçlarla, nasıl ortaya çıktı?
Kimler böyle bir sorunun oluşumunda
nasıl rol oynadı? Tarihsel temelleri neydi?
Sistemsel özellikleri neydi? Küresel
ve bölgesel boyutları neydi? Kürt top-
lumuyla, Kürdistan'daki var oluşa bağı

neydi? Bunları iyi anlamalı, Kürt soykırımı denen gerçekliği tüm boyutlarıyla derinden bilince çıkartmalıyız. Bunu hafifletici, dünyanın başka yerlerindeki sorunlar veya soykırımlarla benzeştirici yaklaşım kesinlikle doğru değildir. Her zaman yanılı yaratır. Sonuçta insanı hata ve yanılıya götürür. O tür yanılığlara düşmemeliyiz.

Yüzyıldır Kürdistan'a dayatılan soykırım, parçalanmışlık, katliam, asimilasyon, Kürtsüzleştirme operasyonları ne anlama geliyor? Niçin yapılıyor? Kimler yapıyor ya da yaptırıyor? Bütün bunların Kürtler, Ortadoğu halkları ve insanlık açısından, bu dünyada özgürce demokratik temellerde var olmak ve kardeşçe yaşamak açısından ne anlama geldiğini iyi bilmemiz gerekiyor. Bu Önderlik gerçeğimizin özünü oluşturuyor. Önderlik çizgimizin esasını ifade ediyor. Dolayısıyla Önder Apo'yu öğrenmek, özümsemek, bu gerçekleri doğru ve yeterli bir şekilde bilince çıkarmayı ifade ediyor.

Bütün dünya gericiliği TC'nin Efrin'i işgal saldırısında bir oldu

Kürdistan'a dayatılan tarihsel bir soykırım süreci var. Bunun küresel ve bölgesel boyutları olduğu kadar kapitalist modernite sistemiyle kopmaz bağları da mevcuttur. Bu sistem kendi içindeki çelişiklere rağmen bir bütünse, Kürdistan'a soykırımı dayatan güçler de bütündür. Bütünlüklü olarak saldırı da yürütürler, ihtiyaç duydukları ve çıkarlarına geldiği zaman birleşir, bütünleşirler de. Bu bakımdan Efrin'e sadece TC saldırmadı. Basının çok üzerinde durduğu gibi bazı çetelerle bu işi yürütmedi. İktidarçı-devletçi sistemin son modernitesi olan kapitalist modernite sisteminin tümü saldırdı. Ortak karar verdiler. Özellikle de Rusya-Türkiye-İran-Suriye cephesi doğrudan karar verdi. ABD-Avrupa-Çin gibi cephe de onay ve destek verdiler. Kapitalist modernite sisteminin küresel ve bölgesel güçleri kullanıldığı gibi mümkün olduğu kadar Kürt işbirlikçiliği ve ihanetinden de faydalanmaya çalıştılar. Bugün Efrin istila edilirken ağızları sulanarak Efrin'de talan ve yağma yapan uşak güçlerin var olduğunu

görüyoruz. Gerçekleri bu biçimde daha net olarak görüyoruz.

Bu bakımdan Kürt sorunun ne olduğu, Kürdistan'a dayatılanın ne anlama geldiği ve Kürt sorunun çözümünün nasıl olacağı konularında daha açık, net, derinlikli ve bütün bir düşünceye sahip olmalıyız. Karşı cepheyi daha doğru ve bütünlüklü anlamalıyız. Saldırı bu temelde olmuştur. Bütün dünya gericiliği, TC'nin, Efrin'i işgal saldırısında bir oldu ve bu işgal gerçeği böyle ortaya çıktı. Neden böyle olduğu sorusuna doğru ve yeterli bir cevap verebilmek açısından bunu böyle ifade etmemiz gerekiyor.

Efrin işgal saldırısına karşı yürütülen direnişin kahramanlığına denilecek bir söz yoktur. Hem özgürlük güçleri, hem de halk güçleri açısından her türlü bedel göze alınarak fedailik çizgisinde bir kahramanlık direnişi gerçekleştirilmiştir. Bu direniş halen de sürmektedir. Fakat böyle bir sonucun neden ortaya çıktığı, böyle bir saldırının nasıl gerçekleştiği, direnişin nasıl geliştiği ve önümüzdeki süreçte nasıl yürütüleceği soruları da cevap vermemiz gereken yakıcı sorular olarak önümüzde duruyor. Bu noktada pratik gerçekleşme bakımından saldırının askeri ve siyasi boyutları küreseldir. Bütün dünya saldırı ve bunun karşısında bir şehir köyleri ve kasabalarıyla yekvücut oldu ve özgürce var olmak için tarihin en anlamlı ve en büyük özgürlük ve demokrasi mücadelesini verdi. Bu tartışma götürmez bir gerçektir. Bu anlamda işgalci ve soykırımcı saldırı karşısında yapılması gereken yapılmış, gösterilmesi gereken tutum gösterilmiştir.

Tüm bunların yanı sıra Efrin böyle bir saldırıya neden ve nasıl maruz kaldı? Efrin karşısında böyle bir gerici, soykırımcı birlik oluşumu nasıl gerçekleşti? Bu sorulara yanıt ararken düşünsel olarak bazı yanılığın olduğunu görüyoruz. Bunlardan bir tanesi yukarıda da ifade edildiği gibi sorun çözülmüş, çözüm gerçekleşmiş gibi ele alma yanılığı, kazanımları nihai zafer olarak görme anlayışıdır. Bunu "Erken çözüm hastalığı" diye daha önce de tanımlamıştık. Böyle bir risk ve tehlike de vardı. Bazı kazanımlar baş döndürücü, rehavete düşürücü ruh halleri, düşünceler yaratmıştı. Bunların yanlış olduğunu

ve tehlike içerdiğini değerlendirdik. Önemli bir yanılığın olduğunu görmek ve düzeltmek durumundayız.

İdeolojik duruş; çizgi ve sistem mücadelesidir

Bir diğer husus ise Ortadoğu'da var olan güç dengesini üç çizgi olarak tanımlama ve ifade etme durumudur. Bu değerlendirmeyi de gözden geçirmemiz gerekmektedir. Efrin savaşı gösterdi ki, burada da bir yanılığın var. Üç çizgi olarak belirttiğimiz mücadele eden üç güç, politik ve askeri güçlerdir. İdeolojik olarak iki çizgi söz konusudur. Dünya savaşını yürüten iki güç var. Çeyrek asrı aşan süredir Üçüncü Dünya Savaşı yaşanıyor. Küresel sermaye güçleriyle Birinci Dünya Savaşı'nda ortaya çıkan bölgenin ulus devlet statükoculuğu iki ayrı gücü ifade ediyor ve bu güçler çatışma halindedirler. Özgürlük ve demokrasi güçleri bu çatışmanın bir tarafı olmadıkları için üçüncü çizgiyi ifade ediyor. Her iki tarafla da herhangi bir stratejik ilişki ve yakınlığı yoktur. Dolayısıyla hepsiyle taktik ilişki, çelişki ve mücadeleye hazırdır. Bu tespitler doğru olmakla birlikte, politik bir analiz değerine sahiptir. İdeolojik değildir.

Üçüncü güç tanımını yaparken, diğer iki gücün kendi aralarında uzlaşmaz bir karşıtlık içinde olduklarını varsaymamak gerekir. Onların da birbiriyle öyle karşıt ve birleşemez olduğunu düşünmemeliyiz. Teorik analiz yaparken, stratejik değerlendirmelere giderken ideolojik boyutla politik boyutu karıştırmamamız gerekiyor. Özellikle de ideolojik boyutu politik boyut içerisinde kaybettirmek tehlikelidir. Çok yanılı ve yanılıya götürür. Nitekim ideolojik olarak üç çizgi yoktur. Savunmalarda Önder Apo'nun ortaya koyduğu şekliyle Demokratik Modernite çizgisi söz konusudur. İdeolojik duruş; dünyada iki çizgi mücadelesi anlamına gelir. İki sistem mücadelesidir. Esas ve belirleyici olan da kesinlikle budur. Bunu hiçbir zaman, hiçbir yerde, hiçbir biçimde unutmamamız ve göz ardı etmememiz gerekiyor.

Ortadoğu'yu merkezine alan bir dünya savaşı yürütülüyor. Kapitalist mo-

dernite içerisindeki siyasi-askeri yarılma çok önemlidir. Hiç hafife alınacak, basit görülecek bir durum değildir. Çeyrek asırdır bir çatışma var. Küresel sermaye güçleriyle ulus devlet statükoculuğu savaşıyorlar. Böyle bir durum, Kürdistan'da Özgürlük Mücadelesi yürütmek için önemli fırsatlar ve imkanlar oluşturdu. Özgürlük ve demokrasi güçleri bunlardan yararlandı. Bu yarılma, karşıtlık ve mücadele Kürdistan'daki Özgürlük Mücadelesi'ni geliştirebilmek ve özgürce nefes alabilmek için imkan ve fırsatlar sunuyor. Çünkü, sömürgeci soykırımcı imha ve inkar sistemi kendi içinde yarılmış, çatışmaya girmiş bulunuyor. Bu da o sistemin zayıflaması anlamına geliyor. Yani politik bir durum arz etmektedir.

Aslında bu süreç 1980'lerin başında İran-İrak savaşıyla başladı. 90'ların başına gelindiğindeyse, Sovyetlerin çözümlüyle bir dünya savaşı haline geldi. Siyasi-askeri mücadele yürüteceksek bu gerçeği görmemiz, güç dengelerini bu temelde değerlendirmemiz, ilişki ve çelişkilerini anlayarak ona göre bir mücadele yürütmemiz gerekmektedir.

Mevcut durum itibarıyla küresel sermaye güçleriyle ulus devlet statükoculuğu çelişiyor. Ama bu politik-askeri bir mücadeledir. İdeolojik bir karşıtlık değildir. Kapitalist modernite sisteminin kendi iç siyasi-askeri yarılması, yani çıkar mücadelesidir. Bu güçler kendi aralarında karşıtlık yapıyor, çıkar mücadelesi ve kavgası veriyorlar. Bununla beraber dünya savaşı da yürütüyorlar. Ama bu bir ekonomik-siyasi çıkar kavgasından öteye değildir. İdeolojik mücadele gündeme geldiğinde bir sistem olarak hareket ediyorlar.

Dikkat edilirse bu kadar çatışmaya rağmen uluslararası kurumlarını halen koruyorlar. Kendi aralarında birliklerini sağlayan, ilişkilerini sürdüren örgütlü sistemleri var. Bunlar yok olmuş değildir. O halde siyasi-askeri yarılma ve karşıtlığın, ideolojik olarak görülmesi yanılıştır. Sözü edilen karşıtlık çıkar çatışması olarak en sert çatışmalara da götürebilir. Ama Rojava'da gördük ki, kendilerine ideolojik olarak karşıt bir gelişme ortaya çıkarsa ona karşı siyasi askeri çelişkilerini ortadan kaldıracak, birlik olabiliyorlar. İktidar ve devlet sistemini, kapitalist moderniteyi korumakta uzla-

şıyorlar. Aralarındaki çelişki ve çatışma uzlaşmaz değildir. Çıkar çatışmasıdır.

Uzlaşmaz olan siyasî karşıtlıklar değil, ideolojik karşıtlıklardır

Efrin karşısında neden böyle bir birlik oldu? Sistem güçlerinin hepsi nasıl birleşti? Bu soruları Reqa'da kazanılan zaferle anlamamız, o temelde tanımlamamız gerekir. Özgürlük güçleri Reqa'da DAİŞ'in üzerine giderek, başkentinde DAİŞ'i çökertirken bunun ne anlama geldiğini, hangi sonuçlara yol açacağını, güçlenme kadar ne tür karşıtlaşmalara, karşı saldırıların gelişmesine yol açacağını görmemiz, anlamamız gerekiyordu. Rojava Özgürlük Devrimi'nin DAİŞ'i yenerek sağladığı büyük kazanım bir dünya savaşı halinde birbiriyle çatışan güçleri ürküttü. Bunun üzerine dünya güçleri bir olup Özgürlük Devrimi'ni geriletmek, gelişimini önlemek için Efrin'e işgal saldırısıyla oluşan birliği ortaya çıkardılar. Buradan da anlaşılacağı üzere, sistemin iki uç kutbu olarak görünen güçler hiçbir zaman uzlaşmaz karşıtlık halinde değiller ve birleşebiliyorlar. Uzlaşmaz olan siyasî karşıtlıklar değil, ideolojik karşıtlıklardır. Onlar arasındaki karşıtlık ise siyasi-askeridir. Bu nedenle uzlaşmaz değildir. Uzlaşmaz olan onlarla demokrasi güçleri arasındaki karşıtlıktır. Çünkü, ideolojiktir. O halde onlar arasındaki çelişkiyle, demokrasi güçlerinin diğer iki taraf arasındaki çelişkinsini aynı görmemek, böyle ele almamak gerekir.

Bu yönüyle ideolojik çelişki ve karşıtlıklarla, politik çelişki ve karşıtlıkları doğru anlamalıyız. Genel bir deyim olarak "ideolojik katılıkla politik esnekliği iyi uygulamak gerekir" denir. Şimdi ideolojik çelişki ve karşıtlıklarla politik çelişki ve karşıtlıkları doğru anlamamız gerekiyor. Sistem güçlerinin birlikteliği yakın zamanda Başûr'da da yaşandı. 16 Ekim 2017'de Kerkük ve Germiyan'a saldırı bu temelde oldu. Başûr yönetimi bu konuda anlamaz-anlaşılmaz bir tutum aldı. Hiç anlayamadı ve tutum bile gösteremedi. 20 Ocak'ta Efrin'e yönelik başlatılan saldırının da çok daha ileri düzeyde böyle bir nedene dayandığını bilmemiz lazım.

Reqa Zaferi'yle birlikte bölgenin değişik yerlerinde birçok çatışma ortaya çıktı. Lübnan'dan Filistin'e, Yemen'e kadar uzandı. En somut olanı Irak'ın Kerkük'e dönük saldırısı olmuştu. Ardından Türkiye'nin Efrin'e saldırısı oldu. Şimdi Efrin'de ortaya çıkan durum ardından saldırılar ve çatışmalı durum Başûr'a ve Irak'a yayılacaktır. Türkiye ve İran içlerinin nasıl olacağını, bu bölgelerde çatışmanın ne kadar erken olacağını bilemeyiz. Türkiye'nin önce Cerablus ve Bab'a, şimdiyse Efrin'e bu biçimde girişi Birinci Dünya Savaşı'yla ortaya çıkan bölge statükosunu tümenden parçaladı. Artık eski devlet sınırları yoktur. Gelişmelere ve mücadelenin sonuçlarına göre yeni sınırlar çizilecektir.

Devletçi, iktidarcı sistemin kendisiyle çelişen yönünün aldatıcılığına kapılmadan her zaman için çıkarlar temelinde bir araya gelebileceklerini ve demokrasi güçleri için tehdit oluşturabileceklerini öngörmek gerekiyor. Böyle bir tehdidi öngörmek doğru değildir. Nitekim işgal saldırısı tehdit olmaktan çıkarak gerçekleşti. Dolayısıyla, üçüncü güç olmak politik-askeri bir duruşu ifade eder. İdeolojik duruş değildir. İdeolojik duruş önceliklidir. Politika ve askerlik ona göre belirlenir. Politika yaparken, askeri mücadele yürütürken bunları iyi görmek, buna göre davranıp mücadele etmek gerekir.

Efrîn'de yürütülen direnişin askeri boyutta da içeriği ve özellikleri değerlendirilmeyi gerektiriyor. Kuşkusuz burada gerilla tarzı önemlidir. Gerillacılığa dayanıyor olması, 60 gün en yoğun bir direnişi sağlattığı gibi, ondan sonra da gerilla temelinde direnişi sürdürmeye imkan verdi. Bunu da daha iyi anlamalı, önemsemeliyiz. Gerillayı bazı zamanlarda yapılacak bir mücadele biçimi değil de, aslında halkların özgürce var olma ve kendilerini korumalarının öz savunma duruşunun, savaşının temel tarzı ve gücü olarak tanımlamalıyız. Böyle anlamalı ve benimsemeliyiz. Efrîn pratiği bir de tüm demokratik modernite çizgisini bütün alanlarda uygulamak, bütün ezilenlerin kendi öz savunmalarını geliştirmek bakımından böyle önemli pratik dersler ortaya çıkardı.

Efrîn ve Rojava'daki savaş küresel ve bölgesel yeni bazı ilişkilerin geliştiğini gösterdi

Bundan sonrası nasıl olacaktır? Küresel ve bölgesel gerilim temelinde TC'nin, Efrîn'e girmesi aslında Reqa'da DAİŞ'in yenilgisiyle başlayan Ortadoğu'daki siyasi-askeri dengelerin değişimi sürecinde yeni bir halka oluşturdu. Bu durum yayılarak devam edecektir. Kısa süre tanımlamaları yapmak mümkündür: Bu işgal, bir son değil; yeni bir adımdır. Söz konusu Üçüncü Dünya Savaşı bölgede yayılarak, derinleşerek devam edecektir. Suriye'de de devam edecek, Irak'a da, Türkiye'ye de yayılacaktır. Şimdiye kadar Arabistan'da süren bu savaş öyle görülüyor ki, Türkiye ve İran'ı da içine alabilecek bir aşamaya doğru gidiyor. Ama öncelik Irak'tır. Yine Filistin'den Yemen'e kadar varan sahalardeki çatışmalı durum sürecektir. Bu bakımdan şimdi gelinen aşamayı nihai bir sonuç olarak görmemek gerekiyor.

Küresel güçler savaşı sona erdirmeye, savaşa neden olan sorunları çözmeye güç getiremiyorlar. Kesinlikle bir çözüm projeleri yoktur. Tam tersine mevcut durumdaki mevzilenişleri savaşı daha çok yayma, hatta belki daha fazla şiddetlendirme sonucuna da yol açabilir. Bölgenin statükocu güçleri ise zaten herhangi bir çözüm üretme durumunda değillerdir. Öyle bir konumları yoktur. Onlar mevcut statükoculuğu korumaya çalışıyorlar. Esas itibarıyla de Kürt düşmanlığına oturmuş durumdadırlar. Kürt soykırımını yürütür pozisyonlardır.

Bunların yanı sıra Efrîn ve Rojava'daki savaş durumu, küresel ve bölgesel olarak yeni bazı ilişkilerin geliştiğini gösterdi. Bir eksen biçiminde Rusya-İran-Türkiye ittifakı daha ciddi değerlendirilmeyi gerektiren bir düzey kazandı. Bazıları bunu stratejik bir ittifak olarak değerlendiriyor. Ama böyle bir stratejik ittifakın oluşması çok zor gibidir. Siyasi ilişkilerde ne Rusya'yla Türkiye böyle bir stratejik düzey kazanabilir, ne İran'la Türkiye böyle bir stratejik birlik sağlayabilirler. Tarihsel olarak ik-

tidarcı-devletçi uygarlığın yapılanışı buna terstir. Bu güçler karşıt konumdadır. Fakat şimdilerde geçmişte olduğu gibi çelişki ve çatışmalarını çok öne çıkartmıyorlar. İçten içe bazı alanlarda çelişir ve çatışır olsalar da bazı alanlarda ilişki ve ittifak geliştiriyorlar. Taktik ilişki ve ittifaklarını, çıkar birliklerini geçmişe göre daha ileri düzeyde geliştirmiş durumdadır. Özellikle ABD-Avrupa sisteminin zayıflıklarından yararlanarak her biri kendi çıkarını gözetse de dayanışma ve ittifak içerisinde güç olmaya çalışıyorlar. En son Efrîn savaşında bu durum net bir biçimde ortaya çıktı. Bu ittifak statükocudur. Daha çok Kürt karşıtı ve Kürt düşmanıdır. Sovyetler birliğinin çözülüşü ardından ortaya çıkan Rusya giderek dar ve statükocu bir çizgiye oturuyor gibi gözükmektedir. O bakımdan değiştirici ve dönüştürücü bir rol oynama pozisyonu zayıftır. Rusya, İran ve Türkiye'yi güçlendiriyor ki, bu yanı sıra Kürt soykırımını sürdüren, soykırımın arkasında olan güç konumuna gelmiş durumdadır.

Buna karşı ABD ve Avrupa'nın Efrîn işgalinde birlik olsalar da yeni politikalar geliştirme çabasında oldukları gözleniyor. ABD'nin Suriye'den çekileceğini belirten açıklamaları var. Bazıları bunu "ABD-Avrupa gidiyor, Rusya-İran-Türkiye bölgeye egemen olacak" şeklinde algılayıp değerlendiriyor. Böyle bir varsayım mümkün değildir. ABD'den öne sürülen sözler bakılırsa aslında ABD'nin daha çok bir özleştirilip verip bazı politik değişiklikler yapmak istediği gözüküyor. ABD bütün sorunları kendi üzerine almış, kendisine kilitlenmiş, kendisini tecrit etmiş ve daraltmış olduğu bir durumdan çıkmak istiyor. Bu anlamda da özellikle Avrupa'ya daha fazla rol biçmek, bu olayların içine Avrupa'yı daha fazla sokmak istiyor. Öyle bir görünüm var.

ABD, Ortadoğu savaşında zorlandı, tek başına yürütemiyor

Şimdiye kadar ABD, Avrupa'nın Ortadoğu'da rol almasını engelliyordu. Avrupa özellikle Ortadoğu'da Kürt sorunu merkezli olarak da hiçbir inisiyatif üslenmek istemedi. Önder Apo, Roma'ya kadar gitti. Avrupa Birliği'nin eline Kürt sorunu temelinde ABD ve Rusya karşısında politik inisiyatif kazanması için altın tepside imkan ve fırsat sundu. Ama bunu ellerinin tersleriyle ittiler. Fransa, Almanya, İngiltere öyle bir karşıtlık gösterdi ki, İtalya yönetimi bu tutum karşısında neredeyse çökme noktasına geldi. Uluslararası Komplon sürecini ve o dönem yaşananları biliyoruz. Bu sadece AB devletlerinin kendi tutumları değildi. ABD'nin engellemesiydi. ABD, Avrupa'da kendi etkinliğini zorlayacak bir irade ve inisiyatifin gelişmesini ve AB'nin Ortadoğu'ya müdahil olmasını istemiyordu. Özellikle de Kürt sorununda bazı Avrupalı demokratik çevrelerin rol üslenmek istemelerine rağmen, AB siyaseti kaskatı bir biçimde buna karşı çıkmıştı. Şimdi ABD bu politikayı değiştirmek zorunda kalmış gibi gözüküyor. Daha tümüyle netleşmiş değildir ama görüntü biraz böyledir. Çekilme değil de AB ile paylaşmak, AB'yi Ortadoğu'da daha etkili kılmak ve rol sahibi yapmak istiyorlar gibi gözüküyor.

ABD, Ortadoğu savaşında zorlandı. Tek başına yürütemiyor. Nitekim son dönemde Fransa biraz aktifleşti. İngiltere hakeza öyledir. Almanya'yı da devreye koyacaklardır. Suriye'de de, Irak'ta da Fransa ve İngiltere geçmişin sömürge devletleridir. Geçmişin statükocu-

sunu oluşturan güçlerdir. Nasıl ki, Tayyip Erdoğan Osmanlı ruhunu canlandırıyor, ABD'de yüzyıl öncenin o emperyalist sömürgeci ruhunu biraz canlandırmak istiyor gibidir. Rusya ve İran'a dayalı olarak Türkiye'den gelen tehditleri bu biçimde karşılamak istiyor. Bu mümkündür. ABD-Avrupa halkası da böyle etkili olmaya çalışabilir. Bütün bunlardan görülüyor ki, çatışma sürecektir, savaş yayılacaktır. ABD-Rusya arasındaki ilişkiler şimdiye kadar durumu bu noktaya getirdi. Ama Rusya'nın özellikle Türkiye ve İran'a dayalı olarak NATO'yu zayıflatma planları karşısında ABD'de aynı taktiği geliştirmek isteyebilir.

Tüm bu gelişmelerin sonucu nereye gider? Mevcut kutuplaşmalar kendi içlerinde bir anlaşma ve denge mi ortaya çıkarır? Yoksa iki ayrı kutuplaşma olarak bundan önceki dünya savaşlarında yaşandığı gibi savaşı çift kutuplu bir eksene mi oturur? Bunlar için şimdiden kesin bir tanım yapamayız. Bunun için henüz erkendir. Ama bu tür gelişmelerin ortaya çıkma olasılığı vardır.

Reqa Zaferi'yle birlikte bölgenin değişik yerlerinde birçok çatışma ortaya çıktı. Lübnan'dan Filistin'e, Yemen'e kadar uzandı. En somut olanı Irak'ın Kerkük'e dönük saldırısı olmuştur. Ardından Türkiye'nin Efrîn'e saldırısı oldu. Şimdi Efrîn'de ortaya çıkan durumun ardından saldırılar ve çatışmalı durum Başûr'a ve Irak'a yayılacaktır. Türkiye ve İran içlerinin nasıl olacağını, bu bölgelerde çatışmanın ne kadar erken olacağını bilemeyiz. Türkiye'nin önce Cerablus ve Bab'a, şimdiye Efrîn'e bu biçimde giriş Birinci Dünya Savaşı'yla ortaya çıkan bölge statükosunu tümünden parçaladı. Artık eski devlet sınırları yoktur. Gelişmelere ve mücadelenin sonuçlarına göre yeni sınırlar çizilecektir. Sınırların nasıl çizileceği

Efrîn'de somut olarak, fiili bir şekilde saldıran sömürgeci TC devleti, onun faşist ordusu ve çete güçleriydi. Fakat iki ay boyunca göğüs göğüseyen sert savaş gerçeği açıkça gösterdi ki, fiili olarak saldıran faşist TC gerçeği olsa da aslında bu saldırıyı kararlaştıran, planlayan, onaylayan ve destekleyen bir sistem var. Yerel, bölgesel ve küresel güçler var. Mevcut işgal ve istila sadece TC'nin, İran'ın, Irak ve Suriye'nin işi değildir. Tersine, bu saldırganlık iktidarcı ve devletçi sistemin Ortadoğu'yu yeniden fethettiği, kapitalist modernite egemenliğinin hegemonik yapılanışına dayanıyor.

ve mevcut statükonun nasıl değişeceği henüz belli değildir. Fakat eski statükonun kırıldığı, eski statükoya dayalı sistemlerin işlemediği, BM ve örgütlenmelerin çoğalttığı de bir gerçektir. Artık onların da yapabileceği bir hamle yoktur. Dolayısıyla, savaşın daha çok yaygınlaşma, derinleşme ve şiddetlenme olasılığı vardır.

TC devleti artık sadece Bakur için değil, tüm Kürdistan için bir tehdittir

Bu çerçevede Kürt soykırımını yürüten esas güç olarak TC devletinin, AKP-MHP faşist diktatörlüğünün de süreci böyle ele almaya çalıştığı, ken-

derlerini böyle bir duruma göre yeniden yapılandırıp, yeni bir siyasi-askeri anlayış ve tutum içerisine soktukları gözüküyor. Onlar da ayakta kalabilmek için eski statükocu konumdan çıkıyor, siyasi-askeri olarak bir saldırı politikası izliyor. Saldırısıyla ancak bu yeni savaş sürecinde ayakta kalabileceklerini düşünüyorlar. Bunun için, şimdiye kadar olduğu gibi TC'nin kendi sınırlarını kaskatı bir biçimde koruma devri bitmiştir. O süreç aşılmıştır. TC artık kendi sınırları içerisindeki bir güç değildir. Sınırları dışına taşmış, daha çok taşmaya aday olan, fırsat buldukça bunu adım adım gerçekleştirecek bir güç olacaktır. Bunu yaparken de yürüttüğü Kürt düşmanı, soykırımcı katliam ve saldırılar için daha çok meşru temel yaratmaya çalışıyor. Terörizm kavramına sığınıp, "Terörizme karşı mücadele" diyerek hem işgalci saldırılarına meşru zemin yaratmaya, hem de destek bulmaya çalışıyor. Bu anlamda Kürtlerin tüm varlığını "terörist" olarak ilan etmiş durumdadır. Bunu herkese de kabul ettirmek istiyor ve başka çaresi de kalmadığı için bundan geri dönüşü yoktur.

TC devleti artık kendi sınırları içerisindeki Kürtler için bir sömürgeci soykırımcı güç ve tehdit konumunda değildir. Kürdistan'ın tümü için bir tehdittir. Önce de siyasi olarak böyleydi, şimdi askeri olarak da fiili bir şekilde böyle bir tehdit haline geldi. Gücü yettiği oranda saldırılarını sürdürmektedir. Daha çok da İran gibi savaşı sınırının dışına taşıyarak, çatışmaları Türkiye sınırlarının dışına iterek kendisini ayakta tutmaya ve korumaya çalışacaktır. Böyle bir yaklaşım içerisinde Rojava'yı tümünden tehdit etmesi, Şengal'i hedef alması, Başûr'a dönük olarak Kerkük hattında bir Türkmen oluşumu yaratma çabası, çeşitli güçlerle ilişki kurarak "Kandil'e yürüyeceğiz" demesi bunu gösteriyor.

Aslında tüm bunlar yeni bir askeri stratejinin uygulanması oluyor. Ayakta kalma mücadelesi verdiklerini söylüyorlar. Ayakta kalabilmek için kendi cephe gerilerini sağlam tutmak istiyorlar. Kendi sınırları dışında bir cephe oluşturmak, savaşı sınır dışına iterek, gerillayı sınır dışında cephe den vurmayı ve darbelemeyi hedefliyorlar. Zaten 2014-15'te İmralı'da Önder Apo'ya dayatılan da buydu. "Gerilla sınır dışına çıksın" derken bunu kastediyorlardı. Eğer o zaman gerillayı tümünden çıkartabilseylerdi, böyle bir stratejiyi daha rahat uygulayabileceklerdi. Ancak Önder Apo buna fırsat vermedi. Böyle bir stratejiyi uygulamada zayıf kaldılar. Şimdi tehdit ve baskıyla bunu yapmak istiyorlar. Somutta TC'nin yapmaya çalıştığı da budur.

Bütün bu değerlendirmelerden yeni süreç açısından açığa çıkan sonuçlar nelerdir?

Bir; savaş azalmıyor, artıyor. Daralmıyor, yayılıyor. O halde Ortadoğu'da savaş bitecekmiş gibi bir yaklaşım içerisinde olmamak lazım.

İki; mevcut çelişki ve çatışma ortamında TC bir yandan NATO'ya dayanarak, diğer yandan Rusya ve İran'la kurduğu üçlü ittifakından güç alarak, daha çok da savaşı sınırının dışına yayarak, PKK'yi hedef gösterip darbeleyip faşist soykırımcı diktatörlüğü inşa etmek ve kendi sistemini ayakta tutmak istiyor. Bunun için sınırı dışında da bir saldırı ve savaş çizgisi izliyor. Artık TC'ye karşı mücadele doğrudan sadece Bakurê Kurdistan'dan yürütülecek bir mücadele değil, Kürdistan'ın tüm parçalarından yürütülecek bir mücadele haline gelmiş bulunuyor. Kuşkusuz İran da bir güçtür. Suriye de, Irak da birer devlet olarak varlar. Başûr'da, Rojhilat'ta

ve Rojava'da bunları da dikkate almak lazım. Ama birinci tehdidin ve esas saldırganlığın TC olduğunu bütün Kürtler görmek durumundadır.

Önder Apo, Devrimci Halk Savaşı stratejisinin önünü açtı

Bunlara karşı ne yapılmalıdır? Birincisi; 2010 Haziran'ından bu yana Devrimci Halk Savaşı stratejisi yürüttüğümüzü söyledik. Buna göre kendimizi tepeden tırnağa bir Devrimci Halk Savaşı örgütü haline getirmeliyiz. Savaş gerçeğini iyi görmeliyiz. 2010'da Önder Apo, Hareketin Devrimci Halk Savaşı stratejisini izlemesinin önünü açtı. Hareket olarak böyle bir topyekun direniş ve seferberlik anlamında olan Devrimci Halk Savaşı pratiğine girmek gerekiyor. Devrimci Halk Savaşı stratejisinin gereklerine göre bir planlama, örgütlenme ve pratikleşmeyi hiçbir zayıflığa, parçalılığa ve engele fırsat vermeden gerçekleştirmeliyiz. Bu çok önemli bir durumdur. Bütün Kürdistan'a saldıran TC karşısında direnip kazanabilmek ancak bununla mümkündür. İkincisi; Kürt birliğidir. Kürt birliği önemli ve bunun için çalışmak gerekir. Mevcut durumu Kürt siyasetlerine daha çok anlatmaya çalışmalıyız. Küçük bütüncü demeden çaba harcamalıyız. Rojava'da birlik yaratmaya ve engelleri ortadan kaldırmaya çalışmak önemlidir. Hakeza bu durum Rojhilat için de geçerlidir. Mevcut durum ve gelişmeler, Üçüncü Dünya Savaşı'nın gelişimi ve TC'nin yaklaşımları karşısında nasıl bir birlik tutumu ve nasıl bir ulusal demokratik çizgi izlenmesi gerektiğini anlatmalıyız.

Bu konuda özellikle Başûr önemlidir. Sorun oradan çıkıyor. Başûr'da birçok örgüt var. Onlar daha iyi etkilenebilirler. Ama KDP ve YNK en zayıf halka olmaya devam ediyor. Çeşitli biçimlerde, el altından İran'la, Türkiye'yle ilişkileri var ve tehlikeli gelişmelere gidebilirler. Ona fırsat vermemek, KDP ve YNK'yi zarar verici konumdan çıkartmak önemlidir. Hele hele onları ulusal demokratik çizgiye çekmek demek zaten zafer kazanmak demektir. Öyle bir durum olursa sömürgeci güçlerin yapabilecekleri hiçbir etkinlik olmaz.

Geçmişte yaşananlardan biliyoruz ki işbirlikçilik çok tehlikeli olabilir. Bir yandan her türlü tehlikeli gelişmelere karşı hazırlıklı, tedbirli ve uyanık olmak gerekirken bununla birlikte pasif, edilgen ve inisiyatifsiz olmamak gerekiyor. Politik inisiyatifle bunu engellemeye çalışmak daha önemlidir. Bu güçleri mümkün olduğu kadar zararsız hale getirmeye çalışmalıyız. Bunun için Kürdistan Ulusal Kongresi çabalarını daha çok arttırmak gerekiyor. Politik ilişkilerle bunu yapmak gerektiği gibi bu konuyu Kürt kamuoyuna daha fazla mal etmek gerekiyor. Daha çok propagandasını yaparak bir toplumsal duruş haline getirmek gerektirir. Bu alanda elde edeceğimiz başarı bizi ileriye, daha başarılı bir pozisyona götürür, gücümüzü arttırır.

Üçüncü olarak; mücadeleyi Türkiye'ye yaymak gerekir. Ortadoğu'daki gelişmeler ve TC saldırganlığı karşısında topyekun direniş konumuna geçmek, Kürt ulusal demokratik birliğini yaratmayı esas almak ve işbirlikçiliği zayıflatmak ilk iki önemli hususken, üçüncüsü bunları tamamlayacak bir şekilde mücadeleyi Türkiye'ye yaymaktır. TC artık sınır üzerinde ve sınırın dışında savaşmak ve gerillayı vurmak istiyor. Sınır gerisinden korkuyor. Biz elbette bu alanlarda da mücadele etmeli, tüm Kürdistan'da direnmeliyiz.

İşgalciler, Kürdistan'ın diğer kent ve kasabalarına girdiklerinde neler yaptılarsa, Efrîn'e girdiklerinde de tarihlerine ve karakterlerine yakışır bir biçimde aynısını yapıyorlar. Fakat bilinmelidir ki, er veya geç bütün bu yapılanların hesabı sorulacaktır. Kürdistan halkı 5 bin yıllık devletçi uygarlık saldırılarına, yüzyıllık sömürgeci soykırıma saldırıya karşı nasıl ki teslim olmadan direnmiş, yapılanların hesabını faşist soykırımcı güçlerden sormuşsa Efrîn'de yapılanların hesabını da mutlaka soracaktır. İşgalcilik Efrîn'de kırılıp, işgalciler kovuluncaya, bütün Kürdistan'da işgal ve soykırım uygulaması, tehdidi ortadan kaldırılmadan hiç kuşkusuz bu özgürlük mücadelesi ve özgürlük umudu yok olmayacak; özgürlük ışığı sönmeyecek, özgürlük iradesi kırılmayacak, özgürlük mücadelesi durmayacaktır.

Ama esas olarak TC'ye cephe gerisinden vurabilmeliyiz. Ne olursa olsun Bakur'daki mücadeleyi kırdı, şehirde mutlaka geliştirebilmeli, onu Türkiye'ye, Karadeniz'e, Ege'ye ve metropollere yayabilmeliyiz. Bunun için Türkiye halklarıyla, kadın ve gençlik örgütleriyle, Türkiye devrimci demokratik örgütleriyle ilişki ve ittifak çok önemlidir. Türkiye'ye taşınmış Kürt toplumunun mücadeleye çekilmesi çok önemlidir. TC savaşı sınır dışına itmeye çalışırken biz Devrimci Halk Savaşı'nı Bakur'a ve Türkiye'ye yaymayı esas almalıyız. Bunda ısrarcı olup, çaba harcamalıyız. Bunun için ne gerekiyorsa onu yapmak lazım. Faşizmi çöktecek olan budur.

“Suriye’de Kürtlerin iradesi olmadan hiçbir çözüm olmaz”

Dördüncü olarak; Bakur'da savaşı yürütürken bütün parçalarda TC'ye karşı bir savaş konumunda olmak çok önemlidir. Başta da belirttiğimiz gibi bunu daha somut ve örgütlü hale getirmek gerekiyor. Bütün parçalarda bu faşist soykırımcı diktatörlüğün saldırılarına karşı duran, mücadele eden bir pozisyonda olmalıyız. Dikkat edilirse mücadele yaygındır. Geniştir ve bütün alanlardadır. Mücadele Devrimci Halk Savaşı stratejisine dahildir. Bunun merkezinde kuşkusuz gerilla ve savaş bulunuyor. Ama siyaset, propaganda ideolojik mücadele bir bütündür. Devrimci Halk Savaşı'nı topyekun bir direniş olarak görmek lazım. Onun için de ideolojik, örgütsel, askeri mücadeleyi bir bütün olarak ele almak, her yerde böyle bir bütünlük içerisinde yürütmek lazım. İmkan ve fırsatları bu esas üzerinden değerlendirmek gerekiyor.

Yeni dönemin görev ve sorumlulukları böyledir. Çalışmaları da bu temelde olacaktır. Böyle mücadele edersek başarı elde ederiz. Efrîn'de büyük bir direniş oldu. Sonuç bazı bakımlardan biraz zorlayıcı da oldu. Ama ortada bir yenilgi ve teslimiyet yoktur. Başur gibi olmadı. Bedel ödeme vardı. Cizir ve Sûr'da da bedel ödedik. Bakur'daki mücadele onun üzerinden sürüyor. O büyük direniş, onun kazanımlarını dikkate alıp ortaya koymak ve ona dayalı bir mücadeleyi

her alanda geliştirerek hakim kılmak çok önemlidir. Çünkü, gerçek budur.

Böyle bir durumda eğer Türkiye'de, Bakur'da, Rojava'da, Rojhilat'da ve Başur'da siyasi, ideolojik ve askeri bakımdan ifade ettiğimiz temelde bir mücadele geliştirsek Türkiye'nin planlarını ve oyunlarını rahatlıkla kırabiliriz. TC'nin planları çok sağlam değildir. Dışımızdaki güçlerin ise çok planları yoktur. ABD ve AB yeni politikalar geliştirmek istiyorlar ama halen yalpalıyorlar. TC'ye destek verdiler. Ancak şimdi bu destek de tartışmalı bir hale geldi. Rusya destek veriyor olsa da yalpalıyor. Bir yandan TC'yi Efrîn'e saldırtırken, öte yandan “Suriye'de Kürtlerin iradesi olmadan hiçbir çözüm olmaz” diyor. Ne kadar saldırtıyor olsalar da yine de Kürtlere mecburdurlar, çünkü; eski statüko kırıldı. Kürtler bir özne olarak bölgenin siyasi ve askeri sahnesine çıktılar. Bunlar birer gerçeklerdir. Bunları görmeyen, dikkate almayan hiç kimse bölgede başarılı bir siyasi-askeri mücadele yürütemez.

Önder Apo, “Şimdiye kadar yaptıklarımız bir başlangıçtır. Esas mücadele bundan sonra sürecektir” dedi. İşte tam öyle bir mücadele sürecinin içine gelmiş durumdayız. Bundan sonrası gerçekten de Önderliğimizin ifade ettiği mücadele süreci oluyor. Esas ideolojik, politik, askeri mücadele yaratıcılık, kapsamlı planlar ve sonuç alıcılık önümüzdeki mücadele süreci içerisinde ortaya çıkacaktır. Böyle bir mücadele sürecinde Kürt halkı olarak biz daha güçlüyüz. İmkanlarımız daha fazladır.

AKP-MHP faşizmi zor durumdadır ve CHP desteğiyle ayakta kalıyor. AKP çok eskidi. Belki bundan on yıl önce bu girişimlerde bulunsaydı, o dinamik AKP'yle daha etkili olabilirdi. Ancak şimdi güçten düşmüş durumdadır. Her şey Tayyip Erdoğan'ın baskısı ve gücüyle oluyor. Devlet kişileştirilmiştir. İçte çok zayıf bir konumdadır. Dışta ise Rusya'dan destek buluyor. Ancak Rusya ile Türkiye hiçbir zaman stratejik birlik olamazlar. Aynı şekilde İran'la da durum böyledir. İran'la Türkiye stratejik ittifak kuruyorsa o zaman uygarlığın yıkılması gerekir. 5 bin yıl öncesine gitmek ve beş bin yılda olanları tersine çevirmek gerekir.

TC Kürt soykırımını temelinde NATO'yla birlik olmak, ABD'yi ve Avrupa'ya yanına çekmek istedi. Ancak başara-

mıyor. En tehlikeli dayanağı Kürt işbirlikçiliğiyle ittifak yapmasıdır. Ona en çok güç verecek olan budur. Yoksa diğer güçler fazla etkili değildir. Kimse uçaklarıyla Efrîn'i vurdu diye, “TC çok güç kazanmış” dememelidir. O bir teknik güçtür. O tekniği durduran birisi olsa anında çöker. Tayyip Erdoğan'a dayalı sistem en zayıf sistemdir. Uçağa dayalı sistem en zayıf sistemdir. O etkisiz kalırsa tümüyle çöker.

TC en daralmış konumu yaşıyor, bu kadar dar bir pozisyondadır. Buna karşı Kürt direnişi mevcut statükoyu bozdu. Böyle bir sürece örgütlü ve etkili olarak girdi. Rojava'daki gelişmeler bunu zirveye taşıdı. Mevcut haliyle hem politik, hem de askeri açıdan etkili bir duruş ve mücadele geliştirilebilir. İdeolojik-örgütsel duruşumuz, Önder Apo'nun geliştirdiği çözüm kuramı felsefik olarak da, proje olarak da güçlü bir politik-askeri mücadele yürütmeye imkan veriyor. Buna fırsat yaratıp, önünü açıyor. Bu bakımdan bunu anlar, bir de dogmatizme ve darlığa düşmeden, koşulları doğru değerlendirerek Lenin'in deyişiyle, “Somut durum somut tahlilini yapıp”, onun gereklerine uygun bir mücadele üslubu, tarzı tempusu geliştirir, buna göre bir planlama ve mücadele içerisinde olursak 2018 yılında AKP-MHP faşizmini yıkabiliriz.

TC devleti hiçbir zaman bu kadar zayıf durumda olmadı

AKP-MHP faşizmi gerçekten çökmeye ve yıkılmaya noktasındadır. Propaganda, kabadayılıkla şovenizmi hortlatarak bu gerçeği gizlemeye çalışıyorlar. Özellikle Tayyip Erdoğan Türkiye toplumuna moral vermek istiyor. Ama arada bir, “Çok zor durumdayız, ölüm kalım savaşındayız” diyerek çökme noktasında olduğunu itiraf ediyor. Son yüzyıldır TC devleti hiçbir zaman bu kadar zayıf durumda olmadı. Bu süreç TC devletinin kuruluşundan önceki Osmanlı'nın yıkılış dönemine benziyor. AKP-MHP faşist zihniyeti ve siyaseti Türkiye'yi bu duruma getirdi. Önder Apo böyle olmaması için çalıştı. Hareketimiz de onu izledi. Bu konuda Kürtlerin herhangi bir sorumlu-

luğu yoktur. PKK'nin, Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin herhangi bir sorumluluğu ve olumsuzluğu yoktur. Böyle olmaması, tersinden Türkiye halklarının özgürlüğü ve demokrasisini de sağlayacak, oradan demokratik bir Ortadoğu yaratacak bir mücadelenin demokratik siyaset temelinde gerçekleşmesi için Önder Apo ve Hareketimiz her türlü çabayı harcadı. Her türlü imkanı değerlendirdik. Fazlasıyla zaman tanıdık. Yapılması gerekeni az değil, fazlasıyla yaptık. Gerisi demokratik siyasetten anlamayana artık devrimci şiddetin gücüyle gerçekleri anlatmak oluyor. Devrimci Halk Savaşı şiddetini bu temelde geliştirip uygulamamız gerekiyor. Bunda herhangi bir tereddüt olmamalıdır. Artık kimse AKP-MHP'yle başka türlü bir mücadele gelişecek diye beklememelidir. Faşizm Devrimci Halk Savaşı direnişiyle yıkılacak, yeni gelişmeler böyle bir sonuç temelinde olacaktır. Bunun dışında herhangi bir sonuç yoktur.

Yeni mücadele sürecinin özellikleri ve görevleri gayet açık ve anlaşılırdır. Bunun gereklerine göre mücadele edecek bir güce ve iradeye de sahibiz. Herhangi bir eksikliğimiz veya zayıflığımız yoktur. Hiçbir biçimde eksiklik ve zayıflık ortaya koymamalı, hiçbir gerekçe göstermemeliyiz. Nerede engel ve sorun varsa onları çözmeyi esas almalıyız. Süreç pozitif yaklaşma, çözümleyici olma sürecidir. İnşa mücadelesi bu anlamda geliyor. Bunu ruhta, düşüncede, pratikte, tarz ve üslup olarak her birimiz her yerde mutlaka göstermeliyiz. Böyle yaparsak kendi güç kaynaklarımızı etkili harekete geçirmiş oluruz ki, asgari düzeyde bütün Hareketimizin, tüm Kürdistan ve yurtdışında bunu yapması bu temelde bir ideolojik, politik, askeri mücadelede bulunmamız; bizi bu yıl içerisinde, yani Partimizin 40. yılında zafere taşıyacak, AKP-MHP faşizmini yıkıma götürecektir. Bu da sadece Türkiye ve Kürdistan için değil, Ortadoğu ve dünya için çok yeni bir gelişme olacaktır. Nasıl ki 20. yüzyıla Rus Çarlığı'nın yıkılması damgasını vurduysa 21. yüzyıla da TC faşizminin yıkılması bu biçimde damgasını vurabilecektir.

Önümüzde böyle büyük gelişmeler yaratma imkanı ve hedefi vardır. Zafer için fırsatlar oluşmuştur. Bunları doğru anlayıp başarıyla uygulayan bir öncü-

lüğü, militanlığı, kadro ve komuta duruşunu ortaya çıkardığımızda, Parti öncülüğünü böyle bir düzeye getirdiğimizde geriye kalanın zafer olacağı kesindir. Hedef zafer kazanmaktır. Her yerde her türlü çalışma kesinlikle büyük zafer ruhuyla yürüyecektir. Zafer ve başarı çizgisinde her türlü göreve yaklaşacağız. Mutlaka Önderlik çizgisinin gerektirdiği sonuçları almak için mücadele edip, çaba harcıyıp başaracağız. Onun gerisinde bir düzeyi kabul etmeyeceğiz. Çizgi neyi gerektiriyorsa onu yapacağız. Bu yıl bu anlamda bir zafer yılıdır.

Düşmanın psikolojik savaş kapsamındaki propagandaları boştur. Onları ciddiye almamak gerekir. Düşman tabiri caizse; sokak kabadayısı gibi küfrederek toplumu sindirmek, şovenizmi tırmandırmak ve moral bozmak istiyor. Tayyip Erdoğan öyle bir yöntem öğrenmiş ve bunu uyguluyor. O kadar küfürbaz olup, bağırıp çağırması güçlüğünden değil, zayıflığındandır. Zafer kazanacağından değil, çökmek üzere olduğundandır. Ömrünü uzatabilmek için çabalıyor. Bunu görmeli, moral düzeyimizi yüksek tutmalıyız. Herkes zafer ruhu, iradesi ve bilinciyle dolu olmalıdır.

PKK, Önderliksel kuruluşunun 46'ncı, resmi kuruluşunun ise 40'inci yılında zafere yürüyor. Tayyip Erdoğan'ın psikolojik savaşını bunu karartamaz. PKK'nin hiçbir zaman bu kadar büyük gücü olmadı. PKK hiçbir zaman bu kadar geniş zeminde bütünlüklü ve derinlikli mücadele yürütür durumda değildi. Hiçbir zaman bölgeyi ve dünyayı bu kadar etkilemedi. Şimdi geldiği nokta böyle bir gerçeği iyi görmek, bilince çıkartmak, bunun üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların bilincine varmak, o görev ve sorumlulukları zamanında başarıyla yerine getirmek için seferber olmak durumundayız. Efrîn Direnişi, seferberlik çağrısı yaptı. Bu çağrı devam ediyor. Efrîn'de direniş yayılarak devam ediyor. Her yer Efrîn, her an direniş ve mücadeledir. Bu mücadeleyi Bakur'a, Başur'a, Rojhilat'a ve Rojava'ya yayıyoruz. Her yerin koşullarına uygun olan doğru yöntemlerle mücadele geliştirerek Efrîn'de başlayan direnişi Kürdistan Devrimi'nin zaferi haline getirmeyi hedefliyoruz.

Şengal'de gelişen öz savunma özyönetim deneyimi ve geleceği

Piroz Nûda

Fermanla birlikte Rojava'dan YPG-YPJ güçleri hemen devreye girerek halkı DAİŞ'in elinden kurtarmak için var gücüyle savaşarak bir geçiş koridoru açmış ve içeride kalan 12 gerilla ile birlikte onbinlerce insanı kurtarmış, Rojava'ya geçirmişlerdir. Hemen akabinde HPG Ana Karargah Komutanlığı, "Gerillalar olarak Şengal'e giriyoruz" demiş ve harekete geçmişlerdir. HPG'nin verdiği bu karar yerinde bir karar olup, Şengal'in sahibi olduğunu iddia eden hiç bir gücün bu konuda söz söylemeye hakkı kalmamıştır...

D AİŞ barbarlığı ve faşizminin Ortadoğu'da zirvelediği 2014 yılında, bu tehlikenin Êzidî toplumunun ve inancının merkezi durumunda olan Şengal'e dönük ciddi bir tehdit oluşturacağını tahmin etmek zor değildi. Özellikle Mûsil'in DAİŞ tarafından ele geçirilmesiyle birlikte Telafer'e girilmiş ve artık tehlike Şengal için alarm vermişti. Adım adım Şengal'e yaklaşan tehlike aynı zamanda Şengal'i savunacaklarını iddia edenler için bir hazırlık süreci olabilirdi. Ayan beyan Şengal'e yaklaşan tehlikeyi herkes görüyordu ancak, bu tehlikeye karşı siyasi ve askeri güçlerin tutumu, Êzidî toplumumuzun tutumu neydi, neden önü alınmadı gibi sorular çokça soruldu ve konuşuldu. Fakat yeterli izahat, özeleştirme ile birlikte yargılama ve mahkumiyeti gelişmediği müddetçe bu sorular tartışma ve değerlendirme konuları olarak güncelliğini koruyacaktır. Tabi bizim açımızdan önemli olan Şengal halkının geleceğidir. Şengal'den gerillanın çıkmasıyla Êzidî toplumumuzu nasıl bir dönem bekliyor? Gelişen örgütlü iradesi ve gücüyle yeni döneme nasıl yaklaşacak? Fermanın sonradan direniş ile elde edilen kazanımlarının kalıcılığı ve bu kazanımların güvenceye alınması derinliğine ele alınıp, değerlendirilmesi gereken konuların başında gelmektedir. Özgürlük Hareketi ve özellikle Önder Apo'nun Êzidî toplumuna karşı her zaman duyarlı, değer veren bir yaklaşımı olduğu bilinmektedir. Özellikle Önder Apo, Êzidî toplumumuza dönük tehlikeyi dört duvar arasında bile farketmiş ve Hareketi bu konuda duyarlı ve gereken tedbirleri almaya çağırmıştır.

Hareketin, Şengal'de, Êzidî toplumumuz içinde o güne kadar belli ör-

gütlemeleri olsa da KDP'nin baskı ve engellemeleri ile önü alınmıştı. DAİŞ'in Mûsil'a girmesiyle Hareketimiz, Êzidî halkımız üzerindeki tehlikeye dikkat çekmiş ve bu temelde gerilla gücü olarak Şengal'i savunma sorumluluğunda rol almak istediklerini belirtmişlerdi. Ancak KDP, Hareketimizin bu talebini kabul etmemiş, kendilerinin sorumluluğu olduğu ve savunabileceklerini belirtmiş ve gerillanın Şengal'e gelmesini engellemiştir.

DAİŞ'in saldırıları karşısında peşmergenin direnmeden çekilmesi ve halkı savunmasız bırakması kuşkusuz Hareketimiz tarafından da beklenen ve tahmin edilen bir durum değildi. Halkımızın savunmasız bir şekilde DAİŞ barbarlarının elinde bırakılacağı bilseydi, sonuç ne olursa olsun kimse gerillanın Şengal'e girişini durduramazdı. Fermanla birlikte gerilla nasıl kimsenin iznine gerek duymadan müdahalede bulunuyorsa, o zaman da sonuçlarına katlanarak yapardı. Ancak peşmergenin abartılı bir şekilde alanda oluşu, DAİŞ'e karşı halkı savunacakları, mücadele edecekleri havasını vererek halkımızı yanılttığını bizi de yanılttığını belirtmek gerekiyor. Böyle bir süreçte iç krize sebebiyet vermemek adına daha temkinli bir yaklaşım içine girdik. Onun için de açıktan bir gerilla müdahalesi olmadı ancak yine de 12 kişilik bir gerilla birimiz halkın öz savunmasını örgütleme ve geliştirme üzerinden gizlice alana gönderildi. Halkın kendi savunma sistemlerini geliştirmeye dönük kısmi bazı çaba ve girişimlerimiz olsa da sınırlı kaldı. Daha fazlasını geliştirmenin koşulları ve imkanı yoktu. Bu arkadaşlar, KDP'nin yönelim ve baskıları sonucu gizli kaldı. Bazı arkadaşlarımız fark edildiklerinde KDP tarafından işkencelere

maruz kalarak tutuklandı. Fermanın gerçekleştiği süreçte bu arkadaşlarımızdan ikisi halen tutukluymuştu.

Gerillanın fermana müdahalesi

Êzidî toplumumuzun Şengal'de, "Rêber Apo'nun 12 Havarisi" olarak isimlendirdikleri bu arkadaşlar, büyük bir katliamın önünü alarak onbinlerce insanı DAİŞ barbarlarının elinden kurtarıp güvenli alanlara geçirdiler. 12 gerilla bunları yapabiliyorsa, on binin üzerinde olan peşmerge acaba bir kaç saat direnemez miydi? Bırakalım direnmeyi bir mermi patlatmadan geri çekilmenin anlamı neydi? Neden böyle bir talimat alınmıştı? Bu vb sorular üzerinden geçen zamana rağmen halen cevabını bulabilmiş değiliz. Tarih, yaşanan bu ihaneti nasıl değerlendirir, isimlendirir veya mahkum eder bilemeyiz. Ama Êzidî toplumu bu güçleri kendi vicdanlarında mahkum etmişlerdir.

Bu fermanla Êzidî toplumumuzun yaşadığı durumun da büyük gâflet durumu olduğu bir gerçektir. Şengal için tehlike çanlarının çaldığı, fermanın adım adım yaklaştığı bu süreçte Şengal'deki halkımız, peşmergelerin Şengal'i bırakmayacaklarına, kendilerini koruyacaklarına inandırılmışlardı. Kuşkusuz peşmergelerin içinde yerel, Êzidî peşmergeleri de vardı. Peşmergelerin ani çekilmesi, tüm ağır silahlarını götürmeleri, kalan yerel güçlerde de korku ve panik yaratmıştır. "Bu kadar ağır silahlarıyla DAİŞ'in önünde durulamazdıysa biz nasıl duracağız?" algısı, yaklaşım ve ruh hali hakim olmuştur. Hatta birçok yerel peşmergenin silahlarının alındığı bilinmektedir. Êzidî peşmergelerin kendilerini ailelerini savunabilecekleri zemin bırakılmamıştır.

Şengal'deki halkımızın savaşkan,

cesur, yiğit olduğu bilinen bir gerçektir. Hem Irak merkezi ordusunda hem de peşmerge güçleri içinde azımsanmayak sayıda Êzidî yıllarca savaşmış, yaşamını yitirmiş ve büyük bedeller ödemiştir. Ancak kendilerinin de belirttikleri gibi belki herkes için savaşmışlar ancak kendileri için savaşmadıkları da bir gerçektir. Kendileri için savaşmak ve direnmenin zorunlu olduğu bir süreçte ise kendileri için o iradeyi gösterecek örgütlü bir yapıları olmadığından bölge hükümetine tabi olmak zorunda kalmışlardır.

Fermanla birlikte Rojava'dan YPG-YPJ güçleri hemen devreye girerek halkı DAİŞ'in elinden kurtarmak için var gücüyle savaşarak bir geçiş koridoru açmış ve içeride kalan 12 gerilla ile birlikte onbinlerce insanı kurtarmış, Rojava'ya geçirmişlerdir. Hemen akabinde HPG Ana Karargah Komutanlığı, "Gerillalar olarak Şengal'e giriyoruz" demiş ve harekete geçmişlerdir. Gerilla, Şengal'e girmek için hiç kimseden izin almadan bu kararı almış ve harekete geçmiştir. HPG'nin verdiği bu karar yerinde bir karar olup, Şengal'in sahibi olduğunu iddia eden hiç bir gücün bu konuda söz söylemeye hakkı kalmamıştır. Qendil'den, Başûr'dan alenen geçen gerilla konvoyları halkın sevgi gösterileri ile karşılanmıştır. Sadece Şengal'de değil, Mexmûr'da, Kerkûk'te, tüm Başûr'da DAİŞ'in barbarlığı ve tehlikesine karşı halk gerillaya çağrı yapmış ve gerillanın kendisini koruyacağına dair inancını göstermiştir. Gerillanın, halkın bu beklenti ve çağrılarını sesiz kalmaması, savunmasız bırakılan bu halka karşı bekleme pozisyonunda kalması düşünülemezdi. Bu, gerillanın varlık gerçesine tersti, artık o saatten sonra hiç bir gücün, devletin ve devletlerarası yasa ve kanunların hükmü kalmamıştı. Gerilla, sa-

vunmasız bırakılan halkını korumak ve savunmak zorundaydı.

Hareket olarak yapamadıklarımız bizim açımızdan bir özeleştiriydi

Gerillanın Şengal başta olmak üzere DAİŞ ile mücadele alanlarına girişi böyle başladı. Özellikle Şengal'de ihanet ve gâflet sonucunda yaşanan büyük trajediler Özgürlük Hareketi'nin millitolarında duygusal anlamda ciddi zorlanmalar yarattı. Şengal ve Êzidî toplumumuza karşı sorumluluklarımızı yerine getirme noktasında özellikle KDP tarafından ne kadar ciddi engeller ve baskılar olsa da; bu engelleri aşamamızın, halkla zamanında buluşmamamızın ve gereklerini yapamadığımızın Hareket olarak özeleştirisini yaptık. Çünkü, Şengal'de yaşanan trajedide ihanet ve gâfletli yargılamak yetmiyordu. Hareket olarak bu konuda yapamadıklarımız bizim açımızdan bir özeleştiriydi.

Gerillanın Şengal'e müdahalesi, Şengal üzerinde gerçekleşen planları alt üst etmiş, boşa çıkarmıştı. Şengal'de hiç direniş gösterilmeden, üstün talimatla terk edilmesi hep bir soru işaretine neden olmuştur. Niçin Şengal'de direnilmemiştir? Şengal halkı başta olmak üzere birçok kesimin dillendirdiği gibi, Şengal bazı alanlar karşılığında DAİŞ'e bırakılmış, satılmıştı. Onun için de, direniş gösterilmeden teslim edildiği bu gün daha net anlaşılacaktır. Şengal bölge hükümeti tarafından en rahat gözden çıkarılabilecek bir alandı. Peki, niye ve neden Şengal? Bunun birçok nedeni olmakla beraber o bölgede Êzidî inancına bağlı halkımızın azınlıkta olması ve kendini savunmaktan, korumaktan yoksun olması ve yine İslamiyetin en katı mezhebi olan sunniliğin bölge devletleri tarafından destekleniyor olması,

bölge hükümeti tarafından Êzîdî halkımızın rahatlıkla gözden çıkarılmasını beraberinde getirmiştir.

Tarihten günümüze Êzîdî toplumu-muzun kendini fermanlardan koruma ve savunma biçimi de hep yerini, yurdunu terk etme biçiminde geliştiğinden dolayı kolay hedef olmasına neden olmuştur. Göç, Êzîdî halkımızda kendini bir koruma içimi olarak geliştiğinden dolayı, DAİŞ, Şengal'e saldırdığında direkt katliama girişmiştir. Çünkü halkın katliama maruz kalmamak için kaçacağını ve geri dönmeyeceğini hesaplaşmıştır. Zaten amaç Şengal'in tamamıyla boşaltılmasıydı. Şengal tamamen boşaltılıysaydı, Şengal'de ne direniş gelişir ne de dönüş gerçekleşirdi. PKK gerillalarının alana müdahalesi bu gerçekliği alt üst etti. Şengal dağında kalıp yerini yurdunu bırakmak istemeyenler, gerillaya güvenerek, gerillanın etrafında kenetlenerek kaldı ve direnişlerini sürdürdü. Şengal'i bırakmanın nelere yol açacağını biliyorlardı, Şengal'de kalmaları sadece kendileri açısından değil, tüm Êzîdîlik inancı açısından çok önemliydi. Çünkü, düşmanlarının Şengal'i tamamen Êzîdîler'den temizleme, insansızlaştırma hedefi vardı. Şengalsiz bir Êzîdîlik; köklerinden, kültür ve değerlerinden kopmuş bir Êzîdîlik olurdu ki; bu da Êzîdîliğin bitişi anlamına geliyordu. Kalanlar bunun farkında ve bilincindeydiler. Onun için, DAİŞ vahşetine karşı kendi topraklarında direnmenin yanısıra tüm olanaksız ve zor koşullara rağmen birbirlerine tutunarak, dayanışma ve birlik içinde hayatta kalma mücadelesi verdiler.

Gerillanın Şengal'e gelişinin bir kaç hedefi vardı. Esas ve öncelikli hedefi Şengal dağında kalan halkımızı DAİŞ'ten korumak ve savunmak, giderek Şengal'i DAİŞ'ten temizleyerek göç etmiş ve zor koşullarda yaşayan halkımızın tekrardan topraklarına dönüşünü sağlamaktı. Diğer önemli bir hedef de, dışa dönük haklı olarak güvensizleşmiş Êzîdî toplumunun kendi öz savunmasını geliştirmek ve örgütlemektir. Herkes için paralı asker olmuş Êzîdî gençleri pekala kimseden beklemeden kendi öz savunmalarını geliştirebilir ve Êzîdîlere dönük fermanların önünü alabilirlerdi.

YBŞ'nin oluşumu

YBŞ örgütlenmesine resmi olarak gitmeden önce Êzîdî gençlerinin gerillalarla birlikte direniş saflarında yer almaları, Şengal dağında kalan halkımızın yediden yetmişe direnişte karar kılarak direniş güçlerinin arkasında durmaları önemliydi ve bu da YBŞ'nin zeminini oluşturdu. Hatta ferman başlamadan önce de küçük bir grup Êzîdî gencin öz savunma eğitimi görmek üzere Rojava'da koridor açma hamlesine katılarak Şengal'e döndükleri bilinmektedir. İlk Êzîdî direniş şehidimiz YBŞ ilan edilmeden koridor hamlesinde verilmiştir. Bu anlamda YBŞ ilanı isim düzeyinde içi boş bir oluşum olmamış, DAİŞ'e karşı direnişin sıcaklığı içinde sinanmış, şehit vermiş, bedel vermiş, iradeleşerek gelişmiş bir örgütlenmedir.

YBŞ'nin oluşumuyla, YBŞ öncülüğünde gelişen direniş, tüm halkı YBŞ'nin etrafında direnişte birleşmeye ve örgütlemeye götürmüştür. Bu direniş kültürü, Êzîdîler'de kendilerine ait olmayı, kendilerine güveni geliştirmiştir. Artık direnişle, Şengal'de büyüyen kendi öz savunma güçleri YBŞ-YJŞ ve bu direnişin güveniyle gelişen halkın özyönetimleri, meclisleri, Êzîdîlerin eski Êzîdîler olmadığını, olmayacağını göstermektedir. Şengal'de yaşanan acı gerçekliği nasıl tüm Êzîdî toplumumuz ve insanlığı derinden sarsmışsa; Şengal'deki direniş ve özyönetim ile gelişen örgütlülük, özellikle tüm Êzîdî toplumumuz başta

olmak üzere tüm insanlık için umut olduğu gibi, örnek ve ilham kaynağı olmuştur. "Bir musibet bin nasihatten iyidir." Sözü tam da 73. fermanla Êzîdî toplumumuzun yaşadığı gerçekliği ifade etmektedir.

Fermanla birlikte ilk öz örgütlemelerin savunma ve direniş güçleri etrafında olması zorunlu ve hayati bir ihtiyaçtı. YBŞ-YJŞ öncülüğünde gelişen direnişin güveni ve iradeleşmesiyle ancak halk kendi özyönetim arayışı içine girmiştir. Bu anlamda fermanın sadece 5 ay sonra 14 Ocak 2015'te etrafı henüz DAİŞ çeteleri tarafından çevrili olan Şengal dağında halkın toplanarak konferansa gitmesi iradeleşme ve özyönetime ulaşma anlamında önemli bir adımdı. Öte yandan, bu konferansta ulaşılan kararlaşma düzeyi de daha sonraki süreci belirleme açısından önemliydi.

Konferansta; direniş geliştirme, topraklarını özgürleştirme kararlılığı kadar; Şengal'i tekrar yaşam alanı haline dönüştürerek göç etmek zorunda kalanların yerlerine yurtlarına dönmelerini sağlama; kendi öz savunma, özyönetim sistemlerini geliştirmenin kararlılığını ve iradesini dünyaya duyurdular. Şengal'i yeniden yaşam ve umut kaynağı haline getirmenin iradesini gösterdiler.

Şengal'de tekrar umudun yeşermesinden, hesaplarının boşa çıkmasından ciddi anlamda rahatsız olanlar da vardı. Bu konferanstan ve konferansın açığa çıkardığı iradeden ve meclisinden korkular ve Êzîdî halkımıza karşı düşmanlık beslediler. Bunu da göstermekten çekinmediler. Êzîdî toplumu bu düşmanca yaklaşımlar karşısında şaşırmadı. Çünkü, fermanla bu yaklaşıma yakından tanık olmuşlardı.

Meclis, inşa rolünü oynamıştır

Konferansın Şengal İnşaa Meclisi olarak açığa çıkardığı irade bu halkın, Şengal'in en meşru temsili ve iradesiydi. Onun için de bu fermanla rolü ve payı olanlar halkın meclis oluşumuna gitmesinden korkular ve saldırdılar. Şengal'de Êzîdîliği bitiremeyen egemen zihniyet, Êzîdî toplumu üzerinde yeniden iktidar hesaplarına girerken bu meclisi ve YBŞ'yi kendisine en büyük engel gördü.

Üç yılı aşkındır kendi öz sistemini kurma çabası içinde olan halk meclisi ve özyönetimi bu süre zarfında halkın ihtiyaç duyduğu birçok kurum ve örgütlenmeye gitti. Tüm zorluklara rağmen Şengal'deki meclis ve yönetimi dağda kalan insanları için yaşam alanı ve imkanlarını yarattı. Çocukları için okul açmaktan tutalım, belediye, alan meclisleri, aşayış vb çok sayıda kuruma gitti. Eğitim sistemini oluşturdu. Tüm engellemelere rağmen Şengal halkı özyönetimi, özerk sistemini oluşturarak Şengali yaşanılır bir hale getirdi. Şengal İnşaa Meclisi sadece Şengal'de kalan Êzîdîler için değil, göç eden Êzîdîler için de bir umut oldu ve dönüşler açısından önemli bir rol oynadı. Binlerce aile Şengal'de geliştirilen bu zemin üzerinden tekrar topraklarına döndü.

Şengal dağında halkın iradesi olarak oluşturulan meclis, Şengal'de inşa rolünü oynamıştır. Ağırlıklı olarak halkın yaşamsal ihtiyaçlarını örgütleme bu temelde halkın kurumlarını inşa etme ve savunma güçleriyle halkını savuma misyonunu yerine getirmiştir. Bundan sonra tüm bu görev ve sorumlulukların yanında meclisin daha farklı artan rol ve misyonunu görmesi ve bu temelde kendisini örgütlemesi ve yapılandırması şarttı.

Bu temelde Mayıs 2017'de 2. Kongresi'yle Şengal Özerk Meclisi ve Şengal Özerk Yönetimi olarak iki önemli oluşuma gidildi. Zaten Şengal İnşaa Meclisi'nin, kendisini Şengal Özerk

Gerillanın Başûr'un ve Irak'ın içine dönük gerilla mücadelesini geliştirme gibi bir stratejisi yoktur. Gerillanın Şengal'de DAİŞ'ten sonra da bir süre kalması, Êzîdî toplumunun ihtiyaçları ve talepleri gözetilerek gerçekleşmiştir. YBŞ'nin, Irak hükümeti tarafından fiilen tanınması ve resmileşmesine dönük ise; Hareketimizin alanda oluşu ve Hareketimize dayandırılarak gelişen çekincelerin ortadan kaldırılması açısından gerilla olarak alandan çıkmamız YBŞ'nin elini ve pozisyonunu güçlendireceği düşünülmüştür. Yine bizim varlığımız gerekçe gösterilerek faşist TC devletinin Şengal'e saldırma girişimlerinin önünün alınmasının hesaplanması üzerinden çekilme uygun görülmüştür.

Meclisi ve özerk yönetimine dönüştürmesinin zamanı gelmişti. Artık, Şengal'de halkın demokratik özyönetimiyle özerkliğin zamanıydı.

Şengal, fermanın önce Irak'taki tartışmalı bölgeler kapsamında resmi olarak Irak'a bağlı olsa da fiilen KDP yönetimde ve savunmaktaydı. Şengal fermanında KDP'nin, dolayısıyla bölge hükümetinin sorumluluğunun ağır olması bu yüzdendir. Bu, Irak'ın sorumluluğunun olmadığı anlamına gelmektedir. Fermanla sorumluluğu ve payı olan bu gücün, Şengal hesabının tutmaması yani Şengal'in boşalmayarak gerillalar tarafından başlatılan direniş cephesine halkın katılmasıyla boşa çıkmıştı. KDP yerle bir olan prestijini temizlemek için Şengal'e girme ve direnişe ortak olma yaklaşımı içine girdi. Bu geliş, ciddi bir özeleştirme anlamında kendini affetirme, halkın gelişen direnişini ve iradesini tanıma temelinde olsaydı yine bir anlamı olabilirdi. Ancak Şengal'de hiç bir şey değişmemiş gibi yaklaşarak kendi iktidarını ve egemenliğini kaldığı yerden sürdürme, sağlama, gelişen direniş ve halk iradesini görmezden gelme, saldırma, yok etme yaklaşımı içine girmiştir.

KDP, Şengal'i ikinci kez bırakıp kaçmıştır

KDP, Irak merkezi hükümetinin zayıf pozisyonundan yararlanarak iktidarını tekrardan Şengal'de sağlamlaştırmak istemiştir. Yeniden Êzîdîleri zapt u rapt altına almak ve egemenliğini sürdürmek istemiştir. Bunun önündeki tek engelin PKK olduğunu bildiğinden Êzîdî halkımız için yaşamı her açıdan zorlaştırmıştır. Özellikle Êzîdî halkımıza "Şengal'i niye terk etmediniz" dercesine Başûr kamplarında kalan Êzîdîler eziyet etmiş, adeta rehin alınıp, Şengal'e dönüşlerine engellemiştir. Diğer taraftan Şengal dağında kalan, yoksulluk ve imkansızlık içindeki halkı peşmerge maaşlarıyla kendisine bağlı kılmaya çalışmıştır. Fakat KDP, fermanın sonra iradeleşen halkın eskisi gibi kendisine ait olmayacağını görmüştür. Onun için de Xanesor saldırısıyla Êzîdî çocuklarına, savunma gücü olan YBŞ'ye fiilen saldırı yapmıştır. Bununla da yetinmemiş, Erdoğan ile anlaşış fermanın geçiş bu halkı yeniden göçe zorlamak için Şengal'i uçaklarla vurdurmuştur. KDP'nin tüm bu hesapları ve yönelimleri irade ve güç haline gelen, örgütlenen halkın tutumuyla boşa çıkmıştır.

Alana Irak'a bağlı Haşdi Şabi güçlerinin gelişiyse KDP, 3 Ağustos 2014'te DAİŞ'e karşı nasıl hiç bir direnç göstermeden gitmişse bir kere daha aynı şekilde Şengal'i bırakıp gitmiştir. Haşdi Şabi güçlerinin alana gelişi halkta belli bir kaygı yaratsa da, halkın kendi öz savunma gücü YBŞ ve aşayış gücüne güveni vardır. Êzîdî halkımız yarattığı örgütlenmeyle kendi pozisyonunu kurmaktadır.

Bu son gelişmelerde göstermiştir ki, Şengal KDP'nin umurunda değildir. KDP'nin Şengal'i korumak gibi bir derdi de yoktur. KDP, iktidar alanı daralınca çok rahat terk edip gitmiştir. Fermanın sonra pişkin pişkin Şengal'in sahibi olduğunu iddia eden KDP, Şengal'i ikinci kez bırakmıştır. YBŞ ve özyönetim kurum ve meclisleri ise yerinde, Şengal'de olup mücadele ve çalışmalarını sürdürmüşlerdir. Şengal'de geçici olan, kendisine ömür biçilen halkın çocuklarından oluşan YBŞ ve örgütlü kurum ve meclislerinin olmadığı bir kez daha anlaşılmalı, Şengal'de geçici olan, gerçekliği açığa çıkan KDP olduğu görülmüştür.

Merkezi hükümet, Ekim 2017'de Haşdi Şabi'nin Şengal'e gelişine kadar bölgeye giriş yapamamıştır. Mûsil ve

Telafer'in DAİŞ'ten temizlenmesinden sonra Şengal'e geliş koşulları ve zemini oluşmuştur. Bu sürece kadar DAİŞ'e karşı savaşta direnmiş, bedel vermiş ve Şengal'de etkinliği ve gücü olan Êzîdî savunma gücü olan YBŞ'yi tanıma gibi bir lüksü olamazdı. Irak YBŞ'yi tanıdı. Bunu zaman zaman yüksek sesle ifade etti. Özellikle KDP ve Türk devletiyle ilişkilerinde, özellikle KDP ile anlaşmalarında KDP'den taviz almak için YBŞ'yi kullanmak istedi. Bu ilişki ve anlaşmalar temelinde YBŞ'ye zaman zaman mesafeli, zaman zaman oyalayan bir yaklaşım içine girdi. YBŞ'yi resmen kabul etmemek için gerekçe ve oyalamalar içine girse de fiilen kabul etmek zorunda kaldı. Ancak bunu da YBŞ'yi YBŞ olmaktan çıkartma, etkisizleştirme, örgütlü bir güç olmaktan ziyade içini boşaltarak, iradesiz bir güç haline getirmeye çalışmaktadır. Merkezi hükümetin YBŞ'ye yaklaşımı budur.

Irak, KDP'nin Êzîdîlerin fermanından sonra gelişen örgütlü iradelerini ve öz-savunma güçlerini inkar ederek, yok sayarak bastırma, yok etme girişimlerinin sonuç almadığını, boşla çıktığını iyi gördü. Irak'ın Êzîdîlere dönük politikalarında daha ince ve daha esnek bir yöntemi tercih etmesi anlaşılır bir durumdur.

Halkın hizmet ve ihtiyaçları yönetimler tarafından karşılanmaktadır

Irak merkezi ordusu Şengal'e geldiğinde YBŞ'ye karşı herhangi bir tutum içerisine girmede ve fiilen YBŞ'nin alanındaki gücü ve varlığını tanımaktadır. Ancak bunu resmen kabul edene kadar etkisizleştirme, başkalaştırma girişimleri de olacaktır. Zaten bunu daha ilk adımda Haşdi Şabi ile denemek istedi, başarısız oldu. O güne kadar Êzîdîlerin kalan bazı köylerinin özgürleştirme hareketinde YBŞ'nin dahil edileceği belirtilmişti. Ancak Haşdi Şabi güçleri YBŞ'ye karşı Haşdi Şabi içerisinde Êzîdîleri örgütlemeye çalıştı. Bununla YBŞ'yi zayıflatmayı umuyordu. Fakat belediye gibi sonuç alamadı ve bu hamleleri boşa çıktı. Tersine YBŞ örgütlülüğü ve gücü büyüyerek kendisini kordu.

Fermanından sonra da iktidar güçlerinin Şengal'de hesap ve oyunları eksik olmamıştır. Bölgeye üç yıl boyunca KDP, Haşdi Şabi, Irak güçleri çeşitli oyunlarla hakim olmaya çalışmış, iktidarlarını Şengal üzerinden pekiştirmek istemişlerdir. Her türlü politik oyunu oynayan bu güçler Şengal halkı için hiçbir şey yapmamışlardır. Şengal halkının en temel ihtiyacı olan sağlık, eğitim, barınma sorunlarını görmezden gelmişlerdir. Halkın en temel hizmet ve ihtiyaçları halkın özyönetimleri tarafından karşılanmaktadır.

Bugün Şengal'deki Êzîdî halkımızın örgütlü iradesinin önünde yeni bir süreç başlamıştır. Irak devleti henüz tüm kurum ve kuruluşlarıyla, idari yapısıyla Şengal'e girememiş olsa da, askeri olarak otoritesini tesis etme çabasıdadır. Mevcut durumda Irak merkezi ordusu şu an Şengal'dedir. Êzîdî toplumuz böyle bir süreçte kazanımları ve üç yıldır geliştirmeye çalıştığı kendi öz sistemini ve örgütlülüğünü her zamandan daha fazla sahiplenme, geliştirme ve koruma gücüne sahiptir. Verdiği büyük mücadele ve ödediği büyük bedellerle elde ettiği büyük bir kazanım vardır. Elbette ki mücadele tek boyutlu değildir. Askeri, politik, ekonomik, toplumsal açıdan her boyutuyla Êzîdî halkımızın mücadelesini büyütmesi, direnişini yükseltmesi gerekmektedir. Ancak bu şekilde elde ettiği kazanımları garantileyip, güvenceye alabilir.

Bugün Şengal'in Irak politikasında etkili olan bir başka güç de İran'dır. Irak, Başûrê Kurdistan'ın tartışmalı po-

zisyonda olan alanlarına İran'a bağlı Haşdi Şabi milisleriyle girmektedir. Haşdi Şabi, İran ve Irak'ın elini DAİŞ'e karşı mücadelede güçlendirse de, Irak'ı mahkum almıştır. Irak'ın Şengal'e de ilk askeri müdahalesi Haşdi Şabi ile gerçekleşmiştir. Irak merkezi ordusu olarak daha sonra Şengal'e geliş yaşansa da; Irak ordusu içinde Haşdi Şabi güçlü bir oluşum olarak yapılanmaktadır. Haşdi Şabi, Irak ordusu içerisinde askeri pozisyonunun yanı sıra, siyasi olarak da kendisini güçlü bir şekilde eğitmiş ve örgütlemiştir. İran, Haşdi Şabi üzerinden politikalarını Şengal'de gerçekleştirme zeminine sahiptir. Yine Êzîdîlerin her ne kadar Şiilere dönük kaygı ve güvensizlikleri olsa da, bölgedeki katı Sunni geleneğe karşı Şiileri tercih etmeleri de İran devleti açısından önemlidir.

Gerillanın çekilmesi

Şengal öz-savunma gücü, öz örgütlülüğü başta Irak olmak üzere hiç bir devlet için tehlike değildir. Üç yıldır fiilen yürüttükleri meclis vb öz örgütlenme sistemi ve kendi savunma güçlerinin varlığına Irak anayasasında da yer verilmektedir. Êzîdîlerin anayasal hakları olup, uygulanmayan bir gerçeklik söz-konusuydu. Özellikle fermanından sonra hiç bir güç, Êzîdîlerin haklarını askıya alma, Êzîdîler karşısında duyursuz kalma gücünü ve yetkisini kendisinde göremez. Bu devlet gücü de olsa...

Êzîdî toplumunun direnişi ve örgütlenmesiyle elde ettiği kazanımlarının güvenceye alınması ve tanınması Irak ve Êzîdî toplumumuzun yeniden buluşmasını sağlayacaktır. Bu Irak devletine kaybettirmeyecek kazandıracaktır.

PKK gerillalarının böyle bir süreçte Şengal'den çekilme kararı en fazla da böyle bir sürecin gelişmesine hizmet etme temelindedir.

Gerillanın Şengal'den çekilmesinin bazı çevrelerce her zaman iddia edildiği gibi Başûr gücü olmayışı, gerillanın ve PKK'nin bir Bakur gücü olmaları değildir. Gerilla Kürdistan'ın dört bir yanında halkın savunma gücüdür, tüm Kürdistan'da katılmaları ve şehitleri olan bir harekettir. PKK, tüm Kürdistan'a dönük önemli bir stratejiye ve siyasi perspektife sahiptir. Bu anlamda, tüm Kürdistan'da ciddi bir örgütlü yapısı ve mücadele gücüne sahiptir.

Gerillanın fermanla birlikte Şengal'e girişi tamamen ulusal, vicdani ve ahlaki bir sorumlulukla gerçekleşmiştir. Gerillanın Başûr'un ve Irak'ın içine dönük gerilla mücadelesini geliştirme gibi bir stratejisi yoktur. Gerillanın Şengal'de DAİŞ'ten sonra da bir süre kalması, Êzîdî toplumunun ihtiyaçları ve talepleri göz önüne alınarak gerçekleşmiştir. Özellikle KDP'nin, Êzîdîlerin örgütlü iradeleri ve YBŞ'ye dönük niyet ve yönelimleri alanda belli bir süre kalmayı zorunlu kılmıştır. YBŞ'nin Irak hükümeti tarafından fiilen tanınması ve resmileşmesine dönük ise; Hareketimizin alanda oluşu ve Hareketimize dayandırılarak gelişen çözümlerin ortadan kaldırılması açısından gerilla olarak alandan çıkmamız YBŞ'nin elini ve pozisyonunu güçlendireceği düşünülmüştür. Yine bizim varlığımız gerekçe gösterilerek faşist TC devletinin Şengal'i ve Êzîdî toplumumuza dönük saldırma girişimlerinin önünün alınmasının hesaplanması üzerinden çekilme uygun görülmüştür. Tüm bu etkenler olmakla birlikte esas nedenin; YBŞ-YJŞ, Êzîdxan Asayiş Güçleri'nin kendi kendisine yetecek bir pozisyona ulaşmalarıdır. Böyle olmazsa, alan için halen gerillaya ihtiyaç duyduğuna inanılırsa; hiç bir gücün gerillayı Şengal'den çıkartamayacağını en fazla da çıkarmayı isteyen güçler bilmektedir.

HPG, Şengal'den çıktığında arkasında PKK millitlerini aratmayan onlarca fedai Êzîdî genci, halkını koruma yetkinliğine ve gücüne ulaşmış, bunun sözü ve kararlılığını göstermiş binlerce YBŞ-YJŞ gücü bırakmıştır. Yine Önder Apo'nun felsefesini esas alarak kadından erkeğine, çocuğundan yaşlısına kadar kendisini örgütlemiş bir halk gerçeği bırakmıştır. Bu anlamda PKK'nin Şengal'den çıktığını, kalmadığını iddia etmek gerçekçi değildir. Artık hiç bir gücün PKK'yi Şengal'den çıkarmasının mümkün olmadığı da bir gerçektir.

Gerilla görev ve sorumluluğunu gerçekleştirmiş olmanın gururu ve rahatlığıyla Şengal'den ayrılma da; hem gerilla açısından özellikle de analar ve gençler açısından bir bütünen halk için bu ayrılış kolay olmamıştır. Çok ağır duygusal bir atmosfer yaratmıştır. Halk

Êzîdî toplumumuzun Şengal'de, "Rêber Apo'nun 12 Havarisi" olarak isimlendirdikleri bu arkadaşlar, büyük bir katliamın önünü alarak onbinlerce insanı DAİŞ barbarlarının elinden kurtarıp güvenli alanlara geçirdiler. 12 gerilla bunları yapabildiyse, on binin üzerinde olan peşmerge acaba bir kaç saat direnemez miydi? Bırakalım direnmeyi bir mermi patlatmadan geri çekilmenin anlamı neydi?

artık gerilla gibi yetkinleşmiş çocuklarına ve gücüne güvenmektedir. İhtiyaç duyduğunda gerillanın her zaman yanlarında olacağını bilecek kadar gerillayı tanımış ve güvenmişlerdir.

Gerillayı uğurlamada yaşanan zorlanmanın sebebi de üç yıl boyunca büyük zorluklar içinde birlikte atlatılan badirelerdir. Şengal'in kuşatmada olduğu süreçte, gerilla erkeklerini halkla paylaşmış, anaları, çocukları sırtında taşımışlardır. Yine Êzîdî gençlerine bir şey olmasın diye defalarca kendilerini mevzilerde çocuklarının önüne siper etmiş bu gerillaların fedakarlığına ve yiğitliğine defalarca tanıklık etmişlerdir. İşte tüm bu yaşanmışlıkların ardından, bu güzel insanların gidişineydi göz yaşları... Tüm bu acı ve gözyaşlarına rağmen gerilla böyle bir karar verdiyse bunu da yine kendilerinin iyiliği için yaptığını ifade etmekten de kendilerini alıkoymuyorlardı.

PKK, Şengal'de toplumsal yapıda ve kadında ciddi bir gelişme ortaya çıkardı

Şengal'de, gerillanın üç yıllık varlığının Êzîdî toplumunu savunmak ve örgütlemek olarak dar ve teknik ele almanın çok yetersiz kalacağını ifade etmek gerekir. PKK'nin, Şengal'deki varlığının sonuçları gözle görülebilen, ciddi bir sosyal gelişim, kadın gelişimini yarattığı bir gerçektir.

Şengal'de geliştirilen özyönetim çalışmaları kapsamında meclis deneyimi ve halkın örgütlenme ve kurumsallaşma çalışmaları salt idari değil en önemlisi de zihinsel ve anlayış düzeyinde de demokratik ve özgürlükçü bir kültür geliştirmesidir. Geliştirilen bu sistem içinde bunun en önemli yansımaları kadınların örgütlenme ve iradeleşmelerinde görmek mümkündür.

DAİŞ vahşetinin en fazla mağduru olan kadınlardı. Binlerce Êzîdî kadını bu vahşi ve karanlık faşizmin her türlü uygulamasına maruz kaldı. Êzîdî toplumu kadınla vurulmak, kadınla yok edilmek istendi. Tüm toplumlarda olduğu gibi Êzîdî toplumunda da kadınlar kültür taşıyıcı ve yapıcılardır. Kadınla vurulmak istenen bir toplumdur. Bugün o kadınlar öz-savunma başta olmak üzere yaşamın her alanında örgütlenerek iradeleşiyor.

Bu süreçte örgütlenerek özgürleşen kadının, özgürleşerek kazanan toplum olduğunu en fazla da Êzîdî toplumumuzun gerçekliğinde görüyoruz ve yaşıyoruz.

Êzîdî kadını özellikle fermanından sonra örgütlenmesinin çok yakıcı ve hayati sebepleri vardı. Bu anlamda artık hiç bir 'otoritenin' baba, koca, kardeş, devlet ya da gelenekler adına kadının önünde durma, engel olma gibi bir gücü ve hükmü kalmamalıydı. Kadın kendi üzerindeki bu otoritelerin gerçek yüzünü ve sahteliğini sorgulamaya başlayarak gücünü keşfetmeye başladı. Gücünü, potansiyelini gören kadın, kendisine güvenmeyi, kendisine ait olmayı öğrendi. Şengal'de Êzîdî kadının bu kadar hızlı gelişiminde yaşadıklarının tabii ki büyük etkisi vardı. Ancak yaşanmışlıkların kendi başına özgürlük için yetmediğini kadınlar olarak deneyim ve tarihimizden biliyoruz. Özgürlük Hareketi'nin Apocu kadın millitlerini böyle bir süreçte tanımaları Êzîdî kadınları için büyük bir şanstı. Kadın millitlerin birikim, mücadele deneyim ve tecrübeleri, Êzîdî kadınları için önemliydi. Êzîdî kadınları yaşanmışlıklarını, acılarını nasıl örgütlenmeye, iradeleşmeye ve direnişe çevireceklerini öğrendiler. Artık Êzîdî kadınları yalnız olmadıklarını biliyorlardı. Bir yandan yanbaşılarında gelişen YPJ öncülüğündeki tüm kadınlara ilham olan kadın direnişçiliğiyle Rojava Devrimi'nde kadının nasıl güçlendiğinin iradeleştiğini görüyor, diğer yandan Şengal'deki kadın millitlerin yol göstericiliğinde kendileri de güçleniyor ve özgürlüğe doğru yol

alıyorlardı. Böyle bir bilinçlenme ve iradeleşme sonucunda Êzîdî kadınları kendi savunma birlikleri YJŞ'yi oluşturdular. Kendini savunmayı en acil ihtiyaç olarak görüyorlardı.

Kadınlar TAJÊ olarak kendilerini harekete dönüştürdü

Onun için Şengal'de daha fazla savunma amaçlı geliştirilen örgütlenmelere kadınlar tarafından ilgi gelişmekteydi. Bu ilgi ve talep sadece YJŞ örgütlenmesiyle sınırlı değildi. Kamplarda evinden çıkamayan çocuklu bir anadan 70 yaşındaki bir anaya kadar silah öğrenerek kendisi ve çocuklarını savunması gerektiğinin bilincindeydi.

Şengal'de YJŞ'nin yanı sıra, kadınlar savunma eğitimi üzerinden kamplarında yerlerinde örgütlenmeye gitti. Bu eğitimleri okuma-yazma, ideolojik ve siyasi eğitimler takip etti. Bu eğitimlerde kadının saklı olan, bastırılan potansiyelinin açığa çıkması, kendisine ve dayanışmasının gelişmesi hedeflendi. Bu hususlar Şengal'de kadının örgütlenmesi açısından önemliydi. Ve önemli bir bilinçlenmeyle birlikte kadında bir iradi duruş gelişmekteydi. Artık kadın Şengal'de ister savunma, ister eğitim olsun ihtiyaç duyduğu tüm alanlarda örgütleniyordu. Kendisini eğiterek ve örgütleyerek yaşamın tüm alanlarına katılmasının önemini anladı. Kadın özgün olarak da meclisleşmenin gerekliliğini anladı meclisini oluşturdu. Zamanla Şengal'deki tüm kurum ve çalışmalarda kadının önemli bir temsil yetisini açığa çıkardı. Bu, kendisiyle birlikte aile ve toplumda sosyal bir devrim düzeyinde değişim ve gelişme yarattı. Kadın yaşamın tüm alanlarına katılırken, örgütlü kadın kimliğiyle katılmanın önemini anlayarak Tevgera Azadiya Jinên Êzîdî (TAJÊ) olarak kendisini harekete dönüştürdü. Bugün kadının özgün örgütlülüğü kadar tüm kurum ve meclislerde kadınların önemli bir temsil düzeyini görmek mümkündür. Geline bu düzey yönetim mekanizmalarında da eşit temsili sağlayacak eş başkanlık sistemini geliştirmeyi gerekli kıldı. Şengal Özerk Meclisi ve Şengal Özerk Yönetimi gibi iki temel organ başta olmak üzere alan meclislerine kadar eşbaşkanlık sisteminin esas alınarak geliştirilmesi kendiliğinden ya da bir yerlerde gerçekleşen sistemin Şengal'e uyarlanması değildir. Bugün Şengal'de kadının bu düzeyde eşit temsile ulaşarak toplumun özyönetiminde ve sisteminde etkili olması Şengal'de kadının katederek geldiği yolun bir sonucu olduğunu görmek gerekiyor.

Êzîdî toplumu ve erkeğinin kadının temsiliyet gücünü özümsemeleri, kızlarını direniş cepelerinde savaşmalarını kabul etmeleri erkekte de önemli bir değişimi ifade ettiğini belirtmek gerekir.

■■■

Rêber Apo'nun Kültürel Soykırım Kıskaçındaki Kürtleri Savunmak kitabından derlenmiştir.

Devrimci Halk Savaşı İttifaklar ve enternasyonalist mücadele

Şüphesiz Türk halk geleneğinden gelen ve kendilerini sol üzerinden tanımlayan birçok yiğit kişi ve grup PKK'nin enternasyonalist kimlik ve özgürlük mücadelesinin içinde ve yanında oldu. Kemal Pir ve Haki Karer başta olmak üzere, çok sayıda Türk kökenli genç erkek ve kadın yoldaşımız, PKK'nin en değerli kadroları olarak, şehadete erişinceye kadar mücadelenin en ön saflarında yer alıp savaştı. PKK saflarında hala benzer birçok yoldaşımız vardır.

Her devrim bir ittifaktır. Devrimlerde saf güçler değil, iki dünya karşı karşıya gelir. Devrimlerin ideolojisinde evrensel toplumun gelişimi özetlenmiştir. Karşı devrim ideolojisinde de aynı kural geçerlidir; karşı güçlerin evrensel deneyiminin özetiyle hareket ederler. Politik gerçeklikte ittifaklar daha somuttur. Politikanın güncelliği ittifakları daha çok görünür kılar. PKK'nin ideolojisini mümkün kılan reel sosyalizm deneyimidir. Reel sosyalizm ise; enternasyonal karakterini açıkça ortaya koymuş bir gerçekliktir. Enternasyonalizmin kelime anlamı da uluslararası dayanışma ve ittifakı içerir. PKK politik olarak reel sosyalizm koşullarında varlık bulmaya çalışmıştır. Ulusal ve uluslararası koşullarda tercihinin reel sosyalist kamptan yana olması, çıkışından itibaren önceden tayin edilmiş gibidir. Sorun teorik ittifak anlayışından kaynaklanmıyor, ittifakın pratikte nasıl şekilleneceği ile ilgilidir. Kürt sorununu Türkiye sosyalizmi koşullarında çözme çabaları doğru bir tercihtir. PKK'nin çıkışında, Türkiye Sosyalist Hareketi'nin rolü yadsınmaz. Türkiye Sosyalist Hareketi'nin savaşa cesareti olmasaydı, PKK'nin tek başına devrimci savaşa cesaret edebileceğini iddia etmek ancak var-

sayım değeri taşıyor. Demek ki, kaderleri aynı devlet çatısı altında örülmüş halkların devrimci öncülerinin öncelikle kendi aralarında ittifak içinde hareket etmeleri, toplumsal doğaları gereğidir.

Teorik olarak Türk, Kürt ve diğer kültürel gruplar ve sınıfların dayanışması tartışılmaz. Tartışma konusu olan, pratikleşme düzeyinde yaşanan kopukluktur. Bunda da çıkarları zedelenen ve devrimci harekete sızmış olan tasfiyeci ve hain güçlerin çabaları rol oynamıştır. Türkiye Devrimci Hareketi içinde bir parça olarak gelişen PKK Hareketi'ne tahammül edememek ve kendini ondan soyutlamak, kesinlikle hakim ulus ideolojisinin devrimci saflara sızmış bilinçli veya kendiliğinden ajanları olmakla mümkündür. Farklı milliyetler ve sınıflardan gelmek, ittifakların önünde engel değildir. Bilakis ittifaklar bu farklılıkların sonucu olarak daha da önem kazanırlar. Devrimci amaçlarda, asgari birlik ittifakları gerektirir. İttifak aynı örgüt içinde olduğu gibi, farklı örgütler arasında da gerçekleştirilebilir. Türkiye demokratik ve sosyalist hareketlerinde tutarlı ve kalıcı ittifakların gerçekleştirilmesi, anti-demokratik ve anti-sosyalist güçlerin çabalarıyla yakından bağlantılıdır. Sosyal şoven ideoloji politik güç haline gelmemekle

kendini belli eder. Kürt sorununda ve bu sorunun çözümünde uygulanan tecrit ve ötekileştirme karşı devrimin etkileri ve böl-yönet politikalarıyla ilgilidir. PKK'nin çıkışında yaşanan tüm bu gerçekler turnusol kağıdı işlevi gördü; devrimci mücadeleye sızmış tüm unsurların gerçek kimliğini açığa çıkardı. Sosyal şoven grupların 12 Eylül darbesi sonrasında faaliyetlerini neredeyse askıya almaları sadece faşizmin baskı ve sindirme politikasıyla izah edilemez. Bu güçlerin tutarlılıkları ve gelişme sağlamaları ancak Kürt kimlik ve özgürlük savaşında taraf olmaları, dolayısıyla PKK ile ittifaklara cesaret etmeleriyle mümkündür.

1980 sonrasında Ortadoğu'da PKK'nin yeniden örgütlenme ve devrimci savaşa yönelme fırsatını bir kez daha tüm demokratik ve sosyalist güçlerle paylaşmak istedik. Bu amaçla çok sayıda görüşme ve toplantı yaptık. Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi platformunu kurduk. Fakat sıra pratik adımlar atmaya gelince, bu güçlerden çoğu içimizdeki tasfiyecilerin daha sonra yapacaklarını daha önceden gerçekleştirip Avrupa'nın yolunu tuttular. Orada kendi hareketlerinin devrimci özünü tasfiye etmekle uğraştılar. Özellikle Dev-Yol'dan hakim unsurlar kendi örgütleriyle birlikte PKK'nin devrimci

özünü tasfiye etmek için büyük çaba harcadılar. Halbuki Dev-Yol'un ilişkileri ve olanakları, sempozyan, kadro ve kitle desteği her bakımdan PKK'ninkinden daha gelişkindi. Devrimci halk savaşı stratejisi kabul edilip, bu ilişkiler ve olanaklar harekete geçirilse ve ortak taktik adımlarla hareket edilseydi, Türkiye'nin demokratik ve sosyalist dönüşümü çok daha ileri boyutlar kazanır ve farklı aşamalarda olurdu.

Dev Yol'un İttifak politikalarındaki tutarsızlık, onları da tasfiyeye uğrattı

Özellikle Dev-Yol'un Avrupa yapılanması olan Devrimci İşçi'nin başında bulunan Taner Akçam şahsında kendisini dayatan tasfiyecilik, Türkiye demokratik ve sosyalist hareketinin tasfiye edilmesinde büyük rol oynadı. Bu tasfiyeci eğilim birçok gücü kendisiyle birlikte Avrupa'ya sürükleyerek, PKK'nin Devrimci Halk Savaşı stratejisini tecrit etmeye çalıştı. Avrupa'daki PKK yetkili unsurlarını kendisine alet ederek büyük tahribat yaşattı. Zaten Dev-Yol ondan sonra bir daha kendine gelemedi. Eğer bu grup Ortadoğu'da üslenip sınırlı da olsa bir direniş sergileseydi, MHP'nin faşist gücünün çok üstünde bir devrimci sınıf gücüyle CHP'nin

sosyal demokrat maskesini yırtarak, düzene karşı temel muhalefet partisine dönüştürüldü. Dünya genelinde bu yönlü çok sayıda örnek yaşanmıştır. Ayrıca bu grup PKK ile ittifak etmiş olsaydı hem Kürt ulusal sorununun çözümünde hem de genel demokratik açılımlarda öncü güç olabilirdi. Böylece AKP'nin sahte açılımlarına ortam sunulmuş olurdu. Tasfiyeci eğilim bu tarihsel fırsatı bilinçli olarak harcadı. Tutarlı devrimci sosyalist öğelerin bu tarihçeyi çok iyi incelemeleri gerekir. Bu tasfiyeci eğilimin hareketin çok değerli öğelerini harcadığını iyi biliyoruz. Bu eğilimin şahsına yönelik kara propagandayı halen sürdürmesi de ayrıca üzerinde durmayı gerektirir.

Dev-Sol önderliği de tutarlı davranmadı. Ortadoğu'da üslenmeye ve devrimci direnişi Kürdistan üzerinden tüm Türkiye'ye yaymaya yanaşmadı. Bazı dostça yaklaşımları geliştirmek istemedi, ortak hareket etmeye yanaşmadı. Eğer Dev-Sol kadrolarından bazıları, özellikle bizimle ilişkiye geçen Bedri Yağan ve grubu İstanbul'a çekilip imha edilmeseydi, güçlerimizle kardeşçe ortaklaşa hareket etselerdi, Dev-Yol'un devrimcilik konusunda bıraktığı boşluğu doldurabilir ve Türkiye devrimci muhalefetinin en güçlü hareketi olabilirdi. İttifak politikalarındaki tutarsızlık onları da tasfiyeye uğrattı.

Şüphesiz Türk halk geleneğinden gelen ve kendilerini sol üzerinden tanımlayan birçok yiğit kişi ve grup PKK'nin enternasyonalist kimlik ve özgürlük mücadelesinin içinde ve yanında oldu. PKK ile ittifak ve birlik halinde bulundu. Kemal Pir ve Haki Karer başta olmak üzere, çok sayıda Türk kökenli genç erkek ve kadın yoldaşımız, PKK'nin en değerli kadroları olarak, şahadete erişinceye kadar mücadelenin en ön saflarında yer alıp savaştı. PKK saflarında hala benzer birçok yoldaşımız vardır. Ayrıca başlangıçtan günümüze kadar çok sayıda kişi ve grup dostluk ve ittifakın gereklerini yerine getirdi. Fakat sol güçlerin büyük çoğunluğu Beyaz Türk faşizminin ideolojik ve askeri hegemonyası altında ya susturuldu, ya da bilinçli bir şekilde veya kendiliğinden bu hegemonyanın destekçisi haline geldi. Hegemonyayı bu destekleme tavrı, özünde modern Türk toplum unsurlarının geleneksellik arz eden ve 1071'de Malazgirt'te, Bizans İmparatorluğu'na karşı verilen ortak Türk-Kürt savaşı ve zaferinden beri geçerli olan veya olması gereken stratejik ilişkiyi unuttuğu ve bu ilişkiyi kavramak istememeleri anlamına gelmektedir. Yine bu tavrı Anadolu ve Mezopotamya arasındaki ilişkilerde ortak iktidar ve ortak toplumsal yaşamın tarihsel kilometre taşlarının döşeli olduğunu inkar etmelerinden kaynaklanmaktadır. Beyaz Türk modernite unsurlarının, tarihi 1925 Kürt soykırımıyla başlatmaları, sahte ve inkarcı bir tarih ve toplum bilinci inşa etmelerinden ileri gelmektedir. Aynı biçimde eski ve yeni dönem Türk-İslam sentezcilerinin Kürtlüğü dışlamaları ve asimile edilmesini desteklemeleri, aynı soykırımcı anlayıştan etkilenen sahte İslamcı ümmet ve kardeşlik paranoyasından kaynaklanmaktadır. Doğru bir tarih ve toplum bilinci genelde Anadolu ve Mezopotamya kültürleri, özelde de Türk ve Kürt toplumsal kültürleri arasında derin bir ortaklığın, eşit ve özgür ilişkilerin mevcut olduğunu, bu ilişkilerin yaşamsal ve stratejik anlam ifade ettiğini ortaya koyabilecektir.

Türklük maskesi altında inşa edilen katı sınıf diktatörlüğüdür

Modern Türklük ideolojisi bütün sağ, sol ve merkez unsurlarıyla birlikte benzer tarih ve toplum bilinç biçimlerini paylaşmaktadır. Bunlar homojen bir Türklüğü, tarih ve toplum bilincini kutsal ve deşif-

mez görüş olarak paylaşırlar. Geleneksel ümmet anlayışını kısmen laik milliyetçiliğe, kısmen de Türk-İslam sentezciliğine dönüştürerek, ikame ederek, sahte ve inkarcı yanı ağır basan bir ideoloji inşa ettiler. Modern Türk ideolojisinde Türklük baştan beri homojen ve cihangir bir ulustur. Hep bağımsız ve hür yaşamıştır. Hiçbir ittifaka dayanmadan, tek başına cihana hükmetme peşinde koşmuş ve uzun süreler hep hükmetmiştir. Toplumsal yapısı bölünme kabul etmez bir bütündür. Ordu-milletir. Askerliği en yüce değer kabul eden toplumdur. Saf ırktan teşekkül etmiştir. Aslında yabancı, özellikle Yahudi Siyonist ideologlarca Jön Türk adı altında inşa edilen bu ideolojinin tarihsel-toplumsal gerçeklik olarak Türk toplumu kültürüyle ilişkisi yoktur veya bu gerçeklik esas alınmamıştır. Mitolojik bir ifade tarzıdır. Türklük maskesi altında inşa edilen katı sınıf diktatörlüğü, daha doğrusu modernist unsur tekelciliğidir. Proto-İsrail olarak tasarlanıp inşa edilmiştir. Dolayısıyla modern koşullar içinde oluşan ve ötekileştirilen diğer kültürler ve sosyal entiteler üzerinde hegemonik rol oynamıştır. Gerek ideolojik gerekse askeri hegemonya altında çarpık, inkarcı ve asimile edilmiş bir oluşum bütünlüğü söz konusudur. Tarih ve toplum bilincinin hakikati yerine bu yapay, inkarcı, asimilasyonist ve imhacı ideolojiden payını alan tüm sağ, sol ve merkez görüşler tekçi, kendini beğenmiş ve ötekileştirici şoven rolü oynamaktan ve aynı rolü paylaşmaktan geri kalmazlar. Daha da vahimi, resmi ideoloji payesine yükseltildiği, anaokulundan akademik seviyeye kadar zorunlu olarak herkese empoze edildiği için etkisi dışında kalmak çok zordur. Memur olma, iş bulma ve kredi almanın, kısacası devlet nezdinde ve hakim sınıf bloğunca yararlı kabul edilmenin temel şartı haline getirilmesi de buna eklendiğinde paylaşmamak çok zordur. Düzene muhalif güçlerin tek başlarına ve tecrit edilmiş olarak kalmalarının, dostluk ve ittifak geliştirememelerinin temelinde inşa edilmiş bu gerçeklik yatar.

Sadece Kürt ve Türk demokratik ve sosyalist güçleri arasında değil, tüm toplumsal halk güçleri arasında anlamlı dostlukların geliştirilmesi ve ittifakların kurulabilmesi için öncelikle gerekli olan, doğru tarihsel ve toplumsal bilinçtir. Tarih boyunca kültürler arasında yaşanan ilişki alışverişini doğru tanımlamadan günümüzde adil, eşit ve özgür ilişkiler ve ittifaklar geliştirilemez; bu ilişkiler ve ittifakların en somut ifadesi olarak demokratik bir anayasa oluşturulamaz. Bunun için Türk modernitesinin Türk tarihini de inkar eden ve kültürel değerleri yok sayan tekçi faşist zihniyeti terk etmesi, toplumun çok kültürlü yapısını ve zengin tarihini kabul etmesi gerekir. En azından çıkarları aynı siyasi sınırlar içinde dostça ve kardeşçe birlikte yaşamaktan yana olan toplumsal güçlerin birbirlerinin tarihsel ve toplumsal gerçekliklerine saygılı olmaları, birbirlerini eşit ve özgürce kabul etmeleri uzun vadeli, kalıcı dostluk ve ittifakların temeli olduğu gibi, güncel güç ve eylem birliklerinin de esasıdır; birlikte demokratik anayasal bir rejim inşa etmelerinin özüdür.

PKK diğer ulusal kurtuluş hareketleri gibi dar milliyetçiliğe kaymadı

PKK reel sosyalist sistem içinde varlık kazanan bir partidir. İdeolojik olduğu kadar politik olarak da bu sistemi esas almıştır. Her ne kadar bünyesine sızmış revizyonist sağ sapmaya karşı baştan itibaren tavrı aldysa da, PKK sosyalist sisteme saygılı yaklaşmasını bildi. Başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelere eleştirel ve dostça yaklaştı.

Diğer ülkelerin sosyalist hareketlerine karşı da ilkeli tavrını korudu. Kürt sorununu kapitalist dünya hegemonyasının bir meselesi olmaktan çıkarıp dünya sosyalist sisteminin bir parçası haline getirmeye çalıştı. İdeolojik olan bu tavrını 1980 sonrasında ülke dışına çıkışla birlikte uluslararası alana yaydı. O dönemde sosyalist sistemin temsilcisi olan Sovyetler Birliği ile ilişki kurdu. Avrupa sosyalist partileriyle de benzer ilişkiler geliştirdi. Fakat dünya genelinde sisteme damgasını vuran revizyonizmden ötürü bu ilişkiler umulan düzeye çıkartılmadı; taktik ve yararlanmacı amaçların ötesine taşırılmadı. Reel sosyalist ulus devletçiliğinin çıkarıcı yaklaşımları aşılamadı. Sosyalist sistem kapitalist ulus devletlerin çıkarıcı ve istismarcı politikalarını esas aldı. Sisteme başından beri hakim olan bu anlayış sosyalist kazanımları tasfiye ettiği gibi, enternasyonalist ilişkilerin al-

Direnış tek başına modern hegemonyayı yıkmaya ve alternatifi geliştirmeye yetmez. Karşı moderniteyi inşa etme ustalığını gerektirir. Kürdistan Devrimi bu konuda gerekli olan inşa görevine öncülük edebilir. Kürdistan'ın konumu her bakımdan buna uygundur. Öncelikle bölgenin üç büyük ulusunun ortasında yer almaktadır. Arap, Türk ve Fars ulusunca kuşatılmıştır. Zaten bu uluslar Kürdistan'ın birer parçasını kendi ulus devletlerinin egemenliğinde bulundurmaktadır.

ternatif gelişimini de engelledi. Bu ilişkiler hegemonik çıkarlara alet edildi.

Yine de PKK'nin bu zemini kullanması, daha doğrusu gerçek enternasyonalist bir parti gibi hareket etmesi büyük önem taşır. Kürt Hareketi'ni demokratik ve sosyalist bir muhtevaya kavuşturması, uzun vadeli halk savaşı stratejisine bağlaması, dünya çapında tanınır hale getirmesi ve başta Türk halkı olmak üzere komşu halklarla eşitlik ve özgürlük temelinde ortak yaşama hazırlaması enternasyonalizme bağlılığının sonucudur. Sosyalist sistemin çözüldüğü süreçte dimdik ayakta kalmayı başarması, bilimsel sosyalizmin özüne bağlılığını gösterir. PKK, diğer ulusal kurtuluş hareketleri gibi dar milliyetçiliğe kaymadı. Başlangıçta yaşanan ideolojik muğlaklığı aşmasını bildi. Bilimsel veya reel sosyalizme damgasını vuran kapitalist modernitenin ulus devletçi ve endüstriyalist unsurlarına karşı başarılı bir mücadele yürüttü. Kendini dönüştürerek kapitalist moderniteye alternatif Demokratik Modernite paradigmasının geliştirilmesinde ve diğer modernite çizgileriyle arasına sınır çekmede önemli bir rol oynadı. 1980 sonrasında Ortadoğu'nda İsrail ve Filistin Kurtuluş Örgütü'nden sonra üçüncü dinamik güç olarak yer aldı.

PKK'nin politik güç olarak Ortadoğu, Avrupa ve diğer alanlardaki ittifakları da önem taşımaktadır. PKK'nin 1980 sonrasında üslenmede Ortadoğu'nun

en sıcak bölgesini tercih etmesi kendisinin devrimci özellikleriyle bağlantılıdır. Devrimci mücadeleden kopmaması açısından bu alanın rolü stratejik bir öneme sahipti. Avrupa'ya biçilen rol hep taktik düzeyde bırakıldı. Bu doğru bir yaklaşımdı ve aynı zamanda çağın önemli bir dinamiği olan ulusal kurtuluş hareketleriyle ittifakının da özünü teşkil ediyordu. Suriye, Lübnan, Filistin ve İsrail bağlamında ulusal kurtuluşçu ilişkiler geliştirmek, dünyanın en sıcak, canlı ve kapsamlı politik gerçekliğiyle ilişkilenecek demektir. Yirmi yıla yakın bir süre içinde bizzat bu ilişki bağlamında sağlanan gelişmeler sadece Kürt kimlik ve Özgürlük Hareketi'ni bölge çapında tanıtmakla kalmadı; onu dünyaya tanıttığı gibi stratejik bir konuma da taşıdı. Kaldı ki bu ilişkiler bugün de özünü korumaktadır. Başta karşısına aldığı PKK'nin yol açtığı gelişmeler İsrail'i stratejik müttefiki olan Türkiye'nin karşısındaki blokla dostluk politikasına yöneltti. Bugünkü Türkiye-Suriye-Lübnan-Filistin ilişkileri İsrail için PKK tehdidinden daha ağır sonuçlara yol açmıştır. Bu da PKK'nin nasıl önemli dinamik bir güç olduğunu kanıtlar. Ne denli karşıt konumda olsalar da, tüm bu güçler arasındaki ilişkiler son tahlilde PKK'nin dinamizmi tarafından sürüklenmekte, yönlendirilmektedir. Aynı dinamizm Türkiye-İran ve Türkiye-İrak-ABD ikili ve üçlü ilişkileri kapsamında da geçerlidir. PKK dinamizmi olmasaydı, bu yöndeki ilişkiler bu tarzda gelişmezdi. Bu ilişkiler varlığını PKK etrafında örülmeye çalışılan diplomatik harekete borçludur. PKK'deki devrimci demokratik ve sosyalist öz bu iktidar güçlerini bu tür bloklaşmalara itmektedir.

PKK'nin ısrarla 'terörist' ilan edilmesi, TC'ye destek için değil öz çıkarları gereği idi

Aynı hususlar TC'nin Avrupa ile ilişkileri için de geçerlidir. Bugün TC'yi AB ile müzakere ortaklığına getiren, Kürt sorunu ve PKK bağlamındaki gelişmelerdir. Başta Almanya olmak üzere AB ülkelerinin PKK'ye yaklaşımları, başlangıçta olumlu davranıp Dev-Yol ve benzeri devrimci potansiyeli olan örgütlere uyguladıkları gibi, içlerine alıp yumuşak güç yöntemleriyle asimile etmekte. Bu ilişki biçimi uzun süre devam etti. Fakat Ortadoğu'da devrimci olarak kalmakta ısrarlı oluşumuz, bu ülkelerin yöntem değiştirmelerine yol açtı. Önce tek tek ülkelerin hükümetleri olarak, sonra AB adına PKK'yi 'terörist' ilan edip dışlama yöntemine başvurdular. Her iki politikanın amacı da Kürt sorununun devrimci demokratik ve sosyalist doğrultuda çözümünü engellemektir. Bunun yerine insan haklarıyla sınırlandırılmış 'bireysel haklar ve özgürlükler' dayatıldı. Sanki toplumsal, kolektif haklardan ayrı bireysel haklar mümkünmüş gibi ikiyüzlü bir tavrı geliştirdiler. TC ile pazarlıklarda her iki tarafı yani hem PKK'yi hem de TC'yi bu yöntemle kendilerine bağlamak istiyorlardı. Hegemonik ilişki peşindeydiler. Demokratik sosyal çözümlerden kaçındılar. Bu yöntem gereği devrimci demokratik ve sosyalist özünden boşalttıkları örgüt ve kişileri, PKK'nin tasfiyesi sonrasında Kürtlere ve Türkiye'ye kendi politik unsurları olarak ikame etmeye çalıştılar. Misyona güçleri olarak belli rollere hazırladılar. Otuz yıl boyunca (NATO Gladiosu'yla) bu tasfiye programının başarısını beklediler, muazzam yatırım yaptılar. Dünya genelinde olduğu gibi Türkiye ve Kürdistan'a karşı devrim sonrası yenilenmede öncü rol oynamak istediler. PKK'nin ısrarla 'terörist' ilan edilmesi TC'ye destek için değil, öz çıkarları gereği idi.

AB'nin büyük bir ustalıklarla hazırlayıp uygulamaya koyduğu bu, Kürt-PKK Hareketi'ni tasfiye planı, Kıbrıs-Türk tasfiye planından daha büyük bir önemle ama gizli ve derinden yürütülmüştür. TC ile önemli pazarlıklar yapılmıştır, halen yapılmaktadır. Kürt ve Türk ilişkileri açısından Sykes-Picot Anlaşması kadar önem taşımaktadır. TC'nin Kürtsüz ve PKK'siz çözüm arayışları, tek taraflı sözde insan hakları ve demokrasi dayatmaları, bu sinsi ve gizli görüşmelerin sonucudur. PKK-Kürt Özgürlük Hareketi tasfiye edilemediğinden, bu görüşmeler aynen İsrail-Filistin ilişkilerindeki gibi içi boş rutin görüşmelere dönüşmüştür. Birinci Dünya Savaşı sonrası Kürtler (Türk sosyalistleri ve İslam ümmetçileri de dahil) üzerinde oynanan oyunların benzeri denendi. Kendi çıkarlarını garantiye aldıktan sonra, Kürtlerin soykırım sürecine yatırılmasına sadece göz yummakla kalmadılar; laik modernizm adına Beyaz Türk faşizmini sonuna kadar desteklediler. Aynı oyunlar Rumlar, Ermeniler ve Süryaniler üzerinde de oynandı ve tasfiyeleri gerçekleştirildi.

Gladio hareketinin bir numaralı gücü olarak ABD, baştan itibaren hem 12 Eylül faşist darbesinin desteklenmesinde ve tüm demokratik ve sosyalist güçlerin tasfiyesinde hem de bu hareketlerin bir parçası olan Kürt Hareketi'ni ve PKK'yi tasfiye etmede aktif rol oynadı. 1984'ten sonra uygulanan tüm askeri imha operasyonlarını destekledi. Diplomatik ve politik tecrit uyguladı. En kapsamlı Gladio eylemi olarak PKK Başkanı Abdullah Öcalan'ın tasfiye edilmesinde, tüm NATO ve reel sosyalist sistemi kullandı. Türkiye'yi Suriye'nin üzerine saldırttı. İsrail de zaten bu politikanın bizzat hazırlayıcısı ve ustaca uygulayan gücüydü. Suriye bu kapsamdaki tasfiye hareketlerine karşı uzun süre direndi. Ama sonunda onlar da, Rusya da ulus devlet çıkarları gereği bazı gizli anlaşmalarla hakim sistemle uzlaşmaktan geri kalmadılar. Esas belirleyici hegemonyanın ABD önderliğindeki kapitalist modernite sistemi olduğu bu tasfiye sürecinde bütün çıplaklığıyla kanıtlandı.

Hem içte hem de dışta yaşadığı kapsamlı tasfiyelere rağmen PKK kendini koşullara uyarlamasını bilmiş, gerekli dönüşümleri yaratıcılıkla gerçekleştirmiş, Demokratik Modernite alternatifi ile kapitalist modernite karşısındaki duruşunu daha ilkeli ve politik başarı temelinde sergileyebilmiştir. Ortadoğu'nun devrimci demokratik dönüşümünde önde gelen aktör olma rolünü sürdürmüştür.

Evrensellik tüm tekillerin toplamıdır, her tekilin evrenselde bir karşılığı vardır

Savunmanın kanıtlamak istediği şey de yerelle evrenselin birbirinden kolayca ayır edilemeyeceğidir. Kürtler gibi tamamen unutulmaya ve tarihin tozlu sayfalarına terk edilmeye çalışılan sönük bir olgudan yola çıkış serüvenimiz, bu olgudan kaynaklanan sorunun çözümünün ancak evrensel boyutlarda mümkün olabileceğini ortaya koymuştur. İnsanın kendisi evrensel bir varlıktır. Evrenle ilgili tüm sınırların insanda saklı olması insanın evrensel bir varlık olmasından ileri gelmektedir. Bu, tekilin, yerelin ve anın değeri ve farkı yoktur, demek değildir. Bilakis evrensellik tekilikle mümkündür. Evrensellik tüm tekillerin toplamıdır. Her tekilin evrenselde bir karşılığı vardır. Buna mukabil her tekilde de evrensel bir iz bulunmaktadır. Oluşum denen olaylar süreci tekille evrensel arasındaki diyalektik ilişkiyi gösterir.

Felsefenin bu en temel ilkesine sıkça başvurduğumuzun nedeni, Kürtlerin inkarı ve imhayı en yoğun yaşayan tarihsel ve toplumsal olgulardan biri olmasıdır.

Devletli uygarlık mantığındaki baskı ve sömürü tekeli, tarih boyunca Kürtler üzerinde hiç eksik olmamıştır. Neolitik devrimi bütün görkemiyle yaşayan kabile toplumunun en eski mirasçısı olarak Kürtler, bu insanlık çağına o denli çakılmıştır ki, neredeyse halen on beş bin yıl önceki yaşamın izlerini taşımaktadır. Diğer yandan, çağın küresel hegemonik gücünün etkilerine kapılmaktan da geri kalmamaktadır. Birey olarak neyi yaşayacaktık? Toplumsal olmaktan çıkmak mümkün müydü? Yerel olmadan nasıl küresel olunacaktı? Yaşama henüz ilk adımlarımızı attığımızda, Kürtlük bir zincir gibi ayaklarımızı bağlamıştı. Kürtlükten çıkmak belki bir çözüm gibi düşünülebilirdi. Ama ne pahasına? O zaman insanlıktan geriye bir şeyimiz kalırmıydı? Kürt sorunu herhangi bir ulusal sorun değildi, herhangi bir toplumsal sorun da değildi. Eğer Kürtlük denilen son derece silik bir sıfattan bahsediyorsak, onu marjinal boyutlarda yaşamaya mahkum edilmiş bir nevi vahşiler gibiydik. Marjinal bir vahşi olarak yaşamak çok ağır bir cezadır. Savunma gittikçe derinleşen ve genişleyen bir kuyu gibi insanı kendine çektiği ancak toplumsal gerçekliğimizi tanıyabiliyorduk. Bir yandan tarihin derinliklerinde kendimizi ararken, diğer yandan çağın, modernitenin kalan parçalarını da yutan hamlelerinde gerçekliğimizi tanımlamaya çalışıyorduk. Onurlu insan bireyi olmaktan ısrar, hakikatimizi tüm yönleriyle keşfetmeyi bir görev olarak dayatıyordu. Böylesi bir görev Hegel'in meşhur, "Gerçek bütündür" belirlemesi bağlamında arayışa çıkaracaktı.

Kişisel yaşamım savunmamı, savunmam kişisel yaşamımı gerekçelendirir. Herkes gibi değil, sorunlu bir Kürt gibi yaşama zorunluluğu sorunlu Kürt olgusunun bir sonucudur. Liberalizmin tüm gücüyle gerçekleştirmek istediği topluma ve sorumsuz birey olma yaklaşımına karşı direnmek, toplum olarak ayakta kalmanın gereğidir. Özsavunma gücünden yoksun kılınan Kürt toplumundan kopmak nispeten kolaydır. Zaten sürece yayılmış toplumsal kırım mekanizması kolayca kopuşun bütün önkoşullarını çoktan hazırlamıştır. Eyvallah demeden Kürtlükten kopmak mümkündür. Savunmasız bir halkın sorgulama gücünün olmayışı tüm bu vahim sonuçları doğurur. Kendiliğinden kopuşun bu denli kolay olduğu bir halkın modern toplumlara, ulus devlet toplumlarına has bir biçimde vatanını, ekonomisini, özgür yaşamını ve kimliğini savunmasını beklemek nafil bir çaba olur. Emperyalizm ve sömürgecilik, hep savunmasız toplum ve bireyler oluşturma peşindedir. Tüm gücüyle bunu gerçekleştirmeye çalışır. Kürtlerin durumu söz konusu olduğunda durum daha da vahim bir hal alır. Kürtler sadece toplumsal varlığını, vatanını ve özgürlüğünü savunamaz durumda bırakılmışlar, aynı zamanda kendilerinden korkan, kaçan ve utanan bir konuma düşürülmüşlerdir.

Tutarlı yaşamın vazgeçilmez ölçüsü toplumsal gerçeklikle ilintilidir

Kürt olgusuna ve sorunsal haline ilişkin benzeri birçok nitelme yapılabilir. Sık sık kişisel yaşam öyküme başvurmanın nedeni de bu nitelemelere katkı sağlamayı amaçlamamdır. Fakat bu nitelikler gökten düşmedi, bizzat insan eliyle yaratıldı. Kimdi bu insanlar, hangi güçlerin insanlarıydı? Bu sorular ve sorunların yanıtı gerçekliğin bütünselliğini kanıtlayacaktı. Beni tutsak kılan elbette bu güçlerdi. Hepsisi de maskeliydi. Hiçbiri olduğu gibi görünmüyor, görüldüğü gibi

de olamıyordu. Örtülü gerçekleri kavramak büyük ceht ister. Benim için yaşam macerasına cesaret etmek ve onu devam ettirmek, ilkel insanların ormanlarda geçen yaşamından belki de daha zordu. Çünkü, bir toplumsal varlığı taşıyıp etmeye hazırlanmış modern insanlar, hiçbir çağın canavarları ve vahşi insanlarıyla karşılaşılamayacak kadar tehlikeli, planlı, örgütlü ve öldürmeyi sanat haline getirme ayrıcalığına sahip insanlardı.

Yaşamımı Kürtlükle, Kürtlüğü de yaşamımla özdeşleştirmeden hiçbir zaman gerçekçi bir toplumsallığı anlayamazdım. Tutarlı yaşamın vazgeçilmez ölçüsü toplumsal gerçeklikle ilintilidir. Kapitalist modernite tarihinde sosyal bilimlere yüklenen

rol, toplumsal gerçeklikten kopmayı meşru sayması, hatta ilerleme yönünde bir gelişme olduğunu empoze etmesidir. Bilim adına toplumsallığa vurulan en önemli darbe budur. Kürtlük söz konusu olduğunda, kopuş kurtuluşla özdeşleştirilir. Bizzat Kürtler kendiliklerinden kopuşu bir kurtuluş gereğesi haline getirmişlerdir. Kendiliğe karşı hiçbir sorumluluğunun kalmadığını belirtmek rahatlık da sağlar. Bu eylemin karşılığı ise, aynı bireyler önerilerine çıkan hangi kimliklerle birleşmişlerse, o kimliklerin gözükara savunucusu kesilmeleridir.

Tüm bu gerekçeler Kürt olgusunun tekilliğini doğru belirlemek içindir. Kürtlüğün tekilliğini doğru belirlemeden, evrensellikteki yerini de belirleyemeyiz. Kürt olgusunun prototiplerini tarihin derinliklerinde aramak, yerelliğini doğru kavramak içindir. Toplumsal olguların ancak tarihsel olarak kavranabileceğini bildiğimiz için bu araştırmayı yapıyoruz. Kabaca da olsa, savunmanın büyük kısmı bu araştırmanın sonuçlarını sergilemektedir. Fakat Kürt'ü tekillik ve yerellikte ne kadar aramak durumunda kaldıysak, evrensellikte ne anlama geldiğini de kavrama zorunluluğu duyduk. Yerellik ve özgünlük tek başına hiç açıklayıcı olamıyordu. Tam veya yeterli bir açıklama ancak evrensellikteki konumunu çözümlediğimizde mümkün olabiliyordu. Böyle olunca da tarih bo-

yunca tüm yerelliklere hükmeden evrensellikleri bizzat evrensel tarih olarak araştırmaya giriştik. Uygarlık tarihi ve kapitalist modernite hakkındaki açıklamalar bu araştırmanın sonuçlarıydı. Sadece olgu olarak araştırmak Kürtlüğü tanımlamak için yetmez. Bir de işin nasılı vardır. Kürtlük olgu olarak şekillendiğinden beri sorunluluğu en yoğun biçimde yaşama talihsizliğine uğramıştır. Jeopolitik koşullar sorunlu yaşamayı kader diye belletmiştir. Tüm tarih çağları boyunca bunun böyle olduğunu gördük. Söz konusu kapitalist modernite olunca, sorunlar tam bir soykırıma dönüşür. Artık varlığını koruyup koruyamayacağı, hatta var olup olmadığı sorunsallıkları tartışılmaya başlanır.

reketteri bu nitelikte hareketlerdi. Kapitalist modernite bu üç eşitlikçi ve özgürlükçü kurtuluş hareketini kendi unsurları içinde eritmeyi başarmıştı. Sınırlı da olsa, PKK de bilimsel sosyalizmin bu üç türevinden etkilenmişti. Onların yaşadığı sorunları yaşamayı beklenbilirdi. PKK'nin ideolojik, politik ve askeri olarak çözüm olanaklarını zorlarken karşılaştığı sorunların bir kısmı bu üç türevin karşılaştıkları ile benzerdi. PKK, kendi ideolojik ve politik çizgisinden kaynaklanan bu tip sorunları Demokratik Modernite'ye ilişkin kavram ve kuramlarla aşmaya çalıştı. Söz konusu olan, dünya çapında gözden düşen ve çözülen reel sosyalizmin, ulusalcılığın ve sosyal demokrasinin akıbetine uğramamak için gerekli ideolojik ve politik

garlık sistemleri hem de tarihsel uygarlıkların çağımızdaki temsilcisi olan kapitalist modernite toplumsal sorunlara iktidar ve devlet perspektifli olarak yaklaşırlar. Halbuki iktidar ve devlet şiddet boyutuyla çözmek istedikleri sorunların bizzat kaynakları durumundadır. Şiddet örgütlenmesi olarak iktidar ve devlet ne denli büyük olur ve topluma müdahale ederse, sorunları da o denli geliştirir, büyütür ve çözümsüz kılar. Tarih boyunca yaşanan uygarlık ve modernite deneyimleri, bu yündeki çabaların ne denli sorun üretme kabiliyetinde olduğunu sayısız örnekle kanıtlamıştır. Bu savunmada Demokratik Modernite kuramı temelinde iktidar ve devlet perspektifli sorun çözme modelleri eleştirilerek, iktidar ve devlet odaklı olmayan çözüm seçeneği üzerinde yoğunlaşıldı. Demokratik çözüm kavramı bu yoğunlaşmanın sonucu olarak geliştirildi.

Fakat demokratik çözüm kavramı liberalizmin geliştirdiği 'demokratikleşme ve insan hakları' kavramı ile ilgili olmayıp çok daha farklı bir gerçeği ifade eder. Sosyalizm ve birey haklarını yozlaştırmak isteyen liberalizm demokratikleşme ve insan hakları kavramına sarılmıştır. Liberalizmin kendisi demokratik olmadığı halde demokratik kisveye bürünür. İnsan haklarını ortadan kaldıran sistemin ideolojisi olduğu halde, insan haklarının bir numaralı savunucusu kesilir. Demokratik Modernite kuramı geliştirdiği demokratik çözüm ve insanın özgürlüğü ve eşitliğine ilişkin kavram ve kuramlarla liberalizmin maskesini düşürür ve bu yönlü sapırmalarını boşa çıkarır. Aynı şeyi ulusların kendi kaderlerini tayin hakkına ilişkin olarak da gerçekleştirir. Kapitalist modernitenin ideolojisi olan liberalizm, ulusal sorunu doğuran bizzat sözcülüğünü yaptığı kapitalist sistem olduğu halde, çözüm olarak yine iktidarcı ve devletçi modeller önerip dayatır. Böylece azami kar eğiliminin sermaye birikimini sürekli arttırması gibi, iktidarcı ve devletçi modeller de iktidarı ve devletleri sürekli çoğaltarak ulusal sorunları içinden çıkılmaz hale getirir. Bu modele göre devlet iktidarları sonsuz çoğaltılarak, her ulusal sorun ve azınlık sorunu çözülebilir. Sayıları iki yüzü aşkın mevcut resmi devletlerin yanına yerel organlarını ve yenilerini ekleyerek binlercesini oluşturmak çözüm demek oluyor. Halbuki bir nevi kurumsal sermaye birikimi olan iktidar ve ulus devletler artıkça baskı ve sömürü, dolayısıyla her tür toplumsal ve ulusal sorun da çoğalmış oluyor. Çağımızın iktidar ve devlet gerçeği bu değerlendirmeleri fazlasıyla doğrulamaktadır.

Sanılanın aksine, liberalizmdeki ulus devlet laik de değildir

Demokratik Modernite kuramı bu konuda da demokratik çözümün sonucu olarak Demokratik Ulus yaklaşımını geliştirdi. Demokratik Ulus halkın iktidar ve devlete dayanmadan kendini bizzat uluslaştırmasıdır, bunun için gerekli olan politikleşmeyle gerçekleştirdiği uluslaşmadır. Sadece politikleşme değil, hiç devletleşmeden ve iktidarlaşmadan da öz savunma, ekonomik, hukuki, sosyal, diplomatik ve kültürel özerklik kurumlarıyla uluslaşabileceğini, kendini Demokratik Ulus olarak inşa edebileceğini kanıtlamaya çalışmaktadır. Kapitalist modernite kutsalına göre çağımız için tek bir devlet biçimi mümkün olabilir ve o da ulus devletlerdir. Sanılanın aksine, liberalizmdeki ulus devlet laik de değildir. Tersine, ortaçağa özgü teokratik devlet anlayışının ulusçuluk cilası çekilen modern biçimidir; Hegel'in deyişiyle, "Fran-

Modernite kavramı tartışılmadan kapitalizmden radikal bir kopuş gerçekleştirilemezdi. Başta bilimsel sosyalist ve anarşist eğilimler olmak üzere, anti-kapitalist geçinen birçok sol ve sağ ideolojik alternatif, kapitalizmi hegemonik modernite olarak çözümleyip aşamadığı için başarısız kalmıştı. Bu durumda modernite tartışmasını geliştirmek ve farklı modernite kavram ve kuramlarına yeniden anlam kazandırmak mümkündür. Bizim geliştirmek istediğimiz Demokratik Modernite seçeneği bu farklı modernite paradigmalarından biriydi.

Olgusu ve sorunları böylesine tarihsel ve kapsamlı olan Kürtlüğü sahiplenmek, bir dağın yükünü omuzlamak gibi bir şeydir. PKK ve varyasyonlarını yükü omuzlama gereğiyle aracı kıldık. Toplumsal yükler kolay sırtlanmaz. Hele bu yükler soykırım kısıcındaysa, aracı ve kurtuluşçu çabaların sahiplerinin ne denli riskli yaşayacakları da anlaşılırdır. PKK ve türevleri hem sorunlu bir olgu olarak Kürt yerelliğini hem de aynı sorunlu olgunun evrensellikteki karşılığının ne olduğunu hakikat olarak ifade etmektedir. Kendilerini Kürt hakikatinin başlıca sözcüsü ve eylemcisi olarak ilan etmektedirler. Artık Kürt olgusu ve hakikatinin ifadesi olarak PKK ve türevleri böylece diyalektik bir yolculuğa başlamış olmaktadır. Olgu-bilinc (hakikat) gerçeklik kazanınca, diyalektik oluşum dediğimiz süreç veya kurtuluş hareketinin kendisi ortaya çıkar.

PKK'nin söylem ve eylemini Kürt tekilliğinin tanınması ve evrensellikleşmesi biçiminde tanımlamak da mümkündür. Söylem ve eylem Kürt olgusunda yoğun kriz olarak yaşanan soruna çözüm ideası ve pratiği olarak anlam bulmaktadır. Kapitalist modernitenin hegemonik güç haline gelmesiyle toplumda büyüyen sorunsal olgulara benzer söylem ve eylem biçimleriyle karşılık verildi. Özellikle reel sosyalizm, sosyal demokrasi ve ulusal kurtuluş ha-

çıkışları gerçekleştirebilmektir. Kapitalist modernite unsurlarınca eritilmemek için alternatifinin geliştirilmesi kaçınılmazdı.

Modernite kavramı tartışılmadan kapitalizmden radikal bir kopuş gerçekleştirilemezdi

Kapitalist modernitenin üç temel unsuru olan azami kar, ulus devlet ve endüstriyalizme karşı Demokratik Ulus, komünal ekonomi ve ekolojik endüstri silahlarını öne süren Demokratik Modernite kuramı, idealli bir çıkışı gerçekleştirdi. Modernite kavramı tartışılmadan, kapitalizmden radikal bir kopuş gerçekleştirilemezdi. Başta bilimsel sosyalist ve anarşist eğilimler olmak üzere, anti-kapitalist geçinen birçok sol ve sağ ideolojik alternatif, kapitalizmi hegemonik modernite olarak çözümleyip aşamadığı için başarısız kalmıştı. Bu durumda, modernite tartışmasını geliştirmek ve farklı modernite kavram ve kuramlarına yeniden anlam kazandırmak mümkündür. Bizim geliştirmek istediğimiz Demokratik Modernite seçeneği, bu farklı modernite paradigmalarından biriydi. Şüphesiz başka modernite arayışları da mümkündür. Demokratik Modernite kuramının üstünlüğü, sorunlara iktidarcı ve devletçi perspektiften bakmamasıydı. Hem tarihte iktidar ve devlet eksenli geliştirilen uy-

sız Devrimi ile yeryüzüne inen tanrının somut halidir." Çok doğru bir yargılamadır Hegel'in bu yorumu. Ulus devletin üstünü ne denli kazırsak, altından o denli ortaçağ ve ilkçağın tanrı putları hortlar. Ulus devletin içyüzünü böyle kavradıkça, hiçbir ulusal ve toplumsal sorunu ne kavrayabilir ne de çözebiliriz. Demokratik Ulus çözümü, kapitalist modernitenin son dört yüzyıllık ulus devletçilik savaşlarıyla kan deryasında boğduğu ve paramparça ettiği insan toplumlarının, etnik toplulukların ve çeşitli toplumsal kategorilerin en kansız, barışçıl, özgür ve adil ulusal sorun çözümüdür.

Kapitalist modernitenin azami karın gerçekleştirilmesinde başvurduğu endüstriyalizm için de aynı değerlendirmeleri geliştirmek mümkündür. Endüstriyalizmin azami karın gerçekleştirilmesindeki rolü, çağımızın bütün toplumsal ve ulusal sorunlarının temelidir. Çevre sorunlarının biricik nedenidir. Sadece azami kara ve sermaye birikimine hizmet eden endüstriyalizme bile gezegenimiz iki yüzyıl dayanamamıştır. Mevcut gidişle sermaye birikimini sürdürmek için birkaç gezegene daha ihtiyaç olacaktır. Gezegenimiz Dünya ise iflasla karşı karşıyadır. Demokratik Modernite, komün ekonomisi ve ekolojik endüstri kavram ve kuramlarıyla kapitalist modernitenin azami kar ve endüstriyalizm kuramlarına dayalı olarak geliştirilen yok edici çığırnlıklarına karşı toplumu ve bireyi en iyi savunan sistematik çözüm olanağıdır. Azami karcılığı ve endüstriyalizmi de ulus devlet gibi kutsallaştıran ve biricik hakikat olarak sunan liberal ekonomi-politik bilimciliğinin eleştirisi doğru yapıldığında, bunların çevresi ile birlikte toplumun yıkımını gerçekleştiren araçlar olduğu anlaşılır. Bilimsel sosyalizmin endüstriyalizmi hiç eleştirmemesi, azami karcılığa karşı da ekonomik bir indirgemecilikle devlet ekonomisini alternatif olarak sunması hataydı. Bu bir nevi sol liberalizmdi; toplumsal sorunların çözümünü devlet iktidarına havale etmekte. Sonuçta reel sosyalizmin içten çözümlü, devlet eliyle uygulanan ekonomisi ve endüstriyalizmin de toplumsal sorunları çözen araçlar olmadıklarını açığa çıkardı.

Kapitalist modernitenin kendini hegemonik kılıp tek gerçek olarak dayatması ve meşru kılması bütün muhaliflerini etkisizleştirmede önemli rol oynadı. Tartışmalar modernite kapsamında geliştirilmek yerine, sadece sermaye birikimi boyutuyla sınırlandırıldı. Modernite ise çoğu unsurları ile birlikte benimsendi. Modernite yaklaşımları tüm muhaliflerin eritilmesinde belirleyici oldu. Reel sosyalizmin aşırı modernist yaklaşımı, kendi kendisini tasfiye etmesinin esas nedeniydi. Demokratik Modernite kuramı sadece kapitalizmin ekonomi-politiğini değil, tüm sistematiğini eleştirir. Hegemonik bir sistem olarak uygarlık tarihi ile ilişkisini, kent, sınıf ve devlet olgularında yol açtığı değişimleri, kendi modernitesini hangi unsurlar temelinde kurguladığını bir bütün olarak eleştirip gerçekliğini açığa çıkarır. Kapitalist modernite bilim, felsefe ve sanat üzerinde kurduğu ideolojik hegemonyayla kendini sürekli meşrulaştırır. Bu temel zihniyet alanlarını içerdiğinden boşaltıp araçsallaştırarak toplum üzerindeki yıkımını derinleştirir. Bilim, felsefe ve sanatı artık hakikati açıklamanın alanları olmaktan çıkarır. Tümünü kapitalizmin hizmetine soktuğu araçlar olarak, rollerini sistemin meşrulaştırılması ve azami karın sağlanmasıyla sınırlandırır; ortaçağ dünyasında olduğundan daha tehlikeli dogmalara boğar.

Demokratik Modernite'nin zihniyet alanlarına yönelik eleştirileri sadece bu alanlardaki dogmatizmi çözmekle sınırlı kalmaz. Bilim, felsefe ve sanatın toplumdaki rollerini layıkıyla oynayabilmelerinin yolunu da açar. Demokratik Modernite'nin kendisi de ancak kapitalist modernitenin bilimsel, felsefi ve sanatsal

açıdan eleştirisi ile kuramlaşır; kendi kavramsal araçlarını geliştirir. Kapitalist modernitenin üniversite ve akademi dünyasındaki bunalımını özgür üniversite ve toplumun her alanına ilişkin akademik kurumların inşasıyla çözmeye çalışır. Sistemin ideolojik hegemonyası çözüldükçe, Demokratik Modernite zihniyetinin önu açılmış olur. Bu ise, Demokratik Modernite'nin yeniden inşasına yol açar.

Evenselliğe giden yolda Ortadoğu durağı stratejiktir

Demokratik Modernite kavram ve kuramlarıyla yeniden kurgulanan Kürdistan Devrimi pratik gelişmesini layıkıyla sürdürürse, sadece Kürt sorununun demokratik çözümünün gerçekleştirilmesiyle kalmaz; devrimin yerel çözümü aynı zamanda evrensel çözümün en sağlam bileşkesi olur. Her devrim tüm geçmiş devrimlerin özeti olduğu gibi, aynı zamanda onları aşma anlamını da taşır. Kürdistan Devrimi potansiyeli ve boğuştuğu güçler kapsamında hem tarihle hem de moderniteyle hesaplaşmayı gerektirir. Bu devrim hesaplaşmasını bu doğrultuda başarıyla yaparsa, evrenselliğe en önemli katkıyı yapmış olur. Evrenselliğe giden yolda Ortadoğu durağı stratejiktir. Günümüzde dünya devrimi yeniden geliştirilecekse, tüm göstergeler bunun ancak Ortadoğu kültürü bağlamında geliştirilebileceğini ortaya koymaktadır.

Avrupa devrimlerinin yansıması olan Rusya, Uzakdoğu, Güney Amerika ve Afrika'daki devrimler hiçbir zaman kapitalist moderniteyi aşamadılar. Hatta çoğunlukla kapitalist modernitenin hizmetinde önemli roller oynadılar. 'Komünist Partilerin' önderliğindeki Rus ve Çin devrimlerinin kapitalist modernitenin dünya çapında yayılmasındaki rolleri göz önüne getirildiğinde söylenmek istenenler daha iyi anlaşılır. Kapitalist modernite bağlamındaki dünya devrimlerinin uzantıları Ortadoğu'da başarılı olamadılar. Şüphesiz bölge kültürü bunda önemli rol oynadı. Modernite kültürü bölge kültürünü tümüyle fethedememektedir. Bu konuda güçlü bir kültürel direniş söz konusudur. Sadece İslam kültürü ile direnilmiyor, İslam kültürünü aşan bölge kültürü tüm tarih çağlarının mirasçısı olarak direniyor.

Direniş tek başına modern hegemonyayı yıkmaya ve alternatifini geliştirmeye yetmez. Karşı moderniteyi inşa etme ustalığını gerektirir. Kürdistan Devrimi bu konuda gerekli olan inşa görevine öncülük edebilir. Kürdistan'ın konumu her bakımdan buna uygundur. Öncelikle bölgenin üç büyük ulusunun ortasında yer almaktadır. Arap, Türk ve Fars ulusuna kuşatılmıştır. Zaten bu uluslar Kürdistan'ın birer parçasını kendi ulus devletlerinin egemenliğinde bulundurmaktadır. Ayrıca Kürdistan ülke olarak da kendi içinde diğer kadim kültürler ve halkları barındırmaktadır. Başta Ermeniler ve Süryaniler olmak üzere Türkmen, Arap ve diğer birçok ulusal ve kültürel unsur lar Kürdistan'da az veya çok yerleşiktirler. Kürdistan tarih boyunca birçok din ve mezhebin de çıkış ve öz-savunma merkezi konumundadır. Tarihin Homo Sapiens insan devrimi başta olmak üzere mezolitik, neolitik, antik kölecilik ve ortaçağ feodal devrimlerinin beşiği rolünü de oynamıştır. Günümüzde kapitalist modernitenin bir nevi 'Üçüncü Dünya Savaşı'nın kaderi de Kürdistan'daki gelişmelerle belirlenebilecektir.

Tüm bu etkenleri göz önünde bulundurduğumuzda, Demokratik Modernite bağlamında gelişirse, Kürdistan Devrimi'nin Ortadoğu'nun Demokratik Devrimi'ne dönüşmemesi için fazla neden kalmadığını görürüz. Önünde engeller olsa bile gelişme kaçınılmazdır. Kürdistan'da Kürt sorununun Demokratik Ulus kap-

samında çözülmesi Ortadoğu'daki ulus devlet bunalımına ve yol açtığı çözümsüzlüklere karşı muazzam bir etkiye bulunacaktır. Daha şimdiden Irak, İran, Suriye ve Türkiye'deki ulus devletlerin yol açtığı bunalım, çatışma ve çıkmazların aşılmasında Demokratik Ulus çözümü dışında bir olasılık pek gözükmemektedir. Ulus devletçilikte ısrar daha fazla sorun ve çatışma demektir. Velev ki başka ulus devletler (örneğin Kürt ve Filistin ulus-devletçikleri) inşa edilmek istensin, bunlar çözümü geliştirmez, ancak var olan sorunlara ek sorunlar katabilir. Çözüm olarak sunulacak şey daha fazla kapitalizm ve endüstriyalizm ise, dünyanın her köşesinde görüldüğü gibi bu durum daha fazla kriz, işsizlik, çatışma, çevrenin yıkılması ve iklim düzensizliği demektir. Demokratik Modernite'nin sadece Demokratik Ulus unsurunda değil, komün ekonomisi ve ekolojik endüstri unsurlarında da yaşanacak bir Kürdistan Devrimi geçmiş devrimlerin mirası üzerinde yük-

Her zaman söylediğim gibi, Kürtler tıpkı uygarlığın şafak vaktinde oynadıkları rolün bir benzerini bu sefer demokratik uygarlık temelinde oynayabilirler. Kürdistan Devrimi'nin potansiyeli ve Kürt Demokratik Ulus çözümü bunun için gerekli olan her türlü gücü (entelektüel ve fiziki gücü) fazlasıyla sunmaktadır. Kürdistan Devrimi her zamankinden daha fazla bir Ortadoğu Devrimi'dir. Kürt Demokratik Uluslaşması da Ortadoğu Demokratik Uluslar Birliği'dir.

selerek ve onları da aşarak, 21. yüzyıl devrimlerinin sağlam başlangıçlarından ve köşe taşlarından biri olabilir.

Ortadoğu toplumlarında yaşanan sorunların kaynağında daha fazla iktidar ve devlet yatmaktadır. Uygarlık tarihi boyunca sorun çözmek amacıyla ortaya çıkan her güç daha fazla güce ve devlet erkine sığınmaktan başka bir çare bulamadı. Tepedeki imparatorun ailedeki kocaya kadar her gücün sorunların çözümünde güç kullanması, iktidara gelme ve devlet olmanın sihirli değneği oldu. Batı uygarlığı bu geleneğin modern biçimlerini yarattı. Demokrasi cilasını çeker ek iktidar ve devletin demokratikleştirilebileceğini sandı veya liberalizm bu sahtekarlığa başvurdu. Günümüz Ortadoğu'sunda temel sorunlar hala iktidar ve devlet olma temelinde çözülmeye çalışılmaktadır. Örneğin, Irak'ta bir ulus devlet yerine üç veya daha fazla ulus devletle, Filistin'de şimdiden üçe çıkmış devletle, Afganistan'da aşiret sayısı kadar devletçilikle sorunlar çözümlenmeye çalışılmaktadır. Zaten yeterince yük teşkil eden iktidar ve devlet elitlerine yenilerini eklemek, daha fazla baskı ve sömürden başka sonuç vermez. Bu da daha fazla toplumsal sorun ve çatışma demektir. Kürdistan Devrimi Demokratik Ulus çözümünü konfederal yönetimler ve demokratik otoritenin tesis edilmesiyle kurumsallaştırırsa, bu model

Ortadoğu'nun binlerce yıllık iktidar kördüğümünü ve devletçilik hastalıklarını çözmeye köklü dönüşümlere yol açabilir. Ortadoğu halkları ve kültürlerinin şiddetle ihtiyacını duyduğu şey demokratik otoritedir. Bunun dışında güç denemesine ve devlet erkine dayanan her çözüm hamlesi, şimdiki kadar denenen tüm örneklerde gözlemlendiği gibi, ağırlaşan sorunlar altında sürdürülmesi güç bir toplumsal yaşama yol açacaktır.

Ortadoğu kültürlerinin demokratik öğelerini küçümsemek gerekir

Ortadoğu'da yaşam adına sadece hastalık vardır. İçe kapanmacı ulus devlet modeliyle sorunlar boşluğa bırakıldı. Batılı hegemonya kendini Ortadoğu'da kurumsallaştırma gücünü göstermemekle birlikte, en azından minimalist ulus devletlerle bölgeyi sistemine bağlamayı başardı. Gelinen aşama bu yöntemin iflasıdır. Kürdistan Devrimi'nin Demokratik Ulus boyutlarında üreteceği, inşa edeceği kurumlar bu geleneği tersine çevirebilir. Tarihte paylaşılan ortak kültürler temelinde Demokratik Uluslar Birliği'ni geliştirebilir. Ortadoğu kültürlerinin demokratik öğelerini küçümsemek gerekir. Halen güçlü olan kabile ve aşiret gelenekleriyle dini ve mezhebi cemaat geleneği Demokratik Uluslaşmanın ilke ve kuramlarıyla bütünleştirilirse demokratikleşmenin gücüne dönüştürülebilir. Unutmamak gerekir ki, despotik iktidar ne denli geçerliyse, demokrasiye duyulan ihtiyaç da o denli gereklidir ve gerçekleştirilebilir. İktidarın güçlü olduğu her yerde demokrasinin büyük potansiyel gücü de vardır. Ortadoğu'nun mevcut ulus ve iktidar anlayışlarıyla yönetilemeyeceği fazlasıyla açığa çıkmıştır. Ulusal ve bölgesel sorunların çözümünde Demokratik Uluslar Birliği çatısı daha şimdiden ivedilikle kurulmayı gerektirmektedir. Tek başına hiçbir devletin giderek büyüyen sorunlarla baş edemeyeceği ortadayken, birlikten kaçmak iddiasızlık ve çözümsüzlükle özdeştir. Kürdistan'ın ulus devletleşmesi Kürtler için devrimci bir gelişme olarak nitelenemez. Sadece ağır bölgesel sorunlara çok daha ağır bir sorun eklenmiş olur. Irak'ta denenen Kürt ulus devleti ancak Demokratik Uluslaşmayla kuşatılır ve bu sürecin uzlaşmacı bir yedeği haline getirilirse, Kürdistan ve Ortadoğu çapında olumlu rol oynayabilir. Aksi halde İsrail-Filistin sorunlarından daha ağır sorunlara yol açması beklenmelidir.

Demokratik Ulus modelinin dayattığı çözüm ulus devletlerin inkarını değil, onların demokratik anayasal çözüme bağlı olmasını gerektiriyor. Batı Avrupa'da iç içe geçmiş devlet-demokrasi izdivacı yegane çözüm modeli değildir. Tersine, sorunları çok olan ve çözümünü erteleyen bir modeldir. Ortadoğu'da denenmesi gereken model, devlet-ulusuyla Demokratik Ulusun varlığını ve özerkliğini esas alan demokratik anayasal çözümdür. Aksi halde ortaya çıkacak birlik modelleri rolleri bakımından İslam Konferansı ve Arap Birliği (Bunlara Türki Devletler Konseyi'ni de eklemek gerekir) gibi oluşumların ötesine geçmez. İçte demokratik anayasal sisteme bağlı ulusların (Buradaki ulus kavramı ile devlet-ulusuyla Demokratik Ulusun uzlaşmasından doğan üst ulus veya uluslar ulusu kastedilmektedir) kendi aralarında oluşturacakları Demokratik Uluslar Birliği şüphesiz büyük bir gelişme olacaktır. Sadece kalıcı barışın sağlanması değil, işsizlikten tümüyle kurtulmuş yığınların komünal ekonomi ve ekolojik endüstrinin birikteliğiyle ekonomik üretkenliği ve kültürel Rönesans'ı yaşaması anlamına da gelecektir.

Hiç kimse mevcut bilgi ve teknoloji çağında bölgedeki işsizliği, verimsiz eko-

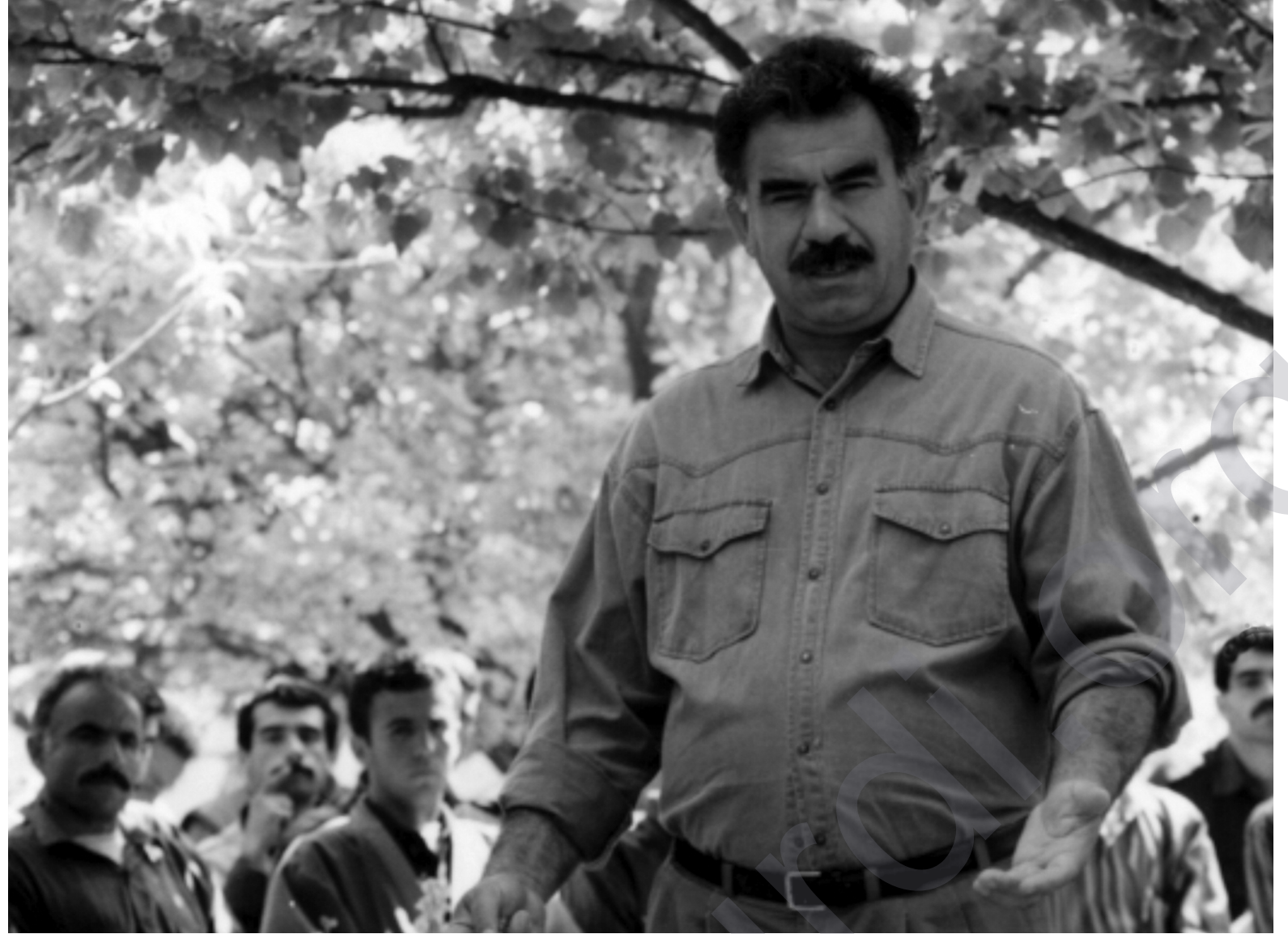
nomiyi ve umut vermeyen kültürel yaşamı bir kader olarak göremez. Böyle görenler ideolojik körlük içinde olanlar veya sistemin ideolojik hegemonyasını yaşayanlardır. Ortadoğu ancak Demokratik Uluslar Birliği çatısı altında tarihte çok uzun sürmüş olan evrensel rolünü yeniden oynayabilir. Her zaman söylediğim gibi, Kürtler tıpkı uygarlığın şafak vaktinde oynadıkları rolün bir benzerini bu sefer demokratik uygarlık temelinde oynayabilirler. Kürdistan Devrimi'nin potansiyeli ve Kürt Demokratik Ulus çözümü bunun için gerekli olan her türlü gücü (entelektüel ve fiziki gücü) fazlasıyla sunmaktadır. Kürdistan Devrimi her zamankinden daha fazla bir Ortadoğu Devrimi'dir. Kürt Demokratik Uluslaşması da Ortadoğu Demokratik Uluslar Birliği'dir.

BM yerine Dünya Demokratik Uluslar Birliği'ne (DUB) şiddetle ihtiyaç vardır

O halde Kürdistan Devrimi'nin evrenselliğe giden yolu Ortadoğu Demokratik Uluslar Birliği'nden geçecektir. Kapitalist modernitenin ulus devlet birimlerine dayalı birçok bölgesel birlik (Avrupa, Asya, Amerika ve Afrika'daki ulus devlet birlikleri) ve BM, kurulduklarından beri hiçbir küresel ve bölgesel soruna çözüm bulamamışlardır. Çünkü, ulus devletin bünyeselleşmesi olarak yaşadığı çözümsüzlük, sorun geliştirme ve erteletme kapasitesi bu tür bölgesel birlikler ve BM birimleri için de fazlasıyla geçerlidir. Bu başarısız örneklerin yerine ulus devlet birimlerini aşan birimler yeni birliklerin oluşturulması ertelenemez bir ihtiyaçtır. Bölgesel Demokratik Ulusal Birliklere ihtiyaç olduğu gibi, mevcut BM yerine ulus devletleri aşan Demokratik Ulusal birimlerden oluşan Dünya Demokratik Uluslar Birliği'ne (DUB) de şiddetle ihtiyaç vardır. İster bölgesel ister küresel düşünelim, Demokratik Uluslar Birliği'nin sadece devlet birimlerinin değil, demokratik sivil toplum örgütlerinin de katıldığı bir birlik olması gerekir. Dünya barışı savaşın kaynağı olan ulus devletlerle sağlanamaz. Aynı zamanda krizlerin kaynağı olan modernite kurumlarıyla kalkınma da sağlanamaz. Mevcut örnekler bu gerçeği fazlasıyla kanıtlamaktadır. Dünya barışı Demokratik Uluslardan geçtiği gibi, dünya halklarının çalışma hakkı ve temel ihtiyaçlarının giderilmesi de kapitalizmin çilgin kar peşindeki finans tekellerinden değil, herkesin çalıştığı ve çalışmanın özgürlük sayıldığı komünal ve ekolojik ekonomi ve ekolojik sanayileşme birliklerinden geçer.

Kapitalist modernitenin sadece ekonomik, sosyal ve politik bunalımını yapısal olarak yaşamıyoruz; beraberinde köklü bir hakikat bunalımını da yaşıyoruz. İnsanlığın gelişmesi hep hakikat algısındaki gelişmelerle birlikte olmuştur. Hakikat algısını sanallaştıran kapitalizm, insanlık tarihinde en kötü, çirkin ve yanlış yaşamın yolunu açmıştır. Yanlış yaşam yolunda DOĞRU yaşanmaz. Kötü ve çirkin yaşam yolunda da İYİ ve GÜZEL yaşanmaz. Yaşam için krizler ve savaşlardan da daha ağır bir felaket, hakikat algısından köklü kopuşlara yol açan sanal yaşam kutularına kölece bağlanmadır; çoktan çizilmiş yanlış, çirkin ve kötü yolda yaşamadır. Genelde modernite, özelde Demokratik Modernite tartışmaları hakikat algımızı yeniden geliştirebilir. Yanlış, çirkin ve kötü yollarda heba olan yaşamlardan kopup doğru, güzel ve iyi yaşam yollarına yönelebiliriz. Bunun için Demokratik Modernite'nin zihniyet devrimiyle, toplumsallaşan felsefe, sanat ve bilim yoluyla hakikat algımızı güçlendirip doğru, iyi ve güzel yaşamı gerçekleştirebiliriz.

Önderliğin kadroyu ele alış tarzı çok çarpıcıdır. Apocu Hareket'in gelişim diyalektiğinde örgütlü toplumdan önce örgütlü kadro yetiştirmek belirleyici bir rol oynamıştır. Reel sosyalizm gibi "Önce sosyalist toplumu kuralım, sonra toplumu sosyalleştiririz" mantığıyla toplumsal değişim, dönüşümü üstten dayatmamıştır. Aksine "Önce sosyalist ve örgütlü kadro, sonra sosyalist ve örgütlü toplum" teziyle hareket ederek sosyal devrime öncülük yapmıştır. Zihniyet ve felsefik yaklaşımını kadro üzerinden topluma taşımıştır.

Yılmaz Baran

Kadroda zihniyet dönüşümü ve eski kalıntıların etkisi

Topluksal düzlemde tarihe iradi müdahale karakterinde ortaya çıkan tüm hareketlerin ilk ve en büyük mücadeleleri zihniyet üzerinde gerçekleşmiştir. Toplumsal yaşam formu zihniyetinin çözülmesi ve eleştirisi yapılmadan, tarihe mal olmak mümkün olmamıştır. Çünkü; zihniyet, tarihsel toplumsal koşulların birey ve toplumun inanç, düşünce, mantık, hal-hareket, ve yaşam tarzı üzerinde yarattığı etkidir. Dolayısıyla toplumu köklü dönüşümlere uğratmak isteyen her hareket bu olgulara karşı yeni alternatifler geliştirmek zorundadır ve kurmak istediği sisteme en uygun insan tipini yetiştirmek amacıyla eski zihniyet kalıplarını sarsmayı esas almıştır. Toplumu mücadeleyle zihniyet sorgulamasına tabi tutmadan, toplumu dönüştürmek, mücadele içine çekmek, farkına vardırarak tarihin hiçbir aşamasında gerçekleşmemiştir. Toplumun ne kadar bunun farkında olduğu fazla bir anlam ifade etmez. Önemli olan çürüyen, dağılan, baskı ve sömürüye katmerli bir düzeyde maruz kalan toplumun beyni ve yüreğinde yeni düşünceler uyandırmaktır. Yeni düşünceler uyandıktan ve nüvelere dönüşükten sonra, bu toplumsal yapı eski halinde kalmaz artık. Yeni yaşam arayışları süreklileşir, direniş ve özgürlük mücadeleleri bir yaşam tarzı ve duruşuna kavuşur. Geriye kalan örgüt ve eylem hattıdır artık.

Hiç kuşkusuz ki tüm toplumsal kesimleri bir anda zihniyet dönüşümüne uğratmak toplumun gelişim diyalektiğine aykırıdır. Üstten dayatmalarla toplum dönüştürülemez. Bazı değişimler olsa da, kalıcı ve özlü anlamlar içermez; toplumun bütün kesimlerini etkilemez. Çürüme, bunalım, kriz ve

giderek kaosun geliştiği bir coğrafya ve toplumda buna karşı bir sorgulama gelişir. Yeni düşünceler uyanır, ruhsal ve duygusal düzeyde dalgalanmalar yaşanır.

Büyük düşünce ekolleri önce bir bireyde başlar ve giderek bireyden topluma taşır. Böylesi özelliklere sahip birey, uyanan düşüncelerini toplumun demokratik eşitlik çizgisinde sistemleştirip, örgüt ve eylem hattına dönüştürdüğü ölçüde önderdir ve yeni zihniyetin öncüsüdür.

PKK çıkışına kadar, Kürdistan'daki zihniyet yapılanması oldukça karmaşıktı. Sümerlerden bu yana Kürdistan'dan geçen her istilacı, grup, düşünce, akın vb anlayışlar Kürt zihniyetinde bir şekilde etki yaratarak iz bırakmışlardır. Toplumsal yapılanma ve zihniyetteki karmaşıklığın kişilik üzerinde yarattığı derin etkiler nedeniyle ciddi bir yabancılaşma söz konusuydu.

Önderliğin çıkışı özünde bu yabancılaşmaya bir müdahaleydi. Örgüt, eylem hattından tutalım, zihniyet yapılanmasına kadar her şey eski sistemi aşma üzerinedir. Önderlik bu gerçekliği şöyle değerlendiriyor; "PKK'leşmenin çağdaş bir Kürt miladı -doğuşu- olduğundan hiç kuşku duymadım. Ama Kürt denen bireylerin bir yandan bu denli çelişkili anlamsız ve zayıf, diğer yandan düz ve çizgili, fedakar ve yiğit olabileceğini tam kestirememiştim. Kişilik üzerine birçok çözümlemeler yaptım. Hala Kürt'ü tam yakaladığımı, çözdüğümü söyleyemem. Çünkü, kendisi olmaktan epeyce uzaklaştırılmıştı. Şeklen Kürtvari gözükse de, özde başkalaşmıştı. İhanetin boyutlarının farkında bile değildi. Ona ne insan yasaları, ne hayvan yasaları işliyordu. Adeta üçüncü bir varlık türünü oynuyordu." Önderlik, zihniyet gücünün farkına er-

kenden vararak, yeni zihniyet örgüsünü geliştirme arayışına yönelir. 20. yüzyılın dünya koşullarında yeni zihniyet arayışına girilmek büyük bir güç ister. Çünkü, bu dönemde dünya iki farklı bloğa bölünmüş durumdadır. Her iki blok da özde aynı zihniyet ve yapılanmayı temsil etmesine rağmen, görünüşteki duruşları farklıdır ama zihniyet yapılanmaları birdir. Böyle bir dünya gerçekliğinde ortaya çıkan her hareket, bir şekilde iki bloktan birine dayanmak göre bir bloğa sığınarak mücadele yürütüyorlardı ancak büyük bedeller pahasına değerler yaratılmasına rağmen, öz güç ve duruştan yoksunluk bu hareketleri zaman içerisinde kendi karışıklığına dönüştürdü. Önderlik böyle bir zaman ve koşulda daha grup örgütlenme aşamasındayken bu gerçekliği görerek önlem geliştirme arayışına yöneldi. İlk çıkış, hatta örgütlenmenin tüm aşamalarında bağımsız bir çizgiyi esas alarak, özgüce dayalı halk özgürlük eğilimini güçlendirme çalışmalarına girişti. Açık ki bu yaklaşım, yeni bir zihniyet yaklaşımıdır.

"Kürdistan Devrimcileri" olarak çıkış yapmak daha uygun geliyordu"

O koşullarda sınıflı toplum uygarlığının tüm zihniyet alt yapısını çözenin olanakları oluşabilmiş değildi. Somut koşulların somut tahlilini yapmanın, bunun için örgüt inşa etmenin asgari verileri ancak ortaya çıkmıştı. Önderlik o sürece şöyle değerlendirir; "1973 baharında, Ankara'da bağımsız bir örgütlemeye gitme kararlılığı, sahip olunan olanaklardan ziyade, anlam itibarıyla önemliydi. Ne ilkel Kürt milliyetçisi

bir eğilim ne de sosyal şoven dediğimiz özünde Türk milliyetçisi bir sol eğilim değil, kendine özgü bir tarih ve güncellik yorumuyla, Kürdistan Devrimcileri olarak çıkış yapmak daha uygun geliyordu. Bu çizgisel bir değişiklikti ve önemi her geçen gün daha iyi ortaya çıkacaktı. Ne tahakkümcü hakim ulus eğilimleri içinde ne de tahakkümcü ulus-iktidarların bir uzantısı olan işbirlikçi Kürtlerin eğilimi ilkel milliyetçilik içinde ideolojik olarak erimeme, politik olarak inisiyatif kazanma, özgür bir kimlik kazandırıyor. Bu tercihin doğru olduğuna inanıyorum. Kürtleri, dolayısıyla katkıları ölçüsünde diğer halkları özgür halk olma bilincine götürececek özellikleri bağrında taşıyordu. Hem ezen hem de ezilen ulus milliyetçiliğine kapılmadan özgür halk kimliğini hedeflemek, dünya çapında kapitalizmin mezhepleri haline gelen reel sosyalizm, ulusal kurtuluş ve sosyal demokrat sapmalarına karşı da yerinde ve zamanında bir güvenceydi. Doğru bir zihniyet gelişimi kadar, demokratik siyasete götüreceği yol olma özelliğine sahipti." Önderlik kendi şahsında PKK'nin ve yeni Kürdistan toplumunun zihniyet temelini bu biçimde döşemişti. Daha başlangıçtan itibaren verili dünyanın zihniyet yapılanmasına kuşku bakar. Bu gerçekliğe rağmen sınıflı toplum uygarlığına ve mezheplerine alternatif olabilecek yeni bir paradigma geliştirmenin ne koşulları ne de şartları oluşabilmiş değil henüz. Ancak bu uygarlığın zihniyet kalıpları içinde erime de kabul edilmez. Dönemin özelliğinden kaynaklı reel sosyalizmin etkileri ve düşünce biçiminin örgüt yapısında yansımaya yapması doğaldır. Çünkü, dönemin karakteri ve birikimi başta tür bir çıkışa izin verecek olgunluğa ulaşabilmiş değildi.

PKK'yi benzerlerinden ayıran en önemli özelliklerinden biri tarihe yaklaşımıdır

Bu gerçekliğe rağmen Önderliğin büyük çabaları sonucunda özgün bir yapılanmanın koşulları açığa çıkarak, süreç içerisinde büyük anlam yoğunluğuna dönüştü. Esasında Önderlik, tüm çalışmalarını tarihin ana kaynağına dayandırdığı için kendi özgünlüğünü geliştirdi. Hiç kuşkusuz ki, PKK Hareketi'ni benzerlerinden ayıran en önemli özelliklerinden biri de tarihe yaklaşımıdır. Doğru bir tarih bilinci ve perspektifine sahip olmayan bir hareketin daha baştan itibaren sınıflı toplum uygarlık zihniyetinin tuzağına düşeceğinin farkındadır. Zaten bu sistemin en fazla kendini kurumsallaştırdığı, insanlığa karşı da en fazla acımasız ve inkarcı yaklaştığı en temel konu, tarihe yaklaşımıdır. Bu sistem tarihsel diyalektiği toplumsal oluşumdan günümüze kadar düz çizgisel bir gelişimden ibaret görmüştür. Tarihsel diyalektik ve toplumsal oluşumun en önemli etkeni olan komünal mücadele hareketlerinden ya hiç bahsetmez ya da bu kutsal mücadele sahiplerini, "Barbar, şeytani güçler" diye değerlendirir. Sistemin en büyük acımasızlığı ve yalancı aslında burada gizlidir. Aynı zamanda tahakkümcü sistemin bu inkarcı yaklaşımı en büyük zafını oluşturur. Bu zaafı iyi çözmesini bilen ve tarihin gelişim diyalektiğine hakim olan, bu durumu en temel perspektif ve ideolojik çizgisine oturtan hareket, örgüt-eylem hattı ve kadrosunu yaratırsa bu sistemi çok köklü bir düzeyde aşar.

Kürdistan'da Önderliksel gerçekleştirmenin ilk aşamalarında tarih üzerine ayrıntılı araştırma-inceleme olanakları olmamasına rağmen, Önderlik mevcut

imkanlardan yararlanarak tarihi çözümlemeye girişir. PKK özünde böyle bir yaklaşımın sonucu olarak anlam bulur. Yani PKK'nin temeli, Önderlik tarafından tarihin derinliklerinde atılmıştır. Bu anlamda tarihsel gelişme diyalektiğinde toplumun iyiliğine, güzelliğine, kutsallığına dair olan her şeyi açığa çıkarmaktan ve yaşanılır kılmaktan kendini sorumlu görmüştür. Yine toplumsal kutsallığın hizmetinde olmayan, toplumu çürüten, yozlaştıran, bireysel yaratıcılık yerine bireyciliği geliştirerek insanlığı zehirleyen zihniyete karşı da sürekli tavır sahibi olmuştur.

Hiç kuşkusuz ki böyle bir anlayışın yaşamsallaşmasının en önemli ayaklarından biri de kadro gerçekliğidir. Önderlik bunun için örgütsel sisteme gitmeden önce insan örgütlenmesine gitmiştir. Yani örgütten önce en büyük ağırlığını kadro yetiştirmeye vermiştir. Kadrosuz bir hareketin fazla bir anlam teşkil etmeyeceğinin örnekleri tarihte boldur. Aksine bir hareketi topluma mal eden, ete kemiğe büründüren en büyük faktör kadrodur. Bir vücut için el ve ayakların rolü ne ise, bir hareket içinde kadronun rolü odur. Bir hareketin el ve ayakları yani onun pratikleştiricisi kadrodur. Kadrosuz bir hareket düşünülemez. Kadro toplumun yaşadığı çelişkileri toplumdan önce şahsında daha keskin yaşar, bu yönüyle toplumsal sorgulamaya öncülük eder. Çelişkileri beyninde dondurmaz, sürekli canlı tutar. Toplumsal bunalımın aşılması gerektiğine kesin inanır. Kendini mücadeleye büyük bir coşkuyla adar. Tüm enerji ve yoğunlaşmasının mücadelenin gelişimi için harcar. Başarıya ikirciksiz bir inanç ve iradeyle kilittirir. Zihniyet dönüşümünü önce kendinde geliştirir. Halka yeni zihniyet temsilcisi arasında köprü görevini yürütür. Yaşam tarzı ve duruşuyla halka örnektir. Yeni yaşamın temsilcisidir. Hareketin dönemsel taktiklerini ve stratejisini hayata geçirmekten sorumludur. Eski yaşam alışkanlıklarının esiri olmaz. Önüne çıkan tüm zorluk ve engelleri büyük bir irade azmiyle aşar. Halka bir sosyal bilimci edasıyla yaklaşır, halkı örgütler, mücadele çizgisine çeker. Mücadelenin tüm aşamalarında coşkusundan ve moralinden bir şey kaybetmez. Mensubu olduğu hareketin ideolojik çizgisini iyi özümser, kendini o çizginin içinde eritir adeta.

“Önce sosyalist ve örgütlü kadro sonra sosyalist ve örgütlü toplum”

Önderliğin kadroyu ele alış tarzı çok çarpıcıdır. Apocu Hareket'in gelişim diyalektiğinde örgütlü toplumdan önce örgütlü kadro yetiştirmek belirleyici bir rol oynamıştır. Reel sosyalizm gibi “Önce sosyalist toplumu kuralım, sonra toplumu sosyalistleştiririz” mantığıyla toplumsal değişim, dönüşümü üstten dayatmamıştır. Aksine, “Önce sosyalist ve örgütlü kadro, sonra sosyalist ve örgütlü toplum” teziyle hareket ederek sosyal devrime öncülük yapmıştır. Zihniyet ve felsefik yaklaşımını kadro üzerinden topluma taşımıştır.

Önderliğin İmralı'da geliştirdiği tüm savunmalar, özünde birer zihniyet devrim manifestosudur. Bu savunmalar aynı zamanda demokratik komünal toplum değerlerinin örgüt sistemi ve kadro manifestosudur da. Önderlik, “Sümer Rahip Devletinden Halk Cumhuriyetine Doğru, Özgür İnsan Savunması” ve “Bir Halkı Savunmak” adlı savunmalarıyla yol, yöntem, stratejisini çarpıcı ortaya koyduğu, Demokratik Ekolojik ve Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması ekseninde formüleştirdiği yeni yaklaşımıyla tüm insanlığa kurtuluş yolunu gösteriyor. Önderliğin yeni paradigması evrensel kapsam ve içeriktedir; tüm dünya insanlığını özümse-

buluşturma paradigmasıdır. O halde bu paradigmanın kadrosu da evrensel sistemin kadrosudur. Dolayısıyla böyle ağır görevlerle karşı karşıya bulunan kadronun işi kolay değildir. Böylesi bir sistemsel ağırlığa sahip olan bir hareketin kadrosunun da bu yönlü bir anlam derinliğine ulaşması gerekir. Yani verili dünya zihniyetinden tam bir kopuşu yaşaması gerekir ve Önderliğin zihniyet ölçüleri çerçevesinde kendini yeniden yaratma eylemine güçlü girişmelidir. Aksi halde bu paradigmanın kadrosu olunamaz. Yeni zihniyet hattına girmeyen kadro, her tehlikeye açık bir pozisyon içinde yer alır. Dolayısıyla bu örgütün temposuna ne kadar dayanacağı, bu örgütle ne kadar yürüyeceği belli olmaz. Kaldı ki, bu tip bir kadro potansiyel tehlike

◆ **Önderlik, toplumsal sistemi yeniden inşa etme paradigmasını geliştirirken, en büyük rolü kavramların doğru tanımlanmasına verdi. Kavramların içeriğini, toplumsal ve bilimsel değer yargıları ekseninde yeniden doldurdu. Kadronun bu çerçevede bir yaklaşım sergilemesi bekleniyordu. Çünkü; Demokratik Ekolojik ve Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması, kavramların yeniden anlamlandırmasıyla pratikleşebilir ancak. Kavramların gücünü, toplumsal dokular üzerinde yarattığı etkinin gücü bilince çıkarılmadan, doğru yaklaşım sergilenemez.**

olma konumundan da hiç çıkmaz. Ne zaman örgütü, ne zaman kendini veya başka grupları esas alacağı belli olmaz.

Zihniyet devrimi; Apocu Hareket'in olmazsa olmaz kuralıdır

Önderliğin tüm çabalarına rağmen kadronun tam anlamıyla yeni zihniyet ve paradigmaya girdiği söylenemez. Belki üslupta yeni zihniyet örgüsünün dilini tutturduk, kavramlarını bol bol kullandık ancak düşünce ve pratiğimizi genelde eski zihniyetten koparamadık. Hatta kadro bunu örgüt ve eylem hattına bile yansıttı. Yeni söylem ve eski zihniyetle kadro güncel görevlerine sahip çıkamaz, doğru bir tanımlama gücüne ulaşamaz. Kendini böyle bir çıkmaza alan kadronun ne kendini ne de başkasını sorgulamaya gücü yeter.

Bu anlamda kadro devletçi-iktidarcı sistemin üzerinde yarattığı etkiyi gidermeyi esas almalıdır. Böyle bir zihniyet sorgulamasına giren kadro, sürekli başarı tar-

Doğru kavram tanımlanması yapılmadan doğru düşünce ve pratik gelişemez

Bu yaklaşımların yeni paradigmaya girmeye engel teşkil edeceği, Önderliği yanlış anlamaya götüreceği açıktır. Ki o süreçte her kadronun Demokratik Ekolojik ve Kadın Özgürlükçü Paradigma'yı kendine göre yorumlaması bundandır. Toplumsal bir hareket için en büyük tehlike o hareketin yanlış veya eksik yorumlanmasıdır. Tarihsel örneklerden çok iyi biliyoruz ki, bir hareketi dağıtmaya, parçalamaya götüren en önemli etkenlerden biri de, kadrosunun onu yanlış yorumlamaya tabi tutmasıdır. Büyük dinleri bile mezhepler düzeyinde parçalamaya götüren temel

etken mensuplarının onu kendine göre yorumlama yaklaşımlarıdır.

Diğer önemli bir açmaz ve sorunumuz da, yeni paradigmanın kavramlarını doğru tanımlayamama yaklaşımıdır. Kavramlar özünde bir nevi anlamın ruhu gibidir. İlk toplumsallaşma nasıl ki simgelerle anlam birikimini ortaya çıkardıysa, ilk sınıflı toplum uygarlığı da geliştirdiği kavramlarla zihniyet örgüsünü örgütledi. Bu anlamda kavramların içeriğini nasıl doldurursan, kavramları nasıl tanımlarsan, öyle bir sistem kurarsın. Sümerler, kavramlar etrafında ilk uygarlıklarını yarattılar, düşünce biçimini geliştirdiler. Günümüze kadar tüm insanlığı etkisi altına alacak, zihniyet yapılanmasını şekillendirecek temel kavramlar bu dönemin icadıdır. Daha sonra çağın birikimine göre biçim değiştiren hiyerarşik sistem, Sümerlerin tarzına bağlı kalarak varlığını sürdürmüştür. Bu anlamda kavramların gücünü küçümsemek gerekir. Kavramlara yüklenen anlam, zihniyete yüklenen anlamdır. Tüm tarihsel süreçler boyunca zihniyetler sürekli kavramlar etrafında anlam bulmuştur.

dan devrimi, bir anlamda anlam yoğunluğudur, anlamın bilince, bilincin pratiğe aktarılmış halidir. Dolayısıyla kavramlar dünyası doğru anlaşılmadan, zihniyet ve vicdan devrimi söz düzeyinde kalmaktan kurtulamaz. Yine doğru kavram tanımlanması yapılmadan, doğru düşünce ve pratik gelişemez. Kavramlar, kadronun birikim düzeyi ve ölçülerine göre farklı anlamlar içermez, her kadronun bir kavram tanımı olamaz.

Yeri gelmişken örnek kabilinden belirtelim. Demokrasi kelimesi bir kavramdır ama anlam ve içerik olarak her anlayış ve sistemin demokrasiyi ele alış tarzı farklıdır. Her düşünce, anlayış ve sistem hitap ettiği kesimin çıkarları ekseninde demokrasi kavramının içeriğini doldurur veya anlamlandırır. Do-

ğal olarak Önderliğin demokrasi anlayışıyla, burjuva kapitalist sistemin demokrasi anlayışı bir olamaz.

Apocu Hareket, demokrasiyi burjuva kapitalist kliğin tekelinde görmez, aksine demokrasiyi tarihsel düzlemde her türlü baskı ve sömürü odaklarına karşı demokratik komünal toplumun değer yargıları için mücadele eden hareketlerin kazanımı olarak görür. Demek ki demokrasi, burjuva kapitalist sistemin bir icadı değildir. Bugün bu sistemde demokrasi adına bir şeyler gelişmişse; halkların, etnisitenin, ezilenlerin mücadelesi sayesinde. Bu sistemin tüm mahareti, varlığını sürdürme noktasında demokrasiyi maske yapmasıdır. Demek ki bu kavramın içeriğini kendi çıkarları ekseninde doldurmuştur. Yani bir anlamda büyük ve kutsal mücadeleler sonucu halklar tarafından geliştirilen silahı, halklara karşı kullanıyor. Bu sistemin demokrasi anlayışında toplumsallığa dair hiçbir değer yargısı yoktur. Aksine aşırı bencilleştirilen bireyciliğe dayanır. Yine emperyal emellerini halklar üzerinde demokrasi maskesiyle gerçekleştiriyor.

◆ **Zihniyet devrimi; Apocu Hareket'in olmazsa olmaz kuralıdır. Zihniyet sorgulamasına girmeyen kadro, Apocu Hareket'in rolüne uygun bir kadro olamaz. Çünkü, Apocu Hareket, devletçi-iktidarcı sistemi aşma iddiasındadır. Bu sistemin zihniyetini aşmadan, bu sistemi aşmak mümkün değildir. İşin can alıcı noktası, zihniyettir. Önderliğin bu kadar zihniyete önem vermesi bundandır. Demokratik Ekolojik Toplum ve Kadın Özgürlükçü Paradigma, özünde bir zihniyet devrimi paradigmasıdır.**

zına da sahip olur. Zihniyet devrimi, devletçi-iktidarcı-tahakkümcü sistemin birey üzerinde yarattığı tüm olumsuz etkilerin giderilmesidir. Bu etki düşünce, duygu, ruh, davranış ve hal-harekete kadar zihniyet ve yaşamın her alanını kapsamına alır. Bu olgularla savaşmadan etkisinden kurtulamaz. Zihniyet devrimi; Apocu Hareket'in olmazsa olmaz kuralıdır. Zihniyet sorgulamasına girmeyen kadro, tarihsel gelişimi ana kaynağında bulup çıkaran, toplumsal koşulları etkileyen Apocu Hareket'in rolüne uygun bir kadro olamaz. Çünkü, Apocu Hareket, devletçi-iktidarcı sistemi aşma iddiasındadır. Bu sistemin zihniyetini aşmadan, bu sistemi aşmak mümkün değildir. İşin can alıcı noktası, zihniyettir. Önderliğin bu kadar zihniyete önem vermesi bundandır. Demokratik Ekolojik Toplum ve Kadın Özgürlükçü Paradigma, özünde bir zihniyet devrimi paradigmasıdır. Tahakkümcü sistemin zihniyet yapılanmasıyla bu paradigmanın kadrosu olunamaz.

Dikkat edilirse, devletçi-iktidarcı kliğin kavramları ele alış tarzı bireycilik üzerine kuruludur. Toplumsal boyutu ya hiç yoktur ya da olsa bile demogojiden öte bir anlam ifade etmiyor. Kavramların gücünün o kadar büyük, etkisinin o kadar yoğun olmasının nedeni; anlam yoğunluğu ve tanımlanmasını ifadelemesindedir. Her üç büyük din bile kendi kavramları üzerinden anlam bulur. Önderlik de toplumsal sistemi yeniden inşa etme paradigmasını geliştirirken, en büyük rolü kavramların doğru tanımlanmasına verdi. Kavramların içeriğini, toplumsal ve bilimsel değer yargıları ekseninde yeniden doldurdu. Kadronun bu çerçevede bir yaklaşım sergilemesi bekleniyordu. Çünkü; Demokratik Ekolojik ve Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigma, kavramların yeniden anlamlandırmasıyla pratikleşebilir ancak. Kavramların gücünü, toplumsal dokular üzerinde yarattığı etkinin gücü bilince çıkarılmadan, doğru yaklaşım sergilenemez. Zihniyet ve vic-

Önderlik, azgın emperyalist demokrasi anlayışına karşı, halkların küresel demokrasi anlayışıyla cevap vererek yeni bir mücadele sürecini başlattı. Demokrasi kavramının içeriğini toplumsal çıkar ekseninde, devletsiz, iktidarsız, hiyerarşisiz, baskı ve sömürsüz bir tanımlamaya kavuşturarak, bu uğurda ödenen büyük bedellerin boşa gitmediğini kanıtladı.

Oysaki, kadromuzun bir kısmı demokrasi adına toplumsal iradeyi yok sayma, birey iradesini bütünüyle esas alma yanlısına düşmüştür. Bu kadro kendini demokrasi çizgisine değil, demokrasiyi kendi çizgisine indirgeyi için büyük yetersizliklere düşmüştür. İstedigimi yerine getirir, istemediğimi yerine getirmem, istediğimi yapar, istemediğimi yapmam' gibi anlayışları demokrasi terimleri diye örgüte dayattı. Yine bazı kadrolar bazında yaşanan diğer önemli bir sorun da, bilimsel verilerin yanında, tüm ikna etme çabalarına karşı demok-

rasi iradesi adına kendi düşüncesinde sonuna kadar ısrarlı davranmayı özgürlük karıştırmaya yanlısıdır. Eğitimlerimizin zaman zaman istenilen düzeye ulaşmamasında, istenilen sonucu almasında demokrasiye yanlış yaklaşımın payı büyüktür. Çünkü, eğitim ortak akıl, düşünce, tarz ve yöntem yaratma eylemidir. Ortaya sürülen ve onda ısrar edilen her düşünce demokrasi maskesi ardına sığınarak yapılmış, bilimsel veriler üzerinden iknaya gereken değer verilmemiştir. Kadro iknaya açık olmazsa, kendi düşüncesinde dogmatik ısrara sahip olursa ortak akıl da yaratılamaz, ortak düşünce, tarz ve yöntem de yakalanamaz. Sonuçta böyle bir yaklaşım eğitimi boşa çıkarmada etkili olur. Yani demokratik kişiliğe de, eğitim anlayışına da tam ters bir durumdur bu.

Örgütsel kültür, anlayış ve işleyişte kadroya güven esastır

Yanlış demokrasi anlayışı örgütün karar alma aşamaları ve uygulama sürecinde de olumsuzluklara yol açmıştır. Alınan bir karar eğer o kadronun istemine göre değilse rahatlıkla “Ben oylamada o karara katılmadığım için, alınan karar beni bağlamaz” diyerek demokrasi ve örgüt anlayışına esasında darbe vurmuştur. Herhangi bir olguda yalnız bir tek doğru var. Bireyin keyfine göre doğru sayısı ne artar ne de eksilebilir. Demek ki tartışma sürecinde her kadronun görüşleriyle zenginleşen, renklenen platformdan çıkan ortak karar, ortak doğrudur. Demokrasilerde birey “Karar alma sürecinde ben bu karara katılmadım, bu karar beni bağlamaz, dolayısıyla alınan kararı sahiplenmem” deme kültürü yoktur. Demokrasi anlayışı, demokrasi kültürü ortak irade ve çıkara daima saygılı yaklaşmayı gerektirir, büyük istek ve şevkle bunu sahiplenir.

Ki biliniyor, örgütümüz doğru ve tutarlı bir çalışma sisteminin ortaya çıkması amacıyla birçok kadroyu farklı çalışma sahalara gönderdi. Farklı çalışma alanlarına yapılan düzenlemeler daha önce örgütsel bünyelerimizde yaratılan tahribatları giderme amaçlıydı. Kadro, tahribatları, örgüt dışlıklara müdahale kabiliyetinden oraya aktarılmıştı. Örgütün o kadrodan bir beklentisi vardı. Çünkü, örgütsel kültür, anlayış ve işleyişte kadroya güven esastır. Kadrodan beklenen, önündeki görevi başarıyla yerine getirmesiydi. Kaldı ki, kadro gideceği çalışma alanına çizgi ve görevlerine bağlı kalacağına dair söz vermişti. Ama bu sözü veren bir kısım kadronun ilk işi ailesiyle bağlantıya geçme oldu. Örgütten önce ailesini düşünen kadro önündeki çalışmalara ne kadar adapte olabilir ne kadar örgütsel çalışma yürütebilir. Aileyle geleneksel bağlarını koparmayan bir kadro, gerçek anlamda kadro olabilir mi hiç? Unutmamak gerekir ki bir çok kadronun kaçışını örgütleyen, kaçışında rol oynayan etken aileydi. Bu kadar yıl mücadele ortamında kalan, emek veren kadronun ailenin denetimine girmesi, o kadro açısından içler acısıdır gerçekten. Hiç kuşkusuz ki, Apocu Hareket'te ailenin sıfırlanması, bir kenara atılması anlayışı yoktur. Bu konuda bir düşünce de, dayatma da yoktur. Kaldı ki PKK ilk halk örgütlenmesini kadrosunun aileleri üzerinden gerçekleştirmiştir. Ailenin geleneksel, tutucu, dar mantıktan kurtularak demokratikleşmesi sürekli Apocu Hareket'in esaslı çalışmalarından biri olmuştur. Gerçek anlamda kadro bilincine erişen, kadro görevlerine soyunan biri, geleneksel aile yaklaşımı sahibi olamaz. Ailesine gerçek anlamda saygılı yaklaşan, bağlı olan kadro bu tarzı esas almaz. Aileye gerçek bağlılık ve saygının gerçek ölçüsü, kadronun örgütsel görevlerine

tam bir tutkuyla sahip çıkmasıdır. Çünkü, kölelik-özgürlük ikilemi kadronun ailesinin de sorunudur.

Örgütü örgüt yapan kadrodur

Zaten aile kurumu üzerine Önderliğin ciltler dolusu çözümlenmeleri var. Bu çözümlenmeler ışığında aileyi çözemeyen kadro, tutarlı bir yaşam tarzının ve çalışma disiplininin sahibi olamaz. Bu yaşamış pratikler karşısında kadromuz kendini yeniden sorgulamaya almalı, örgütle, çizgiyle çelişen yanlarını düzeltmelidir.

Örgüt olarak zor bir süreci yaşamamanın dışsal etkileri de önemli bir rol oynadı. Bugün tüm dünya insanlığının başına büyük belalar açan, toplumu kahırlı yaşama çeken kapitalist sistemi aşmak için büyük mücadeleler veriyoruz. Bunun için büyük bedeller ödedik, hala ödemeye devam da ediyoruz. Her şeyden önce tahakkümcü sistemin zihniyetini mahkum ettik. Bilimsel kanıtlar ve veriler ekseninde mahkum ettiğimiz sistemin etkisine girmek büyük yanlışlıktır. İdeolojik çizgide derinleşmeyen, ideolojiyi özümsemeyen kadro bu konuma düşer. Teknolojik gelişmelerin etkisine kapılmak, denetimine girmek kadro için tehlikeli bir konum arz eder.

ister. Bunun için bu kadronun yerini değiştirmek istediği zaman, o kadro neredeyse kıyameti koparma noktasına gelir. İlk ve sürekli verdiği tepki "Beni buradan alırsanız, istifa ederim" yaklaşımı oluyor. Bunun adı örgüte şantaj uygulamadır. Veya bir dönemden sonra "Örgüt benim düzenlememi başka yere yapar, buradaki yaşam imkanlarımı kaybederim" kaygısına girerek, bin bir yerden bahaneler, gerekçeler üreterek, örgütün düzenlemesini yapmasını engellemeye çalışır ya da şartlı gelmek ister. Gelmeden önce örgütten yeniden onu aynı yere göndereceğine dair söz ister.

Kadro her an, her zaman her şey hazır olduğu için kadrodur

Bu anlayışların yanında bazı kadrolar düzenleme aşamalarında da örgüte büyük zorluklar çıkardı. Bu anlayışın şahsında, neredeyse düzenlemeyi örgüte bırakma kültürü ortadan kalktı. Ancak bu durum, kadronun kendi yetenek ve becerisine uygun öneri yapma hakkını ortadan kaldırmaz. Kadro, gerçekleri göz ardı etmeden, yeteneklerini abartmadan, örgüte daha iyi hizmet etmeyi esas almalıdır. Yapacağı öneri kesinlikle bireysel değil, örgütsel çıkara dayan-

birinin değil devrimci olması, vicdanlı ve ahlaklı bir toplum insanı bile olamaz. Tutarlı, dürüst bir insanın söz ve eylemi arasında en ufak bir orantısızlık yoktur. Sözü ayrı, pratiği ayrı olan birinden toplum yararına bir beklenti içinde olunamaz. Normal bir toplum insanının bile bulaşmaması gereken oportünizm hastalığına, demokrasi anlayışı ve düşüncesi adına kadromuzun bir kısmı bulaştı. Halbuki demokrasi anlayışı; özgürlük, eşitlik ve emek olgularının bilincine varma kutsallığıdır ve bunun için tam kapasiteyle büyük mücadele yürütme aşkıdır. Görevlerden kaçma, görevlere yanaşmama, hiçbir demokratik hakla izah edilemez. Bu, olsa olsa oportünizmin teorisidir. Örgüt bir kadronun düzenlemesini yaparken konumunu, yeteneğini, kapasitesini ve ideolojik derinliğini göz önünde bulundurarak gerçekleştirir. Bazı kadrolarda örgütün kendisini tanımadığından yakını. Çok abartılı ve yanlıgılı bir yaklaşımdır bu. Örgüt bünyesinde yer alan her kadroyu tanıdığı ve buna göre değerlendirdiği için örgüttür. Kendi kadrosunun özelliklerini, yeteneğini tanımayan bir oluşum, şemasal olarak örgüt gözükse de esasında eylemsel örgüt sistemine kavuşamaz. Apocu Hareket, kadrosunu özellikleriyle

unutun, yönünü dağa vermeyen, dağı stratejik yaşam alanı olarak görmeyen her kadro oportünizmi iliklerine kadar yaşayan kadrodur.

Dil bilmeyen, toplumların kültürlerini, geleneklerini, göreneklerini ve yaşam tarzlarını bilmeyen kadro, diplomasi çalışmalarına gitmeyi öneriyor. Yine dağda bilgisayarı çat, pat kullanmayı öğrenen kadro kendini en iyi basıncı olarak görüyor ve örgütten basın çalışmalarına göndermeyi bekliyor. Bu yeteneğe göre konulanma isteği değil, kaçış konumu planlama girişimidir. Ya da rahatlık peşinde koşmadır. Rahavete yatma istemi ya da rahatlığın peşinde koşmak da oportünizmin diğer bir çeşididir.

Oportünizm hastalığına yakalanan, hatta oportünizmi kendine 'hak' diye örgüte dayatan diğer bir alanımızda zindan alanıdır. Son yıllarda binlerce kadro zindandan çıktı, ki bu kadro kendini örgütün esas sahipleri olarak görüyor. Yine Kemallerin, Mazlumların, Hayrilerin, Ferhatların ardılları olarak kendini tanımlıyor. Ancak içinde oldukları konum bunun tam tersini gösteriyor. Son yıllarda zindandan çıkan kadrolar yönlerini dağa vermiyor. Bu kadar değer sanki bu dağ başlarında yaratılmamış gibi dağı küçümseme anlayışına giriyorlar.

Hak arayıcılığı özünde örgütsel görevlerden kaçışı ifade eder

Zindan çıkışlı az bir kadro sayısı da dağa şartlı geliyor, daha doğrusu dağdan rütbe almaya geliyor. Örgüt yönetimine danışmadan, örgüt ihtiyaçlarını değerlendirmeden, dağda ne kadar kalacağını, ne zaman gideceğini önceden planlamış oluyor. Zindan çıkışlı kadronun gündeminde çok fazla HPG ve gerilla yaşamı yoktur zaten. Esasında zindan kadrosunun kendini Mazlum, Kemal, Hayri, Ferhat ve daha yüzlerce direniş sembolü yoldaşın ardını görmesi onurlu bir duruştur. Ancak bu yoldaşların mücadele çizgilerinde yürüdükleri, anılarını ve özlemlerini pratikleştirme azmine ulaştıkları anda bu durum onurlu duruşa kavuşur. Yönünü gerillaya veren, gerilla yaşamını kutsal gören kadro, bu önder yoldaşların ardılı olma onuruna kavuşabilir. Bir de zindan kadrosu kendini ayrıcalıklı görme anlayışına kapılıyor çoğunlukla. "Bu kadar yıl zindanda kaldım, şu kadar da hakkım var" anlayışına kapılarak yaşadığı oportünizmi meşrulaştırarak istiyor. Hak arayıcılığı özünde örgütsel görevlerden kaçışı ifade eder. Örgütü kendi çizgisine çekme anlamını taşır.

Kadroyu anarşist çizgiye yakınlaştıran diğer önemli bir faktör de hiyerarşi kavramını tek yönlü algılamasıdır. Önderlik tarafından gündemimize konulan hiyerarşi kavramı üzerine kadrolar arasında bir çok tartışma yaşandı. Esasında tartışmaların yoğun olması, farklı görüş ve düşüncelerin açığa çıkması doğruya ulaşma anlamında olumluydu. Ama kadromuzun bir kısmı demokrasi kriterlerine fazla anlamlı yaklaşmaması ve iknaya açık olmasının etkisiyle ortak düşüncede buluşmayı engelledi ve hemen her kadronun bir hiyerarşi tanımı ortaya çıktı. Bu da çoğunlukla örgütü, dolayısıyla iradesini zora soktu.

Hiyerarşi, kelime olarak kutsalın yönetimi anlamına gelir, emir ve komuta tarzının uygulanmasını içerir. Dolayısıyla hiyerarşinin kendini kurumsallaştırdığı, iradeleştirdiği yerlerde toplumsal düzenek ve dokularda katmanlaşma gerçekleşir. Önderlik, toplumsal gelişimi sosyolojik çözümlenmeye tabi tutmasıyla hiyerarşik sistemin özgür iradeyi nasıl

bastırdığını çarpıcı kanıtladı. Kadronun bir kısmı da buradan yola çıkarak "PKK'de hiyerarşik sistem vardır" yaklaşımıyla adeta örgüte yönetimsizliği dayattı. PKK'de hiyerarşik işleyişin olduğu doğrudur, bu işleyişte olan kadronun hiyerarşik zihniyete sahip olduğu da doğrudur. Önderlik yeni paradigmayla bu durumun hiyerarşik sisteme dönüşmesini engelledi. Kaldı ki, PKK tarihinde yaşanan en büyük olumsuzluklar bu zihniyetin kadro üzerinde yarattığı etkilerin, kendini bu harekete dayatmasından kaynaklanmıştır. Tüm kadro yapısına düşen en büyük görev, bu zihniyeti PKK'ye dayatmaya çalışan anlayışa karşı büyük mücadele yürütmektir. Ama unutulmaması gereken çok önemli bir noktada savaş koşullarında olma gerçekliğimizdir. Esasta PKK şu anda savaş koşullarındadır ve hiyerarşik sistemi aşmayı esas alıyor.

Doğal olarak doğru ve tutarlı bir örgütsel yapılanmaya sahip olmazsak, tarih ve topluma karşı sorumluluğumuzu da yerine getiremeyiz. Bir örgüt doğru düşünce ve eylem bütünselliğini yakaladığı oranda gerçek bir örgüt hüviyetine kavuşabilir. Doğru düşünce ve eylem bütünselliğinin yakalanmasına yön veren, gerçekleştiren de doğru yönetim ve kadro anlayışıdır. Yönetimi olmayan bir örgüt ne örgüt olabilir ne de mücadele yürütebilir. Durum bu kadar açık ve net ortada olmasına rağmen "Yönetimler hiyerarşiyi temsil ediyor, biz hiyerarşiyi karşıyız" adı altında bir kısım kadro tarafından yönetimsizliğin teorisi yapılmıştır. Bu yaklaşım, kadronun hiyerarşi kavramını dar, tek yönlü algılamasının bir sonucudur. Halbuki örgütsel bünyelerimizdeki hiyerarşik işleyiş, zamanı gelince ortadan kalkacaktır. Örgütümüzdeki hiyerarşik işleyiş kalıcı sahipleri yoktur. Örgütü sevk ve idare etme anlamında bu işleyiş farklı kadrolar üzerinden sürecek. Hiçbir kadronun yönetim kademesindeki yeri sürekli ve kalıcı değil. Emek, çalışma, disiplin, azim ve kendini vermeye göre bugün o, yarın başkası bu görevi yürütecektir. Kadro hiyerarşiyi doğru çözmek zorundadır. Her şeyden önce hiyerarşik sistemin zihniyetler üzerinde yarattığı kalıpları anlaması gerekir, bunun için önce kendisini çözmesi en acil ihtiyaçtır. Hiyerarşik zihniyetin şahsı üzerinde yarattığı etkiyi görmeyen kadro, doğru anlam gücüne ve duruşuna sahip olamaz. Hiyerarşik zihniyetin kadro üzerinde yarattığı etki, günlük yaşam içerisinde bile çok çarpıcı olarak göze batıyor.

Disiplin uygar ve gelişmiş insanın yaşam biçimidir

Yaşam içerisinde eşitlikçi, davranmamak, seçici ilişkiler peşinde koşmak, iç siyasete ve dengelere bulaşmak hiyerarşik zihniyetin kadro üzerinde ne kadar çarpıcı yaşandığını gösterir. Dengeler kurmak, dengelere bulaşmak hiyerarşik zihniyete en büyük teslimiyet anlamına gelir. Denge, gruplar üzerinden anlam bulur, demek ki dar bir grubun çıkarını esas alma üzerinden kurulur. Bu, hiyerarşik zihniyetin en büyük sapmalarından biridir. İç siyasette, bunun bir devamıdır. İç siyaset, kurnazlık temelinde başkalarının emekleri üzerinden kendini yaşatma anlamına gelir. Kendi başarısını yoldaşının başarısızlığı üzerinden kurmayı esas alır. Kendi başarısını ve mutluluğunu yoldaşının başarısızlığı ve mutsuzluğu üzerinden kurmayı esas alan kadro, hiyerarşik zihniyetin en büyük esiri konumundadır. Bu anlamda kadro hiyerarşik zihniyet ve sisteme karşı mücadele etmek istiyorsa önce kendisinde yaşanan hiye-

Cep telefonu, internet gibi teknik gelişmeleri toplumsal devrim olarak algılayan kadro toplumun kutsal mücadele yürüncesinden uzaklaştırır. Dikkat edilirse kadromuzun bir kısmı, kendini internet vb teknik aygıtlara kaptırarak esas görevlerini unutmaya noktasına geldi. Bu yolla kapitalizmin sanal dünyası içinde kayboldu, gerçek dünyadan uzaklaştı. Yaşanılan bu durumlara değinirken, kadronun teknik, teknolojik gelişmelerden kopması gerektiği yargısını çıkarmamak lazım.

Çünkü, dünyada yaşanan teknik, teknolojik gelişmeyi kapitalizmin eseri olarak görmüyoruz. Aksine ilk toplumsal oluşumdan bu güne kadar, toplumun bilinç birikimi ve değer yargılarının toplamı olarak değerlendiriyoruz. Tekniği tüm dünya insanlığının kullandığı gibi Hareketimiz de, kadromuz da kullanacak, ondan yararlanacak elbette. Eğer tüm dünya teknikten yararlanıyorsa, Hareketimiz de kadromuz da yararlanacak. Ancak kadro ihtiyacını karşılayacak kadar teknikle bir ilişkiyi esas alacak. Onun dışındaki tüm yaklaşımlar denetime girmeyi getirir ki, o da örgütten uzaklaşmayı ifade eder.

Böyle anlayışlara sahip bir kadronun artık örgütü değil, kendini esas alacağı kesinleşir. Hem iş yapmaz hem de bulunduğu yerden ayrılmak istemez. Doğal olarak örgüt iş yapacak kadroları görevlendirmek ister, iş yapamayacak olan veya erime noktasına gelen kadroyu daha verimli bir yerde konumlandırmak

malıdır. Ancak yaşanan birçok pratik bu durumun tersini ortaya çıkardı. Keyfi nasıl isterse, neresi ona rahat geliyorsa yeteneğini ve kapasitesini göz önünde bulundurmadan öneri geliştirme anlayışına kapıldı. Çoğunlukla öneri yapmayla yetinmedi, önerisinin kabul edilmesi gerektiğinde ısrarlı davrandı. Örgütün, örgütsel düzeyde daha iyi verime ulaşmak için kendi kadrolarının düzenlemesini yapması kadar doğal bir durum olamaz. Ancak öneri o kadronun istemine ve keyfine göre değilse, o kadro düzenlemeye karşı bir duruş sergilemiştir. "Canımın istediği yere gider, canımın istemediği yere gitmem" yaklaşımını demokratik hak ve tercih bellemiştir. Oysa kadro her an, her zaman her şeye hazır olduğu için kadrodur. Kadronun anlamı, kendini adama üzerinden anlam bulur. Kadro örgütün onun önüne koyduğu görevleri yerine getirmek istemezse, kadro düzeyine nasıl yükselir. Her kadro kendi istemini, kendi tercihini örgüte dayatırsa, örgüt denen bir oluşum ortada kalır mı hiç. Sonuçta; örgütü örgüt yapan kadrodur. Örgüt, kadro sayısı ve çalışması sonucunda anlam kazanır.

Bu anlayışlar, yaklaşımlar, oportünizmin ta kendisidir. Mücadele tarihimiz içerisinde en fazla mahkum edilen, en fazla savaşılan anlayış, oportünizmdir. Oportünizm mücadelesizliği, tutarsızlığı, ikiye bölünmüşlüğü ifade eder. Oportünizme düşen, oportünizm hastalığına bulaşan

tanıyarak, düzenlemeleri esas aldığı için hala ayaktadır. Zaman zaman bu konuda yetersizlikler olabilir ama genel örgütsel yapıyı bağlayan bir duruma dönüşmemiştir.

Önderliğin, Hareket'in ve kadronun yaşam güvencesi HPG'dir

Siyasi sürecin ve çalışmanın önemini rahatlığın, zorluklardan kaçışın bahanesine çevirmek kadroya yakışmaz. Bazı kadrolarımız buna sığınarak adeta HPG'den bir kaçışı esas almıştır. Yetenek ve kapasitesinin çok geliştiği için siyasal çalışmalarda daha fazla katkı sahibi olacağını, HPG'de atıl kaldığını vb yaklaşımını sergilemesi en büyük oportünizmdir. Halbuki bu süreçte stratejik düzeyde Önderliğin, Hareket'in ve kadronun yaşam güvencesi HPG'dir. Yeteneklerini HPG'de açığa çıkarmayan bir kadro, başka alanlarda hiç açığa çıkaramaz.

Bu süreçte bazı kadrolar arasında siyasal çalışmalar revaçtadır. Fırsatını buldu mu demir atmak ister. Bu tip kadro siyasal çalışmalara giderse, bir daha askeri güçlere önemini aklından bile geçirmez. Esasında kadro askeri anlayış ve düşünceden koştığı için örgütten uzaklaşıyor. Askeri güçlerde yaşadığı günlerin zorluğunu, kutsallığını unutmazsa, örgütten de kopmaz. Dağı

rarşıye karşı mücadele yürütecek ki, bu sistemin genel zihniyetine karşı mücadele yürütebilsin.

Kadronun iktidar olgusuna bakış açısı, iktidar olgusunu ele alış tarzı da net olmalıdır. Örgütün iradesini iktidar anlayışıyla karıştıran kadro, örgütü sahiplenen bir pratiğin sahibi olamaz. Örgütün bir otoritesinin olduğu doğrudur ancak bu otorite bir grup veya azınlığın otoritesi değil, bir halkın bir toplumun otoritesidir. Bu otoriteye saygılı yaklaşmak, hatta bu otoriteyi geliştirmek toplumsal vicdan ve ahlakın bir gereğidir.

Kadro devletçi iktidarcı zihniyetin şekillenmesi altında büyüdü. Bu sistemin şekillendirdiği birey kendini iktidar olmaya göre ayarlar, iktidarın sunduğu nimetlerden yararlanmak ister. Örgütünün hiçbir yönetim görevi, yönetim organı kadroyu iktidara taşımanın bir aracı değildir. Aksine mücadeleye, halka, değerlere dahi iyi hizmet etsin diye vardır. Eğer genel kadro yapımız arasında iktidar zihniyeti iyi bilince çıkarılırsa yönetim kurumlarımız anlamına uygun pozisyonun dışına taşırılamaz. Bir grup veya birey bunu çarpıtmak istese de hemen deşifre olur, çirliçliç ortada kalır. Kurumsal olarak örgütün yönetim organlarıyla, klasik iktidar anlayışı birbirine karıştırılırsa, bu durum örgüt, sosyalizm, değer yargıları ve toplumsal irade inkarcılığını doğurur.

Kadronun savaş olgusuna yaklaşımda da bazen yetersizlikler çıkmıyor değil. Savaş ne ezilenlerin bir tercihi, ne de icadidir. Aksine savaş, toplumun değerler birikimini denetime almak isteyen küçük bir azınlığın toplumsal yaşamı dağıtmak amacıyla icat edilmiştir. Tarih boyunca azınlık bir kesim tarafından savaş, toplumu denetimde tutmanın bir yöntemi olarak kullanıla gelmiştir. Bu anlamda savaş, ezilenlerin tercihi olamaz. Bu ilke toplumsal inkar, sömürü ve baskının olmadığı ortamlarda geçerlidir. Ancak egemen kesimler tarafından ulusal, demokratik, insani ve evrensel haklar inkar edilirse veya saldırıya uğrarsa, o zaman savaş kutsal bir araç olarak kullanmamakta insan olmayla çelişir ve kutsal değerlere ihanet anlamına gelir. Bugün Kürdistan toplumunun hiçbir insani hakkı bile kabul edilmiyor, hatta en sert acımasız inkar ve katliam yöntemlerine tabi tutuluyor. Böylesi koşullarda savaş-özgürlük ilişkisi belirleyici rol oynar. Doğal olarak kadro anlayış, düşünce, ruh ve duyguda bu ilişkiye kilitlenmelidir. Başka bir mücadele yöntemi önümüzde olmadığına göre, savaşı bir sanat edasıyla ele alıp geliştirmekten başka seçeneğimiz de yoktur.

Askeri birliklerin dışında çalışma yürüten birçok kadromuzun gündeminde savaş ya yoktur, ya da yeterince ağırlıkta değildir. Esasında kadronun dağılmasında, kırılmasında hatta kaçmasında etkili olan en önemli faktör, savaş gündeminden kopmasıdır. HPG birliklerinde bulunmayan ama dağda yaşayan kadroyu çoğu zaman tanımakta zorlanıyor insan. Kadronun bir kısmı askeri üniformadan bir kaçışı yaşıyor, sivilleşme özentisinin etkisinde bir duruş sergiliyor. Oysa bir kadronun, bir PKK'nin kimliği, onun üniformasıdır. Üniformadan kaçış, kimlikten kaçıştır. Yine kadrodur, dağda yaşıyor ama bir silah kaldırmaya gerek duymuyor. Ki kadro öncülük misyonu anlamını taşıyor. Yani kadro mücadele, halk ve değerlerin koruyucusudur. Rolü ve misyonu budur.

Bir kısım kadronun anlayışta yetersizliğe düştüğü diğer bir konuda disiplindir. Disiplin aslında ideolojik çizginin yaşam tarzıyla birleşerek ortaya çıkardığı ölçüler toplamıdır. Disiplin uygar ve gelişmiş insanın yaşam biçimi-

midir. Uyarlığın olmadığı yerlerde disiplinsizlik, kuralsızlık, keyfiyetçilik ve kendine görelilik sonuna kadar vardır. Uyarlıktan biraz nasibini almış toplumlarda kuralsızlık, keyfiyetçilik, kendine görelilik vb yaklaşımlar bir yaşam çizgisi biçiminde açığa çıkmaz. Disiplin ölçülü yaşam biçimini de ifade eder. Ölçü ve kuralın olduğu yerde disiplin vardır; ölçü ve kuralın olmadığı yerde ise disiplin yoktur. Yine disiplin ahlak, vicdan, kural, ölçü ekseninde kişiliğin bir zihniyet dönüşümü temelinde terbiye edilmesidir.

PKK bir eleştiri hareketidir

Demek ki disiplin en fazla Apocu Hareket'in kadrosu için gereklidir. Çünkü, Önderliğin yeni paradigmasını yaşamsal kılacak, toplumu demokratik özgür bilince ve iradeye taşıyacak güç kadrodur.

◆ **PKK, toplumsallığın ilk anlam damlasını zengin insansal bilinçle sentezleme hareketi olarak doğdu. Bu anlamda toplumun oluşum rengini kendi rengi, toplumun öz adalet duygusunu kendi adalet anlayışı olarak benimsedi. Ve PKK, kadın rengini, kadın anlayışını, kadın adaletini, kadın duygusunu vb kadın olgularını yeni yaşamın ve toplumsallaşmanın merkezine alarak düşünsel, eylemsel aktivitesine başladı. PKK ideolojisi, özünde Kadın Özgürlük İdeolojisi'dir.**

Bazı kadrolar hala bu konuda yetersizlik ve yanlışları tam aşabilmiş değil. Yer yer disiplini gereksiz bir uygulama gibi gören kadrolar var, hatta disiplini kalıplıklıkla karıştırma düzeyine kadar varılanlar da var. Halbuki disiplin ve ölçü, ideolojik çizginin yaşam tarzıdır. Kadronun yaşam tarzı neyse, ideolojik çizgiyi benimseme, içselleştirme tarzı da odur. Ancak bir kısım kadro pratikte zaman, mekan ve koşullara göre farklı disiplin ve ölçü anlayışlarına kayıyor. Bu kadro farklı bir çalışma alanına gittiğinde hemen oranın yaşam tarzına entegre oluyor. Aslında Apocu disiplin, Apocu ölçüler, Apocu çizginin yaşam tarzıdır. Doğal olarak her yerde, her koşulda birdir.

Kadro doğru bir bilinçle disiplin ve ölçü anlayışına yaklaşmalıdır. Çünkü bu, onun yaşam tarzıdır, aksi anlayış,

◆ **Nihilizm esasında değersizlik ve hiçleşme psikolojisinin birey üzerinde hakim olma hastalığıdır. Mücadeleden, değerlerden ve yaşamdan bıkkınlık ve her şeyi boş verme psikolojisidir. Bir hastalık olarak nihilizm hemen bir anda ortaya çıkmaz. Ağır sorunların, yetmezliklerin ve yanlışların yaşandığı süreçlerde çözümsüz kalan, bunlarla aktif mücadele içerisine girmeyen bireyleri etkisi altına alır. Demek ki nihilizm, yenilgili ruh halinin ifadesidir. Nihilizmin genelde savaş ortamında kalan kadrolar şahsında yaşanması tesadüfi değildir.**

aksi duruş kadroyu dış sistemle eklemlenmekten öte bir sonuç doğurmayacaktır.

Eleştiri-özeleştirme mekanizmasını doğru ve sonuç alıcı tarzda kullanmadığımızı, kadro olarak yaşadığımız pratiklerden biliyoruz. Eleştiri-özeleştirme mekanizmasını anlamına uygun normlarda işletmemek, kadroyu edilgen, pasif kılar. Eleştiri diyalektik işleyiş tarzı uygun olmayana açığa çıkarıp gidermeyi amaçlar. Eleştiri bir öğrenme, derinleşme yöntemidir. İdeolojik, siyasi düzeyin ayrılmaz bir parçası veya yöntemi eleştiri olduğundan, kadro da ideolojik, siyasi düzeyi ancak eleştiri silahıyla geliştirebilir. Özeleştirme ise, diyalektik gelişmeye denk düşmeyen başarısız düşünce, tasarı, tavır ve hareketlere son verip, doğru olan düşünce ve pratiğe bağlanmayı ifade eder.

Artık bazı karolar neredeyse eleştiri anlamsızlıkla eşdeğerde değerlendiriliyor. Kadro tanık olduğu bir eksikliği, yetmezliği görmezden geliyor, "Eleştirsem ne değişecek ki, falan arkadaş

defalarca eleştirildi ama hiç değişmedi" gerekçesiyle eleştiriden uzaklaşıyor. Ya da "Falan arkadaşı eleştirirsem acaba kırılır mı, darılır mı, küser mi" gibi kaygılarla hareket ediyor. Halbuki en kaygısız olması gereken kişi kadrodur. Kaygı prangadan daha tehlikelidir, kadroyu hareketsiz, refleksiz kılar. Özeleştiriyi ise çoğunlukla gerçekliğine denk düşmeyen, gerçekliğini anlatmayan ve bu temelde yetersizliklerini gidermeyen bir anlayışla ele alıyor. Eleştiri özeleştirme mekanizması kadronun gerçekliğiyle yüzleşmesi, bin yılların köhnemiş düşünce ve anlayışlarına karşı en etkili mücadele yöntemidir. Zayıf insanlar eleştiri yapmaktan, özeleştirme vermekten korkar, çünkü; yalın gerçeklerle yüzleşmekten korkar da ondan. Bu bakımdan PKK bir eleştiri hareketidir, tarihsel gelişim diyalektik içerisindedir yaşanan her yanlış, sapma

PKK ideolojisi, özünde Kadın Özgürlük İdeolojisi'dir

PKK, toplumsallığın ilk anlam damlasını zengin insansal bilinçle sentezleme hareketi olarak doğdu. Bu anlamda toplumun oluşum rengini kendi rengi, toplumun öz adalet duygusunu kendi adalet anlayışı olarak benimsedi. Ve PKK, kadın rengini, kadın anlayışını, kadın adaletini, kadın duygusunu vb kadın olgularını yeni yaşamın ve toplumsallaşmanın yaratımlarını mücadelesinin merkezine alarak düşünsel, eylemsel aktivitesine başladı. PKK ideolojisi, özünde Kadın Özgürlük İdeolojisi'dir. Kadının özgürleşmediği yerde toplumun özgürleşmeyeceği gerçekliği, devrimci mücadeleler içerisinde defalarca kanıtlanmıştır. PKK'nin kadın rengi, kadın ideolojisiyle kendini yaratması bu çarpıklığa ve başarısız

girişimlere müdahale anlamını içerir. Önderlik, çabasının büyük kısmını, kadroyu bu zihniyet ekseninde eğiterek toplumsal kördüğümü ve kangrenleşmeyi bu yolla çözmeye çalışmıştır. Ancak Önderliğin tüm eğitimsel çalışmalarına, pratik müdahalelerine rağmen, kadro hala Toplumsal Kadın Özgürlükçü Paradigma'ya girmekte büyük yetersizlikler yaşıyor. Özellikle erkeğin kendini egemenlik mantığından bir türlü kurtarmaması, hareketin tüm alt ve üst yapı kurumlarını, yine hareketin tüm çalışmalarını olumsuz etkiliyor. Çünkü, PKK'nin anlam merkezinde kadın var, anlam merkezine yanlış, yanlışlıklarla yaklaşım diğer tüm fonksiyonları da olumsuz etkiler.

Erkek çoğunlukla kendini Kadın Özgürlük İdeolojisi'nin dışında görüyor. "Kadın olmadığımı göre özgürleşme

girişimlere müdahale anlamını içerir. Önderlik, çabasının büyük kısmını, kadroyu bu zihniyet ekseninde eğiterek toplumsal kördüğümü ve kangrenleşmeyi bu yolla çözmeye çalışmıştır. Ancak Önderliğin tüm eğitimsel çalışmalarına, pratik müdahalelerine rağmen, kadro hala Toplumsal Kadın Özgürlükçü Paradigma'ya girmekte büyük yetersizlikler yaşıyor. Özellikle erkeğin kendini egemenlik mantığından bir türlü kurtarmaması, hareketin tüm alt ve üst yapı kurumlarını, yine hareketin tüm çalışmalarını olumsuz etkiliyor. Çünkü, PKK'nin anlam merkezinde kadın var, anlam merkezine yanlış, yanlışlıklarla yaklaşım diğer tüm fonksiyonları da olumsuz etkiler.

Erkek çoğunlukla kendini Kadın Özgürlük İdeolojisi'nin dışında görüyor. "Kadın olmadığımı göre özgürleşme

girişimlere müdahale anlamını içerir. Önderlik, çabasının büyük kısmını, kadroyu bu zihniyet ekseninde eğiterek toplumsal kördüğümü ve kangrenleşmeyi bu yolla çözmeye çalışmıştır. Ancak Önderliğin tüm eğitimsel çalışmalarına, pratik müdahalelerine rağmen, kadro hala Toplumsal Kadın Özgürlükçü Paradigma'ya girmekte büyük yetersizlikler yaşıyor. Özellikle erkeğin kendini egemenlik mantığından bir türlü kurtarmaması, hareketin tüm alt ve üst yapı kurumlarını, yine hareketin tüm çalışmalarını olumsuz etkiliyor. Çünkü, PKK'nin anlam merkezinde kadın var, anlam merkezine yanlış, yanlışlıklarla yaklaşım diğer tüm fonksiyonları da olumsuz etkiler.

Erkek çoğunlukla kendini Kadın Özgürlük İdeolojisi'nin dışında görüyor. "Kadın olmadığımı göre özgürleşme

etkili mücadele yöntemini ifade etmeyen her anlayışla çok ciddi bir savaşım halinde olmalıdır.

Kadın özgürlük çizgisinin, PKK'nin özgürlük çizgisini temsil ettiğini belirtmiştik. Bu özgürlük çizgisinin kadro bazında yeterince anlam düzeyine indirgenmediği, hatta pratikte büyük yanlışları ortaya çıkardığının örnekleri, mücadele tarihimizde boldur. Erkek ve kadının özgürlük çizgisine fazla anlamlı yaklaşmamasının faturası Hareketimize ağır olmuştur. Erkek ve kadının geri geleneksel toplum ölçülerinde ısrar etmesi, kişiliklerinde yaşatması, çeteci eğilimlere ilham esini vermiştir. Dikkat edilirse Hareketimiz tarihi içerisinde ortaya çıkan tüm çeteler, tasfiyeciler ve provokatörler önce kadın özgürlük çizgisiyle oynayarak işe başlamış, sonra etrafında biriktirdiği geri erkekler ve kadınlarla Hareketi bozmaya, zehirlemeye başlamıştır.

Erkeklerin en azından bir kısmının kadın şahsında toplumsal özgürlük çizgisine anlamlı yaklaşmaması, geri geleneksel zihniyet ölçülerinde ısrar etmesi anlaşılabilir ancak bir kısım kadın şahsında özgürlüğe inançsız yaklaşımı anlamakta zorlanıyor insan. Çünkü, en fazla özgürlüğe ihtiyacı olan ve topluma taşıması gereken cinstir kadın. Kadın kaderi, toplumun kaderini çok yakından belirleyen bir olgudur. Nasıl bir kadın statüsü, öyle bir toplum statüsü yaşamın her alanını belirleyecek ağırlığa sahiptir. Kadının bu rolüne denk düşmeyen her pratik, her anlayış; eninde, sonunda örgüt karşıtı bir pozisyonu yaratır.

"Kadın hiç özgürleşmeyecek" anlayışı inançsızlık ve teslimiyeti ifade ederken, "Bu kadar yıl mücadele ettim, özgürleştim" yaklaşımı da büyük yanlışları ifade ediyor. Çeteler bu iki uç anlayışı kullanarak örgütte yozlaşmayı geliştirmeye çalışmıştır. Demek ki kadronun özgürlük çizgisi dışında kalan her anlayış, her pratiği çetelere potansiyel bir zemin sunuyor. Şemdin, çetesini geri kadın ve geri erkeği birleştirme üzerinden kurmuştu, örgüt ortamında bu anlayışlara sahip erkek ve kadınları çetesinin doğal elemanları gibi değerlendirmiş, bu anlayışları kullanma temelinde örgütü denetimine almaya çalışmıştı.

Apocu Hareket, tarihin tüm inkarcılığına karşı, insanlığı özülü buluşturma mücadelesidir

Ferhat ve Botan'ın ihanet grubu da geri kadın ve erkeği zemin olarak örgütün kontrolünü ele geçirmeye heveslenmişti. Bu ihanet grubu yoz, çürümüş ve köle yaşam biçimini kadroya 'ödü' diye sunarak örgütlenmesini yapmıştı. Şimdi soruna biraz gerçekçi yaklaşalım. Eğer en azından kadronun bir kısmı ihanet grubuna böyle bir zemin sunmasaydı, bu grup böyle bir girişime cesaret edebilirdi? Her hareket ve toplumsal yapıda olduğu gibi, Hareketimiz içerisinde de çürükler, inançsızlaşanlar ve ihanet edenler çıkaracaktır. Ama unutmayalım ki, bu ihanet grubu tüm örgütsel yapıyı 'sosyal reformla' ele geçireceğine inanmıştı. Hiç kuşkusuz ki kadromuzun çok büyük bir kısmı özgürlük bilincinden uzaklaşmayı düşünmedi bile. Ancak kadronun, bazı tipler ve anlayışlara karşı tepkisz, refleksiz duruşu bu ihanet grubunu cesaretlendirmişti.

Kadronun pratiklerden çıkarması gereken en büyük ders; kadın özgürlük çizgisinde derinleşme olmalıdır. Bu çizgi derinleşme salt kadınla ilgili veya sınırlı bir durum değildir. Erkeğin de en az kadın kadar bir yoğunlaşması, derinleşmesi ve kendini sorgulaması ol-

malıdır. Kadronun toplumsal paradigmaya karşı tarihi bir sorumluluğu vardır ve bunun iyi bir militanı olacağına dair söz vermiştir. Bu sözü layıkıyla yerine getirebilmenin yolu, zihniyet düzeyinde geri geleneksel toplum ölçülerini aşmaktır, özgürlük paradigmasını ve özgürlük ölçülerini esas almaktır.

Aksi her düşünce, anlayış, eğilim ve pratik inkarcı yaklaşımı esas almaktan başka bir anlam ifade etmeyecektir. Ki inkarcı anlayışta en azından belli bir kadro sayısını etkilemiştir. İnkarcı anlayış olay ve olguları tarafsız, objektif bir değerlendirmeye tabi tutmaz, aksine tüm olay ve olguları tek yanlı, sübjektif bir değerlendirmeye tabi tutar ki, bu da eşyanın tabiatına aykırı bir durumu ifade eder. Yine bu anlayış tarihsel gelişim evrelerini kendi koşulları içinde değerlendirmez, bugünün bakış açısına göre değerlendirdiği için, güncel gelişmeleri anlamakta zorlanır. Sapma derecesine varan yaklaşımlar ortaya çıkar. Bu anlayış genelde kırılan, PKK'nin diyalektik gelişimini anlamayan kişilerde hakimdir. Açık ki böyle bir subjektivizmi yaşayan, bunu giderme temelinde hiç çaba sahibi olmayan kişi Apocu Hareket'in uzun soluklu bir kadrosu olamaz. Çünkü, Apocu Hareket, tarihin tüm inkarcılığına karşı, insanlığı özünü buluşturma mücadelesidir. Apocu Hareket, inkarcı anlayışları, sistemleri yargılayan bir harekettir. Dolayısıyla her olay ve olguyu ele alıp ve değerlendirme tarzında sorumluluk sahibidir, adaletli yaklaşımı esas alır.

Herhangi bir olgunun gerçekliğini çarpıtacak tarzda ne abartır ne de biçleştirir, hakkı neyse hakkını verir. Apoculuk, düşmanına bile hakkını teslim eden bir öğretiler. Apoculuğun gelişim diyalektiği, tarihsel oluşum ve gerçekleşmeyi objektif yorumla çözümleme üzerinde anlam bulmuştur.

Bu karaktere ters düşen her anlayış ve yaklaşım, PKK gerçekliğinden bir uzaklaşmayı ifade eder. Bugün tarihin gelişim öznelerini, dinamiklerini ve potansiyelini inkar eden, yarın bu kutsal mücadeleyi de inkar eder. Kaldı ki bazı kadrolar şahsında, bu mücadelenin savaşım potansiyelini, kazanımlarını ve değer birikimini inkar eden bazı yaklaşımlar da ortaya çıktı. Amerika'nın Irak'a müdahale ettiği dönemdi, inkarcı anlayışta da bir hortlama yaşandı. "ABD, dünyanın en büyük süper gücüdür, bize saldırarak, ona karşı savaşamayız" türünden Amerika'yı fazla abartma bu anlayışın sonucudur. Bu nakaratı tekrarlayanların ya iradesi kırılan ya PKK'nin gelişim diyalektiğini

anlamayan ya da bu harekete emek vermeyen tiplerden oluşması tesadüfi değildi. Yine bu tipler "Yıllarca savaşta ta ne oldu, savaşla ne elde ettik ki" gibi yaklaşımlarla Apocu Hareket'in kutsal yaratımlarını, kutsal birikimlerini inkara kalkıştılar. Demek ki iradesi kırılan, PKK'nin gelişim diyalektiğini anlamayan, PKK'ye emek vermeyen kadro inkar anlayışına kayıyor.

Nihilizm, yenilgili ruh halinin ifadesidir

Kadro, eğer inkar edilen toplumsal özün hukuku için mücadele yürütüyorsa, bu inkarcı anlayışlara karşı da büyük bir mücadele yürütmelidir. Mücadele içerisinde bazı tipler şahsında da olsa yaşanan inkarcılığın kökünü kurutmayan kadro, inkarcı sistemlere karşı tutarlı bir pratiğin sahibi olamaz.

Kadro şahsında yaşanan birçok yetmez anlayışın birbirini takip etmesi, birbiri içine girmesi hiç kuşkusuz ki nihilizm kapıyı aralayacaktır. Nihilizm esasında değersizlik ve hiçleşme psikolojisinin birey üzerinde hakim olma hastalığıdır. Mücadeleden, değerlerden ve yaşamdan bıkkınlık ve her şeyi boş verme psikolojisidir. Bir hastalık olarak nihilizm hemen bir anda ortaya çıkmaz. Ağır sorunların, yetmezliklerin ve yarılgıların yaşandığı süreçlerde çözümsüz kalan, bunlarla aktif mücadele içerisinde girmeyen bireyleri etkisi altına alır. Demek ki nihilizm, yenilgili ruh halinin ifadesidir. Nihilizmin genelde savaş ortamında kalan kadrolar şahsında yaşanması tesadüfi değildir. Savaşta tıkanan, çözümsüzleşen ve kendini tekrar eden kadro kırılmaya uğrar. Bu durum düşünsel düzeyde durgunluğa, günübirlik tarzda bir yaşam biçimi içinde debelenmeye götürür. Böyle bir gidişatın süreklilik kazanması, eskinin heyecan ve coşku dolu kadrosu yerine donuk, gri, istikrarsız bir kişiliğin oluşmasına kaynaklık etti. Bu kadronun yaşamda plansız, programsız olması, salt günü kurtarma anlayışına kapılması, kendini tesadüfi başarılarla göre ayarlaması giderek bir tarza dönüştü. Bu anlayış kadronun iradesi üzerinde kırılmaya yol açarak, kendi PKK'sini kurmaya götürmüştür. Halklaşan PKK'nin imkanları ve otoritesi üzerinden yıllarca bu pratiği uygulayan bu tip kadro, 2 Ağustos 1999 geri çekilme süreciyle birlikte bu konumundan uzaklaştı.

Başür sahasında tek parti, tek örgüt anlayışının oturması için büyük mücadeleler verildi. Önderliğin müdahale ve perspektifleriyle değişim, dönüşüm sü-

recine girildi. Bu anlamda Bakur'da savaş ortamında edindiği ayrıcalıklı konumunu kaybeden, kendini istediği gibi esas almayan bu kadro, yavaş yavaş nihilizme doğru kaymaya başladı. Özellikle stratejik değişim, dönüşüm sürecinde ikinci bir yalpalanmayı yaşamasıyla bu durum daha da derinleşti. Yanılgılı tarzına özlem duyma, eski tarz ve anlayıştan vazgeçmeme, o kadroyu örgüt gerçekliği ve değişim, dönüşüm olgusuna karşı tepkili bir konuma sürükledi. Bu durum örgüt ortamında yeni bir eğilimin çıkışına da kaynaklık etti. Bu, bir sapmayı teşkil ediyordu. Sapmadan ideolojik derinlik ve anlam yoğunluğuna ulaşmayan bir kısım kadro ihanet yolunu seçerken, vicdan ve ahlaki sorumluluğu gereği gerçekliğiyle yüzleşen kadro, kendini yenileyerek mücadelesini sahiplendi. Ancak tüm çabalara karşı bu eğilimin tüm etkileri ortadan kaldırılamadı. Bir eğilim olarak varlığını sürdürdü, doğal olarak bulduğu ilk boşlukta daha büyük bir patlamaya yol açacaktı. Aslında ihanetçi grubun örgüt bünyesinde yarattığı tahribatlar bu eğilimi tetikledi. Zaten ihanetçi grubun temel yaklaşımı, örgütsel bünyelerimizde nihilizm hastalığını yayma yaklaşımıydı.

Örgüt doğruları ve gerçeğiyle birleşmeyen, tasfiyecilik ve tasfiyeciliğe kaynaklık eden anlayışlarla savaşmayan kadro, eninde sonunda örgüt dışı anlayışların tutsağı olacaktır. Bu durum o kadro açısından bir bitiş ifade eder ve umutsuzluk, çaresizlik, çözümsüzlük ortamında debelenmeye başlar. Bu kadro artık nihilizme düşmüştür ve bu hastalığın pençesine düşen, amansız bir vakadır artık. Gerçeklerden koptuğu için hiçbir şeyin anlamı yoktur bu anlayışta. Sorumluluk duygusu ve mücadele etme azmi ölmüştür. İnanç ve iradede kırılmaya uğramıştır. Anlamlandırma duygusundan uzaklaşmıştır. Başta kendisini değersiz gördüğü için, her olguyu değerlendirme tarzı da buna endekslidir. 'Olmaz' teorisi her şeyde temel teorisinin merkezindedir. Nihilizmin pençesine düşen kadro, bu ruh halini bulunduğu çevreye de aşılacak ister. Umutsuz bir vaka olduğu için tek kalmak istemez, hastalığına ortak arar.

PKK tarihinde en büyük kadro yalpalanması, savrulması ve kırılması...

Nihilizmle mücadele etmenin, nihilizmi yenmenin tek yolu, örgüt çizgisinde kadronun kendini güçlü bir sorgulamaya alması ve gerçekliğiyle yüz-

leşme cesaretidir. PKK'nin kendisi Kürt toplumundaki nihilist anlayışa karşı bir mücadele olarak anlam bulmuş, ideolojik çizgisi, düşünsel derinliği ve yaşam tarzıyla toplumdaki bu hastalığı tedavi etmiş, Kürt toplumunu yeniden umutlu, coşkulu ve geleceğe güvenle bakmasını sağlamıştır. Kadro bu hareketin çizgisini esas aldığı müddetçe, çizgi dışı anlayışlara kapılmadığı ve onda ısrar etmediği sürece, umuduna asla darbe almaz.

PKK tarihinde en büyük kadro yalpalanması, savrulması ve kırılması Demokratik Ekolojik Toplum ve Kadın Özgürlükçü Paradigma'ya girmekten kaynaklı yaşandı. Hiç kuşkusuz ki kadronun yeni paradigmaya girmesini, yeni paradigmayla bütünleşmesini engelleyen en belirleyici etken ihanetçi grubun yaklaşımlarıydı. Belki ihanetçi grup kadronun yeni paradigmaya girmesini, nasıl engelleyebilir ki? diye sorulabilir. İhanetçi grup çizgi dışı ne kadar anlayış varsa hepsini kurnazlıklarla, yanıltmalarla örgüt ortamımıza ve kadro beynine ekmeye çalıştı. Özellikle Önderliğin argümanlarını bu temelde Önderliğin yeni paradigmasını kendi yorumlarından geçirerek, revize ederek kadroda anlam karmaşasının gelişmesini hedefledi. İhanetçi grubun ideolojik çizgiyi, yeni paradigmayı sapıtma ve çarpıtma girişimleri bazı kadrolar üzerinde etkisini göstererek ihanetçi gruba çalışma alanının açılmasına zemin sundu. Bu temelde bazı kadroların, Önderliğin argüman, kavram ve yeni paradigmasını ele alıp ve değerlendirme tarzı farklı olmuş, her kadro yeni paradigmayı kendine göre yorumlamış, kendine göre sonuç çıkarma yanlışlığına kapılmış ve bunun sonucunda kendini kriz ortamında bulmuştur. Önderlik paradigmasının çarpıtılmasıyla birlikte her kadro farklı bir paradigma anlayışına sahip olmuştu.

Yeni paradigma, zihniyet devrimini gerçekleştirme üzerinden tüm olay ve olguları yeni ve gerçekçi bakış açısına göre değerlendirmeyi ifade eder. Yine mücadele ve yaşam tarzından tutalım, hal, hareket, davranış ve alışkanlıklara kadar eski zihniyetle savaşmayı gerektirir.

21. yüzyılda dünyanın en büyük düşünce gücünü Önderlik açığa çıkardı

Bir kısım kadronun sapmaya düşmesinin diğer bir nedeni de, okuduğu kitaplardan doğru sonuçlar çıkarmamasıdır. Önderlik bulunduğu tecrit koşullarında bile kadroyu eğitmeyi esas aldı. Savunmalar ve Görüşme Notları vasıtasıyla kadroda zihniyet devriminin gerçekleşmesi yönündü büyük çabalar harcadı. Yine kadronun yeni paradigmayı daha iyi anlaması ve entelektüel birikimini artırması için bazı yazarların eserlerinin okunmasını tavsiye etti. Önderliğin de okuduğu ama mantık süzgecinden geçirdiği Wallerstein, Bookchin, Braudel ve Negri gibi yazarların kadro arasında da okunması gereğine vurgu yaptı, kadroyu doğru sonuçlar çıkarması yönünde uymayı da ihmal etmedi. Önderliğin tüm savunmalarında Ortadoğu ve PKK özgünlüğüne sürekli vurgu yapması nedensiz değildir. Kendine ait bir özgünlüğü olan bu coğrafya ve topluma dışarıdan ithal düşüncelerle çözüm bulunamaz, çözümü bir kenara bırakalım aksine sorunu daha da ağırlaştırmaktan öte bir rol oynayamaz. Önderliğin tüm uyarılarına rağmen kadronun, okuduğu bu ve benzeri yazarların tüm düşüncelerini olduğu gibi kendisine esas alması ve Harekete dayatması, kadronun yanlış anlayışlar temelinde

dağılmasında etkili olmuştur. Kadro okuduğu bu düşünceleri PKK mantık süzgecinden geçirmediği için yanlış anlayışlara kapıldı.

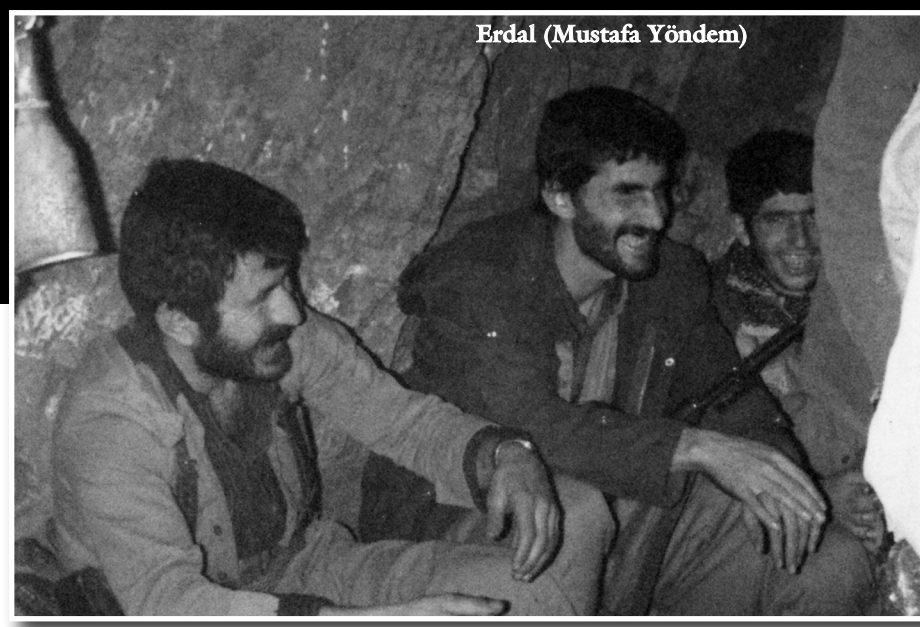
Kadro elbette Önderliği de, Önderliğin okuduklarını da okuyacak ki, Önderliği daha iyi anlayabilsin. Ancak doğru bir çözümleme düzeyi ve yeteneğini göstermezse sapmaya düşmekten kurtulamaz. Bookchin'in bir kitabını okuyan kadro hemen PKK ideolojisine soyunuyor. Bu düşünceleri hiç süzgeç ve ölçüye vurma gereğini duymuyor. Bu yaklaşım her argüman ve kavramı yanlış tanımlamaya götürür ki, örgüt ortamında gelişen yanlış anlayışların kaynaklarından birini teşkil etmiştir.

Görüldüğü gibi kadronun yaşadığı tüm sorunların kaynağında yerleşik zihniyetin gücü var. Yerleşik zihniyet beyinlere ve duygulara o kadar hakim olmuş ki, ona karşı etkili mücadele verilemezse bireyi istediği noktaya rahatlıkla götürür. Sınıflı toplum zihniyetinin gücünü küçümsemek gerekiyor. Çünkü, bu zihniyetin arkasında beş bin yıllık bir gelenek, kültür ve en önemlisi yaşanmışlık gerçeği var. Toplumsal dokular öyle bir anda bunun etkisinden kolay kurtulamaz. Beş bin yılda geliştirdiği, güçlendirdiği, insanlığın başına hakim kıldığı tüm alt ve üst yapı kurumlarıyla toplumsal genlere kadar işledi kendini. Bu anlamda bu zihniyete karşı çok yönlü bir mücadele çok acil kendini dayatmaktadır. Bu zihniyete karşı birinci derecede mücadele etme sorumluluğu PKK kadrosundadır. PKK kadrosu karıncadan evrene kadar tüm olgulara bakış açısını yeniden sorgulamaya alarak kendini rafineden geçirmelidir.

Önderlik bunun için toplumsal dönüşümde en büyük rolü zihniyet devrimine biçti. Ancak yerleşik zihniyetin olumsuz etkilerini, tahribatlarını, dogmatizmini ve bireyciliğini kendinde çözümlenip gidermeyen kadro, yeni zihniyet hattına giremez. Demokratik Ekolojik Toplum ve Kadın Özgürlükçü Paradigma'nın zihniyetine girmeyen kadro, örgüt karşısında sürekli sorunlarla yüklü olur. Zihniyet devrimini gerçekleştirme iddiasına sahip olmak olumludur ama bunu gerçekleştirme temelinde çaba sahibi olmak şartıyla.

PKK'nin yeniden kuruluşu, anlam karmaşasına ve anlam anarşizmine bir iradi müdahaledir. Yeni paradigmayı anlamak ve hattına girmek isteyen kadro, PKK'nin yeniden kuruluşunu çok iyi bilince çıkarmak durumundadır. Zihniyet devrimini gerçekleştirmenin yolu da geçen süreçte kadronun tahrip ettiği, az da olsa uzaklaştığı değer yargılarıyla yeniden birleşmekten geçer. O halde kadro geçmiş süreçte içine düştüğü yanılgılardan PKK öncülüğünüyle kendini kurtaracak. PKK'yi ideolojik, ölçü, yaşam ve pratik merkez olarak görmeyen kadro, yerleşik zihniyetin etkisinden kurtulamaz. Yeni paradigma ve zihniyet hattına girmeyen kadrodan halkın umudu olması beklenebilir. Büyük anlam yoğunluğuyla zihniyet aydınlanması yaşayan kadro, toplumsal yapının binlerce yıllık umutlarına ve özelemlerine en büyük cevap olacaktır. Apocu kadronun tarih ve topluma karşı böyle bir görevi var, bu görev ve sorumluluğu yerine getirebilecek kapasiteye sahiptir. Unutmamak gerekir ki, 21. yüzyılda dünyanın en büyük düşünce gücünü Önderlik açığa çıkardı. Bu düşünce gücü ekseninde kadronun aşamayacağı engel, başaramayacağı görev yoktur. Yeter ki kadro, bu düşünce gücüyle zihniyet örgüsünü sorgulasın ve bunun üzerinden yeni zihniyet paradigmasına girerek pratikleşme çabasına sahip olsun.

Erdal (Mustafa Yöndem)

Çiyayê Sipî' den Zap'a

Abdullah Bayk'ın (Gürcan) Kaynağa Dönüş Yolunda-Gerillanın Umudu kitabından alınmıştır

Suyilerle aramızdaki çatışmalar devam ettiğinden Çiyayê Sipî'den Zap'a geçiş hatında durumlar çok gergin ve riskliydi. KDP yetkilileri bu gerginliği öne sürerek yeni bir çatışmayı önlemek ve bizi Şuyilerden korumak gerekçesiyle yanımıza bir grup peşmerge verdi. Koruyucu peşmergelerimizin kanatları altında Çiyayê Sipî'den Zap'a doğru yola çıktık.

Eğitim boyunca olduğu gibi devre sonunda Zap'a giderken de Partimiz bana bir silah veremedi. İmkan yoktu, yeni arkadaşlar olarak hemen hepimiz aynı durumda, silahsızdık ve savaş koşullarında daha uzun süre silahsız kalacaktık...

Talimatla hasta oldum Piling Yoldaş bana baktı

Yolda grup komutanımız Erdal arkadaş, Metîna yakınlarındaki Pasa köyünde Sadık Ömer'i görmem gerektiğini fakat başımızdaki peşmergelelerin buna engel olup, izin vermeyeceklerini söyledi. "Pasa'da kalmanın bir yolunu bulmalıyız. Ne yapabiliriz arkadaşlar? Peşmergeleleri nasıl atlatabiliriz" diye sormasına rağmen hiç kimseden bir görüş, öneri çıkmıyordu. Pasa yakınlarına ulaştığımızda, Erdal arkadaş yanıma gelerek, "Gürcan arkadaş, sen şu andan itibaren çok hastasın. Bu nedenle biraz ileride yere düşeceksin ve bir daha da kalkmayacaksın" dedi...

Erdal arkadaşın anlam veremediğim bu isteğine çok şaşırıldım. Yürüyüş halindedik ve benim maşallahım vardı, turp gibiydim.

"Heval Erdal ben çok iyiyim, durduk yerde kendi başıma hemen hasta olamam ki" dedim.

Erdal arkadaş ile Deşta Lala'dan tanıştığımızdan, nazım geçiyordu, rahattım ona karşı. Zaten Erdal arkadaş karşı rahat olmak için böyle bir tanışıklığa da gerek yoktu. Çünkü, o gerçek bir arkadaştı. İhtiyacı olan herkese, her şeyini, istemeden veren, yüreği avucunda bir Apocuydu. Hepimizi seven ve bu sevgisini dokunarak gösteren bir arkadaştı.

Böyle deyince, Erdal arkadaş bu kez kesin bir resmîyet içinde, "Heval Gürcan anladık sağlığın yerinde, bunu ben de görüyorum. Fakat buna rağmen talimatlır. Hemen ve çok ağır derecede hasta olacaksın ve şu ileride yere düşeceksin. Kim ne derse ve ne yaparsa yapsın bir daha da kalkmayacaksın. Anlaşıldı mı heval!" dedi.

Durum ciddiydi, Erdal arkadaş şaka yapmıyordu.

"Doğrudur heval, anlaşıldı!" dedim.

O zamanlar talimatla ve belirtilen derecede, mesela Erdal arkadaşın talimatında olduğu gibi çok ağır derecede bile hasta olunabilirdi gibi, aksi durumlarda yine talimatla hastalanmak ve bilumum her türlü hastalıkta yasaklanabiliyordu! Tabii ma öyleydi...

Bende Erdal arkadaşın, askerlerine kesin zafer için nihai saldırı hedefini göz-

teren komuta jestleriyle, işaret parmağıyla gösterdiği yere geldiğimizde aniden hastalanıverdim. Ve hiç beklenmedik bu ani hastalık beni yıktı. Daha on beşinde, çiçeği burnunda sıırım gibi bir gençken çiçeği burnumdaki çiçeğin üstüne yere çakıldım. Bana talimatla gösterilen yerde külçe gibi yığıldım kaldım, kalkamadım.

Ben böyle pat diye yere düşüp kalınca yürüyüş kolu bozuldu. Arkadaşlar ve peşmergeleler başıma toplandılar. Ben arkadaşlardan biriyle, özellikle Piling'la göz göze gelirim, dayanamaz gülüverirdim de Erdal arkadaşın bütün planları suya düşer korkusuyla, yerde başımı karnıma çektiğim dizlerimle kollarımın arasına gömüp saklayarak kıvranıyordum, inim inim inliyordum. Arkadaşlar telaş içinde, "Neyin var, ne oldu" diye soruyorlar. Onlara, "Heval ben nereden bileyim? Gidin Erdal arkadaş sorun, benim derdimin teşhisi de tedavisi de ondadır. Bu derdi bana veren odur" diyemiyordum.

Bir ara fark ettim ki herkesten çok Erdal arkadaş ilgileniyor benimle. Neredeyse kol kanat gerip, üzerime kapanmış, kollarının arasında teskin etmeye çalışıyordu beni. Erdal arkadaşın bu yakın ilgisi, doğrudan onun talimatıyla yakalandığım hastalandığımı iyice azdırdı. Karnımdaki hayali sancılardan durmuyor, Erdal arkadaşın kollarında kuşpalazı olmuş çocuklar gibi çırpınıyordum.

Durumun ağırlığı arkadaşların yanı sıra peşmergeleler tarafından da yerinde ve alenen görülüp, müşahede edilerek kabul edilince bu şekilde yola devam edilemezdi elbette. İnsanlık ölmedi ya... Böylesine insani, hassas durumlarda yapılması gereken ilk şey yapıldı. Peşmergelelerin onayı, Erdal arkadaşın talimatıyla arkadaşların kolları arasında en yakın yere doğal olarak çevredeki tek yerleşim birimi olan yakınımızdaki Pasa köyüne götürüldüm. Orada bir eve yorgan döşek yatırıldım. Ohh... Biradostların saf yün döşekleri de yol yorgunluğuna bire birdir miratê.

Yatırıldığım ev elbette ki büyük yurt-severlerimizden Sadık Ömer'in eviydi. Böylece bizi denetlemekle görevli peşmergelelere rağmen kapağı istediğimiz yere attık.

Sadık Ömer ve hane halkı beni ve arkadaşları büyük bir telaş içinde karşıladı.

Hemen bir doktor çağırıldı. Doktor, bir buçuk gün sonra ancak gelebildi. Acil vakaya gelen doktor, yorgan döşek yattığım yerde bana şöyle bir baktı, ateşimi ve nabzımı ölçtü. Küçük dilime bir göz atmak için! "aaa..." dedirtti...

"Her şey normal. Sırtta ciğer, göğüste kalp tıkr tıkr çalışıyor. Delikanlı nabzım gümbür gümbür atıyor." Böyle bir durumda doğal olarak doktor hastaya, "Sopalık bu. Neresinin ağrıdığını sorun, gösterdiği yerden basın dayağı bu gence" demesi gerekirken, "Halsizlik, dinlenmesi gerek" diyerek gitti.

Doktorun ardından Erdal arkadaş, 'hasta' ziyaretine, geçmiş olsuna geldi bana, "Geçmiş olsun Gürcan arkadaş. Nasılsın? Neyin varmış bakalım?" dedi.

Ben yatağın içinde, yorganı yüzüme doğru çekip, kikirdeyerek güldüm. Durumu, gerçeği anladığından beri her an tepeme dikilip, beni hicveden Piling, "Arkadaşın durumu ağırdır heval" dedi.

"İyi, bu iyi bir haber" diye ellerini ovuşturarak Erdal arkadaş, "Önemli bir işimiz var, onun için burada bir süre kalmamız gerekiyor. Hastalık talimatımız buradan Heftenin'e geçinceye kadar geçerlidir! Yani Heftenin'e ulaşınca kadar sen hastasın, anlaşıldı mı Heval Gürcan" dedi. Ben de gülererek, "Anlaşıldı heval" dedim.

"İyi o zaman. Fakat hasta insanın tadı tuzu olmaz. Böyle ağzı kulaklarında gülemez, hep somurtur. Peşmergeleler geçmiş olsuna geldiğinde iyice 'tırş' ol, somurt" dedi, gülererek...

Erdal arkadaş çıkarken, yürüyüş kolunda yere düştüğünden beri hep tepemde dikilen Piling arkadaş, "Hastamızla ilgilen, ona iyi bak Piling arkadaş" dedi.

Körün aradığı bir göz tanrının verdiği iki göz. Zaten tepemde dikildiği yerde beni sürekli ibikleyip duran Piling'a gün doğdu. Erdal arkadaş çıkar çıkmaz müşvik bir hasta bakıcı pozlarına bürünen Piling, o andan başlayıp, Heftenin'e geçinceye dek, "Ben sana sadece gözlerimle bakmam Heval Gürcan. Hasta insan dünyevi, somut ve ciddi bakım ister. Şu Ebubekir'den tavuk, baklava, siyasi cigara, meşrubat iste ki, ben de sana onlarla bakayım. Yiye içmeden iyileşir mi? Böyle olmaz! Hasta arkadaşlara hiç ilgi yok, sen böyle bakımsızlıktan öleceksin! Bana, sana bakmam için talimattan başka bir şey verilmiyor ki" diye aralıksız kafamı ütledi.

Eğer Sadık Ömer'in evinde birkaç gün daha fazla kalsaydık hasta bakıcım Piling'ın bu yoğun bakımından bunalıma girip, bu kez gerçekten yataklara düşecektim.

Arkadaşlar mahiyetini bilmediğim fakat yorgan döşek hasta yatarak katkıda bulunduğum işlerini bitirene kadar Sadık Ömer'in evinde bir hafta kaldık.

Bu süre içinde (talimat gereği) iyileşemem de durumum kötüye de gitmedi. Tek sorunum, başımın püsküllü belası hasta bakıcım Piling arkadaşta.

Piling (Abdullah Mazga) ile yumurta ikizi kadar benziyorduk. Yaşıttık. Adaştık. Buna rağmen kişilik yapılanmalarımız farklıydı. Ben içe dönük, durgun ve kapalıydım. Piling ise ele avuca sığmaz, afacan biriydi. Normal koşullarda Piling bir topluluğa katıldığında orası hemen ısınır, kıpırdır, hareketlenir ve eğer oradakilerle daha önceden ilişkilerin bir geçmişi varsa, sonunda o topluluk dalgalanıp coşarak kükrerdi. Ya da bir topluluğa dışarıdan bakıldığında benzer durumlar gözlenirse, o zaman şöyle düşünülürdü: "Ha, demek ki Piling orada..." Her an ve tamamen bulaşıcı bir neşe ve hareket kaynağıydı...

Arkadaşlar işlerini halledince yol hazırlığına girişildi. Ben hala ve hasta olduğumdan grup Heftenin'e, elbette ki arabayla geçecekti. KDP yetkilileri bize bir araba tahsis ettiler. Başımın tatlı, püsküllü belası, hasta bakıcım Piling beni arabanın en uygun ve rahat yerine büyük bir titizlik ve abartılı bir özenle yerleştirdi. Kendisi de sadık refakatçim olarak yanı başıma otururken beni baldırımdan öyle bir çimdikle ki, duyduğum acıdan az kalsın avaz avaz bağıracaktım.

Arabayla Heftenin'de bir yere kadar gidebildik, yol bitti, inip yürüdük. İşte tam burada Erdal arkadaşın omzuma vurarak "yürü" talimatıyla iyileştim. Yolda bir çeşme başında peşmergeleler karşılaştık. Yanımızdaki KDP sorumlusu bize, "Bunlar Şuyilerdir. Sizden rica ediyorum bir sorun çıkarmayın. Siz burada kalın ben gidip onlarla görüşeyim, sularını alıp gitsinler" dedi.

Gidip Şuyilerle konuştuk. Bizde silahlı olan arkadaşlar, çatışmaya hazır durumda mevzilenip bekledik. Şuyiler sularını alıp gittiler, biz de yolumuza devam ettik.

Heftenin'de bir KDP kampına geldik. Burada bizi bir mangaya yerleştiren KDP'iler başımıza da bir gözcü nöbetçi dikerek, "Kamp içinde serbest olduğumuzu fakat kamp dışına çıkamayacağımızı" söylediler. Gereçekleri aynıydı; Dışarıda, kamp dışında Şuyiler vardı, bizi bırakamazlardı. Açıkçası bir tür uygulamadaydık.

Erdal arkadaş bana; "Gürcan arkadaş sen hala hastasın. Birazdan seni kamp doktoruna yollayacağız. Doktorun başka görevleri de var. Muayene sırasında sana, bize ilişkin soracağı sorulara, "Ben bilmiyorum" dersin" dedi.

Doktoru iyi anımsıyorum. Rizgar adında, otuz beş yaşlarında, etine dolgun, tıknaz, kumral biriydi. Genel bir muayene-neden sonra bana bir iğne yapan doktor; "Bu yaşta nasıl gerillalık yapıyorsun? Zorlanmıyor musun?" diye sordu. Doktorun sorusu beni tahrir etmişti, bu yüzden ona "Bilmem" demedim.

"Yaparım!" diye kabardım. Fakat dayanamayıp, "Hasta düştüğümü sanıyorsun, aslı yok numaradır" diyemedim.

"Heftenin'de kaç kampınız var? Sen hangisinde kalıyorsun" dedi.

"Bilmiyorum" dedim.

"Nasıl yani, insan gerilla olur da kaç kampları olduğunu, kendisinin hangi kampta kaldığını bilmez mi" dedi.

"Ben yeni katıldım, bilemem" dedim. Doğrusu da buydu ama tıp ile politikayı birlikte ve üstelik bu kadar paldır küldür götürmeye çalışan bu adam, doğruluk ve iyilikten anlamıyordu.

"Grubunuzun komutanı kim?" diye sordu.

"Bilmiyorum" dedim...

Doktor bu defa;

"Nasıl olur? Sen şimdi komutanının kim olduğunu bilmiyor musun?" diye sorusunu yinelerken, öfkeli ve alıngandı. Kendisiyle alay ettiğimi, doğru söylemediğimi sanıyordu. Oysa sorduğu her soruya doğru yanıt vermişim. Grup komutanımıza ilişkin sorusuna da, "PKK'de bu işler önemli ve belli değil" dedim.

Gerçekten de öyleydi. O dönemde güçlerimize dışarıdan bakanlar komutanın kim olduğunu, yetkinin kimde olduğunu anlayamayacakları gibi, bu durum dar resmîyet, çatışma gibi durumlar dışında içeriden bakıldığında da hemen görülüp, anlaşılamazdı.

Sonunda Doktor Rizgar sitem yüklü bir öfkeyle bana bakarak "İyi git hadi" dedi.

Mangaya gelince Doktor Rizgar'ın sorularını ve bunlara verdiğim yanıtları Erdal arkadaşla anlattım. Kolunu omzuma atıp sırtımı sıvazlayarak, "İyi yapmışsın Gürcan arkadaş" dedi.

Erdal arkadaş böyleydi, geliştirip, kaynaştırıcı bir sevgiyle sarıp sarmalardı bizi.

Bir gün sabaha karşı KDP kampından çıkma girişiminde bulduk. Fakat denetim sıkıydı, daha kampın içindeyken önümüzü

kestiler. Bunun üzerine KDP, bizi resmen tutukladı. Tutukluyduk. Artık kamp içine de çıkamıyorduk. Biz de KDP'nin bu tutumuna karşı açlık greviyle karşılık verdik. Peşmergeleler yemeğimizi getirdiklerinde onlara, "Serbest kalıncaya kadar yemek yemeyeceğiz, geri götürün" diyorduk. Günler böyle aç acına geçerken, bir gün sinsice yanıma sokulan Piling; "Heval Gürcan ben iki gündür bisküvi ve çikolata yiyorum, gel sen de ye" dedi. Piling'in teklifi çok çekici, tahrir ediciydi.

Buna rağmen "Yok. Olmaz, bu kural-sızlıktır. Arkadaşlara karşı ayıp olur. Bizi cezalandırırlar" dedimse de, Piling, "Boş ver, bisküvileri, çikolataları yedikten sonra, üzerine de cezayı yeriz, iyi gider" diyerek aklımı çeldi. Sonunda ona boyun eğdim... "Olur" dedim.

O zaman Piling beni günah torbasının yanına götürdü. Tutuklu bulunduğumuz manganın girişinde bir yığın işlevsiz ıvrızıvır vardı. Aç Piling, üzerinde iki gündür çalışıyor olmasına rağmen torbanın hala yaridan fazlası doluydu.

Piling ile gün içinde aralıklarla içeride aç oturan arkadaşları kollayarak, torbadan atıştırıyor, sonra da ağızımızı silip, içeri giriyorduk. Sonunda bir gün Ebubekir ikimize birden; "Siz niye bu kadar çok su içiyorsunuz?" diye sordu.

Temel içgüdülerinin gereksinimleri söz konusu olduğunda hemen hilebaz ve açığız Ebubekir'in gözünden hiçbir şey kaçmazdı. Ebubekir'in bu sorusunu Piling, "Sudan başka neyimiz var ki" diye savuşturdu.

Piling da ben de aslında bu yaptığımızdan vicdanen hiç rahat değildik. Ebubekir'in kuşku sorusuyla durumumuz daha da ağırlaşınca zorlandık. Durumu itiraf edip, torbayı arkadaşlara teslim etmeye karar verdik. Gerçeği Ebubekir ile Cafer'den önce Erdal arkadaşla açmayı kararlaştırdık. Çünkü, Ebubekir'in üslubu sert, kırıcı ve yıkıcıydı. Cafer de öyleydi. Fakat Erdal arkadaş başkaydı.

Durumumuzu kendisine itiraf ettiğimizde Erdal arkadaş bizi dikkatle dinledikten sonra, sevecen bir üslup ve gülümsemeyele; karşıda oturan Ebubekir'e, "Gel bak, bunlar ne yapmış" dedi.

Ebubekir yanımıza gelince suçumuzu bir de ona itiraf ettik. Bizi dinlerken Ebubekir'in gözleri parladı, yaptığımızı boş verip hemen,

"Daha var mı?" diye sordu.

Piling ile ikimiz hemen fırlayıp daha yarısına kadar dolu olan torbayı getirip manganın ortasına koyduk.

KDP kampındaki esaretimiz sanırım on beş gün kadar sürdü. Bir gün mangamıza gelen yetkililer bize, "Laka 1 (Lolan'daki KDP karargahı) ile cihaz görüşmesi yaptıklarını, bizi Zap'a arkadaşlara götürceklerini" söylediler. Biz de zaten içeriden boş çıkardığımız 'açlık grevine' son verdik. O günlerde Parti'nin, KDP'ye yoğun baskı yaptığını ve KDP'nin bizi bırakmak zorunda kaldığını daha sonra bize Abbas arkadaşın söylediğini anımsıyorum.

Yedi-sekiz kişilik bir peşmerge grubunun eşliğinde yeniden Zap'a doğru yola çıktık. O dönemde, Heftenin ile Zap arası Saddam güçlerinin denetimindeydi. Yaya bir gecelik olan bu yol, tehlikeliydi. Arazinin stratejik noktalarını tutmuş olan Saddam güçleri, gördükleri her hareketi ağır silahlarla vuruyorlardı. Nitekim gece arazide ilerlerken bunların yoğun havan atışına maruz kaldık. Kayıp ve yaralı vermeden atış menziliinden çıktık.

Serxwebûn'un militan emekçisi SOSYALİST ŞİLAN

Ş. Müzeyyen Palabıyık
(Sosyalist Şilan)
1960 / Türkoğlu-Mereş
26-04-2018 / Dortmund

Terkedilen şehir

Bu gece yine karanlık ve yalnızlık.
Elimde sigaram ve çayım,
Bir de hayallerim ve ütopyalarım...
Dalıyorum
Körfezin derin sularına.

Yıl 1979
Henüz onyedisinde
Yarpuz kokulu
Kara gözlü bir genç kız,
Ne çok yakışmış okul önlüğü ona...
Asice bakıyor kucağındaki kitaplar
Denizin uçsuz ve bucaksız gizemine
Ve sonsuzluğuna...

Karşıyaka'nın kıyısını
çepeçevre saran
duvarın üzerinde oturmuş
ayaklarını sallamakta.
Bir de özgürlük türküsü tutturmuş,
Oh! Özgürce yaşamak ne güzel diye,
Avazı çıktığı kadar haykırmakta...

Arkasından ılık bir rüzgar eser,

yüzünü yakar geçirdi.
Saçları dağınık, rüzgara karıştırdı.
Sonra yüreğine hüznün,
ciğerine yosun kokusu dolar,
gözler yine sonsuzluğu aradı.

Birden vapurun siren sesi
martıların çığlıklarına karıştırdı.
Ya bahklar,
nasılda kıvrıla kıvrıla raksederdi.
Mavimsi suların üzerinde
kahkahalarla gülerdik
yoldaşlarımız ve ben...

Onlara alkış tutar,
Devrimci marşlar eşliğinde
Biz de onlarla raks ederdik.
Nerdeler şimdi o ceylan gözlü kızlar,
Fidan boyu gençler,
Ve yürekli yoldaşlar...

Kimi mahpus damını,
Kimi ölümü,

Kimi dağları seçti.
Kimi de yalnızlıklar ve ihanetler deryasında
boğulup gitti.
Ve bana, onlardan geriye,
Koskoca bir umut kaldı...

Allı güzel İzmir,
Milyonların şehri.
Devrimcilerin kalesi,
"Birgün seni terkedeceğim" demiştim.
Darılma ama,
Çocuksu yüreğim yalnızlığa alışamazdı.
Bu şehir bana dar gelirdi.
Ve seni terkettim,
Yüzümü özgürlük sevdasına dönerek...

Ama şimdi ben
Seni özler oldum nedense...
Gözlerim sonsuzluğa bakarken,
Seni özler oldum.
Şimdi ben
Nedense...